Dwumiesięcznik dla osób z problemami słuchu i mowy

SŁYSZĘ

wydanie specjalne 2/2017 ISSN 14295040

PO PIERWSZE ZDROWIE

Program przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym

PO PIERWSZE
ZDROWIE

Fot. arch. IFPS

Szanowni Państwo!

Witam Państwa na konferencji „Po pierwsze – zdrowie. Badania przesiewowe podstawą realnej profilaktyki zdrowotnej", zorganizowanej wspólnie z Marszałkiem Senatu RP – Panem dr. Stanisławem Karczewskim. Jako inicjator tego wydarzenia zapraszam do wysłuchania wystąpień wybitnych naukowców i klinicystów – lekarzy różnych specjalności oraz do udziału w debacie, która jest niezbędna do tego, aby w Polsce został opracowany, a następnie wdrożony, szeroko zakrojony program profilaktyki zdrowotnej.

Kilka miesięcy temu, podczas majowej konferencji w Senacie RP poświęconej innowacjom w medycynie, przedstawiłem Państwu założenia opracowanego przeze mnie Programu „Po pierwsze – zdrowie. Wielospecjalistyczne Całoroczne Wsparcie Zdrowia Polaków – Program Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym". Zapowiedziałem wówczas, iż w nadchodzących miesiącach we współpracy z Komitetem Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk, przedstawicielami instytutów medycznych, towarzystw naukowych i uniwersyteckimi zespołami specjalistów przeprowadzimy ogólnopolskie pilotażowe badania przesiewowe nie tylko pod kątem wykrywania wad słuchu, lecz także chorób cywilizacyjnych. Dzisiaj z satysfakcją mogę Państwa poinformować, że ten plan się powiódł. Ogromnie się cieszę, że ta inicjatywa znalazła wsparcie ze strony środowiska medycznego. Do Programu aktywnie włączyli się znakomici specjaliści z innych obszarów medycyny. Korzystając z okazji, dziękuję za współpracę i zaangażowanie prof. Renacie Górskiej, prof. Tomaszowi Konopce, prof. Iwonie Grabskiej-Liberek, prof. Grzegorzowi Opali, prof. Grzegorzowi Opolskiemu, prof. Piotrowi Radziszewskiemu, prof. Sławomirowi Majewskiemu i wielu, wielu innym ekspertom, klinicystom, młodym lekarzom, studentom i technikom.

Efekt naszych wspólnych działań jest spektakularny – udało nam się bowiem przeprowadzić pilotażowe badania przesiewowe, jakich jeszcze w Polsce nie było – pod kątem wielu zaburzeń i schorzeń, stanowiących coraz poważniejsze zagrożenie dla zdrowia Polaków. Aby na wstępie jak najkrócej podsumować to, co udało nam się zrobić, przytoczę kilka liczb. W pierwszym etapie realizacji Programu „Po pierwsze – zdrowie" zaangażowanych było ponad 70 specjalistów z dziewięciu dziedzin medycyny – otolaryngologów, audiologów, foniatrów, periodontologów, okulistów, kardiologów, neurologów, chirurgów naczyniowych, urologów, dermatologów, którzy przeprowadzili ponad 5 tys. konsultacji i badań. Specjaliści wykonywali je w dużych miastach, małych miasteczkach i gminach, podążając z miejsca na miejsce wspólnie z ekipą plenerowego studia znanej audycji „Lato z Ra-

diem". Dwa samochody – Mobilne Centrum Słuchu i Mobilne Centrum Medyczne – z nowocześnie wyposażonymi gabinetami lekarskimi przejechały po całym kraju prawie 8 tys. kilometrów. Czy to przedsięwzięcie warte było takiego nakładu sił i środków? Tak, bo cała ta akcja spotkała się z wielkim zainteresowaniem, a do specjalistów ustawiały się kolejki pacjentów. Dokładniej o przebiegu, a także o efektach pierwszego etapu realizacji Programu „Po pierwsze – zdrowie" mogą Państwo przeczytać na następnych stronach niniejszego wydania.

W tym miejscu pragnę podkreślić jedynie, że tegorocznemu etapowi badań pilotażowych towarzyszyła szeroko zakrojona akcja informacyjna – eksperci ponad 80 razy wystąpili na antenie Polskiego Radia i regionalnych stacji Telewizji Polskiej, przekonując, że warto dbać o zdrowie. Ile osób usłyszało za pośrednictwem mediów o zagrożeniach, jakie niosą ze sobą choroby cywilizacyjne i o konieczności poddawania się badaniom profilaktycznym? Miliony! Wspominam o tym, gdyż często powtarzając „lepiej zapobiegać niż leczyć", nie mamy pomysłu, jak dotrzeć z tym hasłem do szerokich kręgów społecznych.

W mojej ocenie na profilaktykę zdrowotną kładzie się wciąż zbyt mały nacisk. To musi się zmienić. Mam nadzieję, że dzisiejsze spotkanie w Senacie RP stanie się początkiem tych zmian. Podsumowaniu dotychczasowych wyników Programu „Po pierwsze – zdrowie" towarzyszyć będą wykłady specjalistów z różnych dziedzin, którzy podobnie jak ja dostrzegają pilną potrzebę poszerzenia działań związanych z profilaktyką zdrowotną w Polsce. Mają też podobną do mojej wizję takich działań, w których fundamentalne znaczenie – co sugeruje tytuł konferencji – mają badania przesiewowe. Kierowany przeze mnie Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu od lat realizuje z dużym sukcesem kolejne programy badań przesiewowych, których celem jest wczesne wykrywanie zaburzeń słuchu. W tym obszarze jesteśmy wzorem do naśladowania dla innych krajów. Mam zatem podstawy, aby twierdzić, iż podobne programy powinny być wdrażane także w innych specjalnościach.

Liczę na to, że przedstawione podczas dzisiejszej konferencji wyniki oraz debata z udziałem wybitnych przedstawicieli świata medycyny i nauki, najwyższych władz oraz przedstawicieli mediów stanowić będą punkt wyjścia do prac nad docelowym programem całorocznej, wielospecjalistycznej pomocy o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym.

Życzę Państwu wiele satysfakcji z udziału w dyskusji oraz dalszych owocnych działań na rzecz zdrowia Polaków.

SŁYSZĘ

Wydawca:

Instytut Narządów Zmysłów
ul. Mokra 1, Kajetany
05-830 Nadarzyn

Współpraca:

Światowe Centrum Słuchu
Instytutu Fizjologii
i Patologii Słuchu

Redakcja:
Światowe Centrum Słuchu
ul. Mokra 17, Kajetany
05-830 Nadarzyn
tel. 22 276 95 81(82)

Adres do korespondencji:
Instytut Narządów Zmysłów
ul. Mokra 1, Kajetany
05-830 Nadarzyn
e-mail: slysze@inz.waw.pl
tel. 22 463 53 24

Redaktor Naczelny:
Henryk Skarżyński

Zastępca Redaktora Naczelnego:
Jolanta Chyłkiewicz

Sekretarz Redakcji:
Aneta Olkowska

Współpraca:
Renata Korneluk,
Maciej Nowicki,
Agata Szczygielska,
izabela Pajdała-Kusińska

Korekta:
Aneta Olkowska

Łamanie:
Monika Miąskiewicz,
Artur Muras

Prenumerata i reklama:
Ewelina Czerwińska
tel. 22 463 53 24
e-mail: e.czerwinska@inz.waw.pl
slysze@inz.waw.pl

Projekt okładki:
Monika Miąskiewicz

slysze.inz.waw.pl

© Instytut Narządów Zmysłów

Żadna część pisma nie może być kopiowana i reprodukowana w jakiejkolwiek formie bez zgody wydawcy.

Redakcja nie zwraca niezamówionych artykułów, zastrzega sobie prawo redagowania tekstów i nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń.

Nakład: 1500 egz.

Po pierwsze ZDROWIE

PO PIERWSZE ZDROWIE

Program Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym

Zainicjowany przez **prof. Henryka Skarżyńskiego** Program został wsparty przez Komitet Nauk Klinicznych PAN i Radę Główną Instytutów Badawczych. Głównym realizatorem w roku 2017 było Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów, towarzystwa naukowe i zespoły eksperckie z wielu specjalności medycznych wspólnie z akcją Programu 1 Polskiego Radia „Lato z Radiem" i Telewizją Polską S.A.

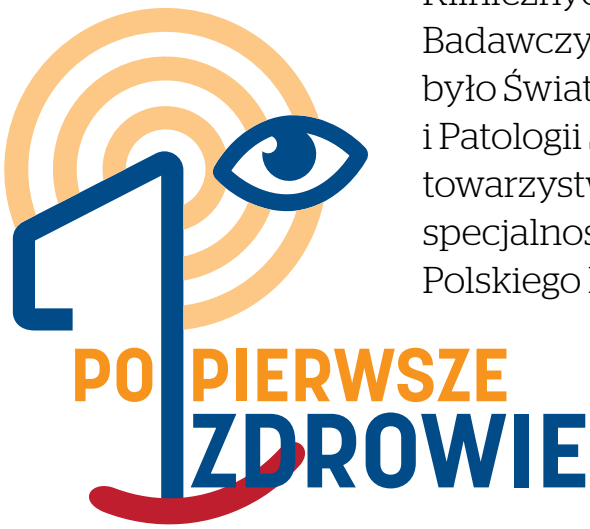

Obecne przedsięwzięcie dotyczyło promocji zdrowia w różnych obszarach polskiej nauki i medycyny. W pierwszej kolejności dotyczyło narządów zmysłów, słuchu, wzroku oraz mowy, które mają decydujący wpływ na poziom i jakość komunikacji międzyludzkiej. To decyduje o rozwoju współczesnych społeczeństw świata. W sferze informacyjnej w ramach niniejszego Programu zamiarem było przeprowadzenie, poza bezpośrednimi badaniami słuchu, wzroku i mowy, akcji informacyjnej, która będzie w przyszłych latach podstawą realizacji zadania pod nazwą „Wielospecjalistyczne Całoroczne Wsparcie Zdrowia Polaków – Program Przeciwdziałania Chorobom Cywilizacyjnym".

Założenia obecnego Programu powstały na podstawie zebranych i wykorzystanych wieloletnich doświadczeń krajowych, dotyczących organizacji zakrojonych na bardzo dużą skalę, populacyjnych badań przesiewowych prowadzonych pod kątem wczesnego wykrywania zaburzeń zmysłów – słuchu oraz częściowo wzroku i mowy. Dotyczyło to między innymi całej populacji kolejnych pokoleń pierwszoklasistów we wszystkich gminach wiejskich i małych miasteczkach w całym kraju. Pozwoliło to na umocowanie polskich osiągnięć w wymiarze międzynarodowym. W 2007 roku z inicjatywy Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu (IFPS) miała miejsce wystawa w Parlamencie Europejskim pt. „Słyszę – Widzę – Mówię: Wyrównanie szans młodego pokolenia Europy". Z inicjatywy Krajowego Konsultanta w dziedzinie Otorynolaryngologii prof. H. Skarżyńskiego oraz resortowego IFPS w 2011 roku doszło do podpisania przez przedstawicieli wszystkich krajów członkowskich UE i stowarzyszonych oraz europejskich towarzystw naukowych i grup eksperckich w dziedzinie audiologii, foniatrii, okulistyki i terapeutów mowy dwóch naukowych konsensusów europejskich dotyczących wczesnego wykrywania zaburzeń słuchu, wzroku, mowy oraz wykorzystania narzędzi e-zdrowia. W następstwie tych działań, realizowanych wspólnie z Ministerstwem Zdrowia, została przyjęta przez Parlament UE dnia 2 grudnia 2011 roku konkluzja pt. „Council Conclusions on Early Detection and Treatment of Communication Disorders in Children, Including the use of E-Health Tools and Innovative Solutions". Przeprowadzane dotychczas w szerokim wymiarze krajowym przesiewowe badania populacyjne były lub są realizowane przez IFPS we współpracy z KRUS-em, podczas ubiegłorocznej akcji „Lata z Radiem" oraz podczas wielu innych, realizowanych na mniejszą skalę przedsięwzięć.

Celem obecnych działań było włączenie się: przedstawicieli resortów zdrowia, rodziny, pracy i polityki socjalnej, gremiów i towarzystw naukowych, jednostek i wielospecjalistycznych zespołów medycznych do realizacji pilotażowego Programu, który stanowił w 2017 r. wstęp do całorocznego wsparcia prozdrowotnych postaw Polaków, zwłaszcza w odniesieniu do zagrażających nam wszystkim chorób cywilizacyjnych.

Inicjatorzy

Głównym realizatorem badania pilotażowego, przewidzianego na rok 2017, który ponosił na wstępnym etapie odpowiedzialność za skoordynowanie założeń wielospecjalistycznego przedsięwzięcia oraz przygotowanie wsparcia organizacyjnego i logistycznego przy objeździe całego kraju w ramach akcji „Lato z Radiem" był zespół Światowego Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Podstawą uzyskania zamierzonych efektów oraz, należy tak do tego podchodzić, przewidywanego sukcesu był współudział w realizacji i w merytorycznym wsparciu Programu okazany przez instytucje i zespoły specjalistyczne z różnych obszarów nauki i medycyny.

Pozostali inicjatorzy, którzy dotychczas wsparli podjęcie konkretnych działań, to:

- Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk,
- Rada Główna Instytutów Badawczych,
- Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Państwowy Zakład Higieny,
- Instytut Żywności i Żywienia,
- Instytut Narządów Zmysłów,
- Uniwersyteckie Zespoły Ekspertów

Medycznych: Katedra i Klinika Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM); Klinika Otorynolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej Uniwersytetu Medycznego Wielkopolskiego Centrum Onkologii w Poznaniu; Katedra i I Klinika Chorób Wewnętrznych i Kardiologii WUM; Klinika Chorób Wewnętrznych, Diabetologii i Endokrynologii WUM; Katedra i Klinika Dermatologii i Wenerologii WUM; Katedra i Klinika Otorynolaryngologii i Onkologii Laryngologicznej Collegium Medicum w Bydgoszczy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego (WUM); Oddział Kliniczny Okulistyki SPSK im. prof. Orłowskiego w Warszawie; Klinika Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej CSK MSWiA w Warszawie; Katedra i Klinika Neurologii Wieku Podeszłego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach.

- Towarzystwa Naukowe: Towarzystwo Otorynolaryngologów, Foniatrów i Audiologów Polskich; Sekcja Prewencji i Epidemiologii Polskiego Towarzystwa Kardiologicznego, Polskie Towarzystwo Okulistyczne, Polskie Towarzystwo Periodontologiczne.

Honorowy patronat: Naczelna Izba Lekarska.

Stali partnerzy Programu

Program był realizowany we współpracy z Programem 1 PR oraz TVP.

Wsparcia dla różnych działań profilaktycznych oraz informacyjnych udzielili również przedstawiciele prasy codziennej, Polska Agencja Prasowa, przedstawiciele prasy medycznej oraz Dziennikarski Klub Promocji Zdrowia, portale internetowe: www.zdrowie.pap.pl; www.Telezdrowie.pl; oraz Portal Wytycznych Medycznych – www.medicalguidelines.pl.

Cele Programu

Zasadniczym celem przedsięwzięcia było połączenie wysiłku kilkunastu środowisk specjalistów z różnych obszarów medycyny i służby zdrowia oraz partnerów medialnych na rzecz promocji powszechnych badań profilaktycznych pozwalających na wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych. W ramach akcji „Lato z Radiem" w pierwszej kolejności były przeprowadzane badania pod

POLSKA WZOREM DLA EUROPY

W 2007 r. w inicjatywy IFPS zorganizowano w Parlamencie Europejskim wystawę „Słyszę - Widzę - Mówię. Wyrównanie szans młodego pokolenia Europy". W 2011 r. podpisano europejski konsensus w sprawie wczesnego wykrywania zaburzeń słuchu, wzroku i mowy. 2 grudnia 2011 r. Parlament Europejski przyjął Konkluzję w tej sprawie, zachęcając kraje do realizowania programów badań przesiewowych.

Bruksela 2007 r. Europoseł Ryszard Czarnecki był jedną z osób, które przyczyniły się do zorganizowania wystawy Instytutu w Parlamencie Europejskim z serią wykładów naukowych.

Bruksela 2011 r. Negocjacje przed przyjęciem Konkluzji „Early Detection and Treatment of Communication Disorders in Children, Including the Use of e-Health Tools and Innovative Solutions".

2011 r. Prof. Henryk Skarżyński podpisuje „European Consensus Statement on Hearing, Vision and Speech Screening in Pre-School and School-Age Children".

Sopot 2011 r. Stoisko telemedyczne IFPS zorganizowane na czas Nieformalnego spotkania ministrów zdrowia krajów UE.

Fot. arch. IFPS

kątem wykrywania zaburzeń zmysłów, które mają wpływ na codzienne komunikowanie się społeczeństwa. W zakresie innych obszarów nauki i medycyny działania miały głównie charakter informacyjny oraz w znacznej części wiązały się z bezpośrednimi konsultacjami różnych specjalistów. Zatem zasadnicze działania koncentrowały się na przeprowadzeniu populacyjnych, wielospecjalistycznych badań przesiewowych i diagnostycznych przez mobilne zespoły lekarzy, pielęgniarek, techników medycznych, inżynierów klinicznych oraz innych specjalistów i studentów z kół naukowych.

Podjęcie się powyższego zadania jest wynikiem obserwacji procesów transformacyjnych we współczesnych społeczeństwach oraz zachodzących zmian demograficznych. Jest także wyzwaniem stawianym przez środowiska kreujące współczesną politykę senioralną. Wymaga to podejmowania wielu działań mających na celu promowanie i wspieranie postaw prozdrowotnych w różnych środowiskach polskiego społeczeństwa.

Realizacja powyższych zadań to nie tylko profilaktyka, lecz także możliwości wczesnego wykrywania wielu chorób, które mogą być na tym etapie kontrolowane lub wyleczalne. Wczesna wykrywalność i wczesne rozpoczynanie leczenia są zdecydowanie bardziej opłacalne z punktu widzenia farmakoekonomiki oraz są w stanie w pełni zrekompensować nakłady poniesione na badania profilaktyczne, w tym powszechny skrining.

Jednoczesnym celem Programu było zebranie wielu informacji i opracowanie konkretnych raportów, tzw. twardych danych, które winny być uwzględniane w konstruowaniu polityki zdrowotnej państwa, których zasadnicze fragmenty zostaną przedstawione podczas debaty organizowanej wspólnie z Marszałkiem Senatu RP.

Wyniki populacyjnych badań przesiewowych u osób w różnych grupach pozwalają na uzyskanie wielu informacji dotyczących zdrowia Polaków, zmieniających się potrzeb oraz naukowego poszukiwania rozwiązań, które mogą w przyszłości pozwolić na opracowanie stanowisk i standardów odnośnie tzw. chorób cywilizacyjnych.

W szczególności chodzi o badania mające na celu wczesne wykrywanie chorób neurodegeneracyjnych w starzejącym się społeczeństwie, wczesne wykrywanie zaburzeń narządów zmysłów, m.in. słuchu, wzroku, równowagi i czucia, wczesne wykrywanie nowotworów głowy i szyi oraz raka prostaty, wczesne wykrywanie chorób układu krążenia czy wczesnych symptomów cukrzycy.

Dalsza realizacja powyższych celów powinna pozwolić na:

- Zbudowanie koalicji inicjatorów, partnerów i patronów Programu.
- Przeprowadzenie w roku 2018 i następnych kampanii społecznej i edukacyjnej.
- Realizację szerokiego programu badań przesiewowych w różnych specjalnościach.
- Opracowanie i promowanie zaleceń i raportów – wspierających politykę zdrowotną.

LATO Z RADIEM I BADANIA SŁUCHU 2016

Pierwsza akcja przesiewowych badań słuchu na trasie koncertwej „Lata z Radiem" miała miejsce w 2016 r. Przez całe wakacje Mobilne Centrum Słuchu odwiedziło 16 miast, miasteczek i gmin. Z badań i konsultacji prowadzonyh przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu skorzystało wówczas ponad 2 tys. osób w różnym wieku. Doświadczenia zdobyte rok temu wykorzystano przy organizacji wielospecjalistycznych badań w ramach Programu „Po pierwsze - zdrowie".

Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

Badanie słuchu w kabinie ciszy w Mobilnym Centrum Słuchu IFPS.

Badanie pacjenta w gabinecie lekarskim Mobilnego Centrum Słuchu (wykonuje dr Jędrzej Bartosik).

Badanie słuchu na stanowisku IFPS (wykonuje Katarzyna Pietrzak).

- Upowszechnienie idei powszechnych badań przesiewowych, które będą docelowo dotyczyć prawie każdego Polaka.

Miejsca realizacji Programu

Program był realizowany od 26.06 do 27.08.2017 r w następujących miastach na trasie koncertowej „Lata z Radiem":

Płońsk (24.06.2017), Włocławek (25.06.2017), Cieszyn (1.07.2017), Świeradów Zdrój (2.07.2017), Wyszków (8.07.2017), Siemiatycze (9.07.2017), Wągrowiec (15.07.2017), Solec Kujawski (16.07.2017), Puck (22.07.2017), Krynica Morska (23.07.2017), Katowice (29.07.2017), Gogolin (30.07.2017), Miastko (5.08.2017), Stegna (6.08.2017), Stalowa Wola (12.08.2017), Tomaszów Lubelski (13.08.2017), Rabka Zdrój (19.08.2017), Piotrków Trybunalski (20.08.2017), Łomża (26.08.2017), Augustów (27.08.2017).

W roku 2018 badania realizowane w ramach tego Programu mogą odbywać się jako działania całoroczne. Program był realizowany przez wielospecjalistyczne zespoły, których zapleczem na etapie pilotażowym były dwa mobilne centra diagnostyczne: Mobilne Centrum Badania Zmysłów i Mobilne Centrum Medyczne, z możliwością różnej konfiguracji zaplecza, przygotowane przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu.

Plan Programu

Zbudowanie odpowiedniej koalicji inicjatorów, partnerów i patronów Programu powinno pozwolić na podniesienie jego rangi, zwrócenie uwagi mediów i decydentów oraz lepsze dotarcie do ogółu społeczeństwa. Obserwując obecne zainteresowanie, należy podkreślić, że grupa inicjatywna będzie się systematycznie powiększać wraz z realizacją Programu, co zwiększy obecnie planowany zasięg działania. Integralną częścią grupy inicjatywnej powinny być osoby i/lub instytucje o innym charakterze działania, np. kulturalne czy sportowe, które mają ugruntowane oddziaływanie na zachowania współczesnego społeczeństwa.

Proponowane działania powinny mieć charakter pierwszej tego typu całorocznej kampanii, która podchodzi do zdrowia Polaków w sposób szeroki, możliwie kompleksowy, a badania przesiewowe, które można wykonać podczas jej trwania, umożliwiają badanym wczesne wykrycie schorzeń dotyczących wielu narządów. Powinno to przyczynić się do podniesienia poziomu edukacji zdrowotnej obywateli, zmiany ich postaw na wyraźnie prozdrowotne zachowania, zwłaszcza w odniesieniu do zagrożeń chorobami cywilizacyjnymi, które nie omijają żadnego społeczeństwa.

Celem wszystkich działań podejmowanych w ramach Programu jest wykorzystanie możliwości inicjatorów w poszczególnych obszarach medycyny oraz partnerów medialnych – służących kreowaniu nowych, prospołecznych postaw każdego Polaka, oczekującego zabezpieczenia jego interesów zdrowotnych na poziomie wczesnej profilaktyki, wczesnego identyfikowania schorzeń oraz wczesnej właściwej interwencji terapeutycznej.

Finansowanie Programu

Tegoroczne przedsięwzięcie miało charakter działań pilotażowych, które zostały sfinansowane w ramach połączonych sił i możliwości inicjatorów Programu. Bezpośrednimi działaniami objęto ponad 5 tysięcy osób.

Obsługa informacyjna Programu

- programy ogólnopolskie i regionalne TVP,
- programy informacyjne PR,
- PAP, prasa codzienna, prasa medyczna,
- informacje na wymienionych portalach, uruchomionej stronie www dedykowanej przedsięwzięciu,
- media społecznościowe, FB,
- media kościelne.

Uwagi końcowe

Powyższe przedsięwzięcie nie było działaniem – z założenia – komercyjnym. Włączający się partnerzy Programu określali swój poziom zaangażowania i wsparcia, który realizowali według własnych założeń i uwarunkowań. Wielospecjalistyczne, wspólne podejście dało większe możliwości oddziaływania na świadomość i postawy potencjalnych odbiorców Programu, a jego wyniki – na opracowanie na podstawie naukowych przesłanek zaleceń i wytycznych w różnych obszarach medycyny i publicznej służby zdrowia.

Całoroczny charakter przedsięwzięcia w przyszłości, o możliwie różnorodnej intensywności podejmowanych działań, ma uświadomić wszystkim Polakom konieczność kreowania określonych postaw w świetle narastających zagrożeń cywilizacyjnych dotyczących każdego współczesnego społeczeństwa. □

WAŻNE DOŚWIADCZENIA

Założenia Programu „Po pierwsze - zdrowie" powstały na podstawie doświadczeń IFPS dotyczących organizacji zakrojonych na szeroką skalę badań przesiewowych pod kątem wczesnego wykrywania zaburzeń słuchu oraz częściowo wzroku i mowy. Dotyczyły one m.in. populacji kolejnych pokoleń pierwszoklasistów we wszystkich gminach wiejskich i małych miasteczkach w całym kraju.

Specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzają badania przesiewowe słuchu u dzieci w wieku szkolnym.

Fot. arch. IFPS

Więcej troski o zdrowie!

Polska to jeden z nielicznych krajów, w którym badania przesiewowe słuchu u dzieci wprowadzono na wielką skalę. To efekt ponad 25-letnich działań **prof. Henryka Skarżyńskiego** i jego zespołu. Odwołując się do dotychczasowych doświadczeń w zakresie wczesnego wykrywania wad słuchu, prof. Skarżyński wystąpił z inicjatywą opracowania programu profilaktyki zdrowotnej, którego celem jest przeciwdziałanie chorobom cywilizacyjnym. Dlaczego wdrożenie takiego programu jest konieczne i jakie są efekty pierwszego etapu jego realizacji?

SŁYSZĘ: Dlaczego uznał Pan Profesor, że nadszedł czas na opracowanie szeroko zakrojonego programu profilaktyki zdrowotnej?

PROF. HENRYK SKARŻYŃSKI: Przede wszystkim dlatego, że jestem lekarzem praktykiem, klinicystą i zdrowie Polaków leży mi na sercu. Zadaniem lekarza jest nie tylko leczenie chorób, lecz także zapobieganie im. W starożytności lekarz otrzymywał pieniądze za to, że pacjent jest zdrowy. Choroba pacjenta świadczyła o nieskuteczności doktora. To anegdota, warto jednak zwrócić uwagę, jaką wagę starożytni przywiązywali do zapobiegania chorobom. My często powtarzamy „lepiej zapobiegać niż leczyć", jednak na profilaktykę zdrowotną kładzie się wciąż zbyt mały nacisk. Trzeba więc wreszcie coś zrobić w tej sprawie, zwłaszcza że budżet przeznaczony na leczenie będzie coraz trudniej dopiąć, zważywszy, jak szybko przybywa osób starszych w naszym społeczeństwie. Dodam – w społeczeństwie nowoczesnym, w którym o pozycji człowieka decyduje jego zdolność do odbioru i przyswajania coraz to nowych informacji oraz komunikowania się z innymi. Profilaktyka zaburzeń komunikacyjnych to obszar, w którym przez lata zdobyłem ogromne doświadczenie. Kierowany przeze mnie Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu od lat wdraża kolejne programy badań przesiewowych, których celem jest wczesne wykrywanie zaburzeń słuchu. W końcu 1992 r. zaczynaliśmy od wykrywania wad wrodzonych u noworodków, następnie u niemowląt. Od 20 lat skutecznie rozwijamy programy, których celem jest wczesne wykrycie wad słuchu u dzieci rozpoczynających edukację szkolną. W tym obszarze jesteśmy wzorem do naśladowania dla innych krajów. Mam zatem podstawy, aby twierdzić, że badania przesiewowe mają w profilaktyce zdrowotnej zasadnicze znaczenie. Powinny być wdrażane nie tylko w naszej dziedzinie – w celu zapobiegania zaburzeniom słuchu czy mowy będącym przyczyną zaburzeń komunikacyjnych, lecz także w innych specjalnościach, zwłaszcza w odniesieniu do pozostałych zmysłów. Wyniki tych badań to tzw. twarde dowody, jak kształtować według potrzeb politykę zdrowotną państwa.

S.: Czy koncepcja Pana Profesora uzyskała zrozumienie i wsparcie środowiska medycznego?

H.S.: Tak. Instytucjonalnie Program został wsparty przez Komitet Nauk Klinicznych PAN, Radę Główną Instytutów Badawczych, towarzystwa naukowe i zespoły ekspertów w wielu specjalnościach. Do Programu aktywnie włączyli się także znakomici spe-

cjaliści z innych obszarów medycyny. Korzystając z okazji, dziękuję prof. Renacie Górskiej, prof. Tomaszowi Konopce, prof. Iwonie Grabskiej-Liberek, prof. Grzegorzowi Opali, prof. Grzegorzowi Opolskiemu, prof. Piotrowi Radziszewskiemu, prof. Sławomirowi Majewskiemu i wielu, wielu innym ekspertom, klinicystom, młodym lekarzom, studentom i technikom.

Dziękuję wszystkim specjalistom, którzy przeprowadzali badania plenerowe, poświęcając często swój prywatny czas na rozmowy z pacjentami. A było ich wielu. W badania prowadzone latem tego roku na terenie całego kraju, podczas akcji Programu 1 Polskiego Radia S.A. „Lato z Radiem", włączyła się bardzo duża grupa osób. To dzięki ich pracy mogliśmy zdobyć wiedzę, z jakimi problemami zdrowotnymi zmagają się Polacy w różnym wieku, oraz uzyskać informacje, które pozwolą nam skonstruować program – już nie pilotażowy, przewidziany na lato, ale program wielospecjalistycznej całorocznej pomocy. Dane zebrane podczas realizowanych w te wakacje badań przesiewowych pomogą nam w opracowywaniu programu o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym. Konferencja w Senacie to pierwsza okazja, aby te dane podsumować i zastanowić się nad poszerzeniem naszych działań. Mam nadzieję, że do obecnego grona specjalistów dołączą kolejne środowiska medyczne. Kilka lat temu eksperci Światowej Organizacji Zdrowia ogłosili, że np. dzięki diecie można uniknąć aż 80 proc. chorób serca, udarów i cukrzycy typu 2 oraz wyeliminować 50 proc. nowotworów. Przykładowo specjaliści ds. żywienia mają więc w tym programie ogromne pole do działania.

S.: Jak Pan Profesor ocenia działania w ramach pierwszego etapu Programu?

H.S.: Zakończyliśmy ten etap, mając poczucie, że warto było! Organizacja badań w miastach i miasteczkach w całej Polsce wymagała wielkiego zaangażowania, nakładu pracy, przemyślanej logistyki. Kiedy jednak obserwowałem kolejki na badanie słuchu, kolejki na konsultacje okulistyczne, periodontologiczne, kardiologiczne itd., nabierałem pewności, że to, co robimy, jest potrzebne i że odpowiadamy na wielkie zapotrzebowanie ze strony pacjentów. Świadczą o tym także liczby. Z konsultacji i badań skorzystało ponad 5 tys. osób. Mam na myśli tych pacjentów, którzy się zarejestrowali, bo poza tą grupą gościli na naszych stanowiskach także członkowie rodzin, znajomi pacjentów itp. Takie osoby z wielkim zainteresowaniem śledziły to, co się dzieje w miejscu badań, zadawały wiele pytań dotyczących profilaktyki zdrowia, przeglądały przygotowane przez nas materiały informacyjne. Krótko mówiąc, mimowolnie zdobywały wiedzę, która w przyszłości może okazać się bezcenna – pomoże uniknąć poważnych problemów zdrowotnych albo – jeśli pacjent zauważy u siebie pozornie błahe dolegliwości, ale będzie świadomy, że mogą one być objawem ciężkiej choroby – uratować życie. Za szczególnie cenne uznaję to, że docieramy w ten sposób do grupy senioralnej naszego społeczeństwa. W niej jest najwięcej osób potrzebujących i im powinniśmy nieść pomoc w formie dobrze skoordynowanej opieki.

Wizyty na naszych stoiskach czy stanowiskach były dla pacjentów okazją, aby dowiedzieć się, co dzisiaj proponują poszczególne specjalności medyczne i jakie możliwości ma współczesna służba zdrowia. A oferuje ona coraz więcej. Pacjenci, zmęczeni kolejkami do lekarza, mogą tego nie dostrzegać. Często narzekamy na poziom opieki medycznej, mając w pamięci sporadyczne, ale mocno nagłośnione w mediach przypadki, w których pacjent nie otrzymał na przykład należnej mu opieki, został odesłany do innego szpitala albo do domu. Niestety, służba zdrowia ma swoje bolączki, wszystkich problemów nie da się uniknąć. Nie zmienia to jednak faktu, że postęp w polskiej medycynie jest ogromny. Możliwości leczenia – a mówię tu nie tylko o swojej specjalności, lecz także o innych dziedzinach medycyny – są obecnie znacznie większe niż jeszcze pięć – dziesięć lat temu. Mówię o tym z pełnym przekonaniem, powtarzając słowa Polaków przylatujących z Anglii, Irlandii, Francji czy Niemiec do Polski. I nie decyduje o tym tylko cena prywatnych konsultacji, lecz także ich poziom, jakość.

S.: ... zwłaszcza w przypadkach, w których choroba czy zaburzenie zostaną wcześnie wykryte!

H.S.: To oczywiste. Wczesne wykrycie radykalnie zwiększa szanse pacjenta na wyleczenie. A sposobem wczesnego wykrywania zaburzeń czy chorób są właśnie badania przesiewowe, których jestem wielkim zwolennikiem. Od lat podejmuję coraz to nowe działania, aby – przynajmniej w obszarze zaburzeń słuchu – tymi badaniami została objęta jak największa część populacji. Realizujemy m.in. programy we współpracy z KRUS-em, którymi objęliśmy wszystkie dzieci w gminach wiejskich. Rozpoczęliśmy nowy program, dzięki któremu w ciągu najbliższych dwóch lat przebadamy pierwszoklasistów w województwie mazowieckim. Mazowsze będzie pierwszym regionem w świecie, w którym takimi badaniami zostaną objęte wszystkie dzieci rozpoczynające naukę w szkole. Od lat realizujemy taki program na terenie Warszawy, badając 6-, 7- i 12-latków. Jednocześnie przeprowadzamy pilotażowe badania przesiewowe słuchu u dzieci na innych kontynentach - w Azji, Ameryce Południowej i Afryce.

Na podstawie dotychczasowych doświadczeń wiemy, że co piąte – szóste dziecko ma różnego rodzaju zaburzenia słuchu, które mają wpływ na codzienną komunikację. To bardzo duża grupa dzieci, które z powodu mniej lub bardziej upośledzonego słuchu ma kłopoty z komunikacją oraz nauką. Dziecko ze znacznym niedosłuchem osiąga pięciokrotnie gorsze wyniki w szkole niż zdrowi rówieśnicy. Wczesne wykrycie wady słuchu, a potem wczesne leczenie pozwala niedosłyszącym uczniom skorzystać z tego, co oferuje im program szkolny już od pierwszej klasy. Mogą uczyć się w szkołach powszechnych i rozwijać prawidłowo, osiągając tak samo dobre albo nawet lepsze wyniki w nauce od rówieśników niemających problemów ze słuchem. Wyniki te zostały doskonale udokumentowane w rozprawie doktorskiej dr Małgorzaty Zgody pt. „Ocena umiejętności edukacyjnych użytkowników systemu implantu ślimakowego". Podstawą oceny były wyniki całej populacji dzieci piszących sprawdzian na zakończenie nauki w szkole podstawowej.

Mówię o wczesnym wykrywaniu wad słuchu, jednak równie ważne jest wczesne wykrywanie innych deficytów wpływających na jakość komunikacji, na przykład wad wzroku. Zaburzenia widzenia, np. związane z rozwojem jaskry czy zaćmy, podobnie jak niedosłuch, nie muszą być na początku dokuczliwe. Nieświadomy pacjent może nie zwrócić na nie uwagi albo je po prostu zlekceważyć. Dzięki badaniom przesiewowym choroba może zostać wykryta w momencie, w którym leczenie nie będzie tak uciążliwe dla pacjenta, trudne dla specjalisty i kosztowne dla budżetu państwa. Mówiąc o badaniach przesiewowych w odniesieniu do przeciwdziałania chorobom cywilizacyjnym, nie sposób nie wspomnieć o chorobach kardiologicznych czy onkologicznych, w przypadku których wczesne wykrycie jest

Fot. arch. IFPS

Pilotażowe badania przesiewowe słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu na czterech kontynentach.

sprawą życia i śmierci. Ocena stanu jamy ustnej to nie tylko ocena stanu uzębienia, lecz także błon śluzowych i możliwość wykrycia wczesnych stanów przedrakowych czy pierwszych stadiów raka. Dziś wiemy, że zwłaszcza w obrębie twarzoczaszki rozwija się wiele nowotworów, których początek jest bardzo skryty, bezobjawowy.

S.: Badaniom przesiewowym słuchu realizowanym przez Instytut zawsze towarzyszyła akcja informacyjna. Mam wrażenie, że obecnie wszyscy już rozumieją, jak ważne są badania słuchu u dzieci. A co z badaniami u osób starszych?

H.S.: Jak już wspomniałem, organizując plenerowe badania słuchu, zależało nam, aby objąć nimi przede wszystkim osoby starsze. Statystyki są alarmujące – trzy czwarte osób powyżej 70 roku życia ma zaburzenia słuchu i kłopoty z codzienną komunikacją. To bardzo duża grupa pacjentów, którym czasem trudno jest dotrzeć do specjalistów. Niestety, trudno też jest dla tej grupy zorganizować badania przesiewowe. Dzieci łatwo jest przebadać pod kątem słuchu – jedziemy do szkoły i przeprowadzamy testy w całych klasach. Seniorów nie można zgromadzić i przebadać w jednym miejscu. Dlatego proponujemy czasem, aby na badania w szkole dziecko przyszło razem z babcią czy dziadkiem. Promujemy hasło: „Zabierz dziadków do szkoły na badanie słuchu". I rzeczywiście seniorzy przychodzą na badania razem ze swoimi wnuczkami. Na badania przeprowadzane w naszym Mobilnym Centrum Słuchu także przychodziły całe rodziny. Podobnie było u innych specjalistów, którzy mieli do dyspozycji drugi bus – Mobilne Centrum Medyczne.

S.: Wielu seniorów stojących w kolejce przyznawało się, że niedosłyszy od dawna. Dopiero wiadomość „dzisiaj w naszym mieście odbywają się badania słuchu" stała się dla nich motywacją, aby skorzystać z badania i porady lekarza.

H.S.: Niedosłuch nie boli, dlatego wiele osób odkłada konsultację aż do czasu, kiedy zły słuch staje się dokuczliwy i zaczyna przeszkadzać w codziennej komunikacji. Skłonność do nasłuchiwania i odkładania wizyty mają zwłaszcza mężczyźni. Wiele osób starszych wychodzi z założenia, że niedosłuch w jesieni życia jest naturalny. Wystarczy więc głośniej nastawić telewizor albo poprosić bliskich, by głośniej mówili. To błędne myślenie. Mamy XXI wiek i możliwości leczenia, jakich wcześniej nigdy nie było – dzięki mojej wieloletniej pracy polscy pacjenci z zaburzeniami słuchu mają obecnie dostęp do nowoczesnych technologii medycznych jako pierwsi albo jedni z pierwszych w świecie. Nie ma więc powodu, aby zdrowy 65- czy 70-letni człowiek nie mógł normalnie funkcjonować i żyć pełnią życia tylko dlatego, że niedosłyszy. Osobom w wieku senioralnym jesteśmy w stanie zaproponować skuteczne leczenie, indywidualnie dobrane do ich potrzeb i możliwości. Każdy z pacjentów w wieku senioralnym, który zgłosił się do Mobilnego Centrum Słuchu, mógł dowiedzieć się, jaki jest wynik badania audiologicznego, a jeśli nie był on dobry – otrzymywał zaproszenie do Światowego Centrum Słuchu na bardziej szczegółowe badania, jakie są niezbędne, aby dobrać urządzenie poprawiające słuch – aparat słuchowy, a jeśli trzeba – implant. Niektóre typy tych urządzeń zostały zaprojektowane z myślą o potrzebach osób starszych.

S.: W Instytucie powstało wyjątkowe urządzenie – Kapsuła Badań Zmysłów, czyli system zintegrowanych narzędzi do diagnostyki i telerehabilitacji schorzeń narządów zmysłów – słuchu, wzroku, równowagi, smaku, powonienia, a także mowy. Czy wdrożenie tego urządzenia do praktyki oznacza nowe możliwości prowadzenia badań przesiewowych?

H.S.: Zdecydowanie tak. Obecnie nasze potrzeby w zakresie diagnostyki i leczenia zaburzeń narządów zmysłów są znacznie większe niż możliwości systemu opieki zdrowotnej. Chcąc skutecznie przeciwdziałać zaniedbaniom, potrzeba co najmniej kilkunastu ośrodków medycznych wyspecjalizowanych w realizacji procedur diagnostycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych. Istnieje zaledwie kilka takich ośrodków, więc kolejka pacjentów oczekujących na podstawowe badania diagnostyczne stale rośnie. W najgorszej sytuacji są pacjenci wymagający diagnozowania wielu narządów zmysłów. Muszą oni bowiem odwiedzić kilka ośrodków. Oznacza to konieczność kolejnych wizyt i nierzadko długie miesiące oczekiwań na poszczególne konsultacje. Dla wielu diagnostyka jest na tyle uciążliwa, że rezygnują z badań i leczenia.

Kapsuła Badań Zmysłów to pierwszy w świecie system

Prof. Henryk Skarżyński i prof. nadzw. Piotr Skarżyński podczas badań słuchu u dzieci w Rwandzie.

Badania słuchu u dzieci w Tadżykistanie.

Mała pacjentka z Wybrzeża Kości Słoniowej.

Badania słuchu u dzieci w Kirgistanie.

zintegrowanych urządzeń, dzięki któremu można samodzielnie wykonać badanie najważniejszych narządów zmysłów w jednym miejscu i w krótkim czasie. Z założenia Kapsuła to urządzenie, które może zostać zainstalowane w terenowych ośrodkach medycznych czy szkołach, galeriach, kompleksach wypoczynkowych. Jego upowszechnienie daje zatem nadzieję na zlikwidowanie kolejek pacjentów z zaburzeniami wielu narządów zmysłów oczekujących na diagnostykę. To także nowa szansa na prowadzenie szeroko zakrojonego programu badań przesiewowych narządów zmysłów we wszystkich grupach wiekowych. Chciałbym podkreślić znaczenie tych badań nie tylko w odniesieniu do słuchu, wzroku, równowagi, lecz także smaku czy węchu, którego zaburzenia mogą być pierwszym objawem chorób neurodegeneracyjnych, m.in. choroby Parkinsona i choroby Alzheimera. Wraz ze starzeniem się społeczeństwa z chorobami tego typu boryka się coraz większy odsetek osób. Wczesna trafna diagnoza może umożliwić pacjentowi powrót do zdrowia. W przypadku choroby Alzheimera istotne jest szybkie włączenie leków, które łagodzą objawy choroby i przedłużają okres, w którym chory nie wymaga intensywnej opieki.

Fot. arch. IFPS

Kapsuła Badań Zmysłów realizowana w ramach programu NCBiR Strategmed.

Reasumując, Kapsuła Badań Zmysłów to nie tylko innowacyjne wielofunkcyjne urządzenie, lecz przede wszystkim nowy pomysł na prowadzenie badań przesiewowych i wczesne wykrywanie – i co za tym idzie leczenie – zaburzeń czy chorób, które nierozpoznane w odpowiednim czasie kończą się niepełnosprawnością czy całkowitym wyłączeniem z normalnego życia.

S.: Czy zatem badania w Kapsule nie powinny zostać wpisane jako jeden z punktów w Programie „Wielospecjalistyczne Całoroczne Wsparcie Zdrowia Polaków”?

H.S.: To oczywiście temat do rozważenia. Za nami są konstrukcje kolejnych prototypów tego urządzenia. Innowacyjne jest nie tylko to, że możemy badać wszystkie zmysły, lecz także to, że możemy do tego wykorzystywać nowe metody, a wyniki analizować według specjalnie opracowanych algorytmów. W dalszej perspektywie Kapsuła znajdzie miejsce we wspomnianym Programie. W formie pilotażu zapewne już w przyszłym roku. To produkt przyszłości, do zastosowania nie tylko w Polsce. Obecnie, o czym wspomnialem już wcześniej, prowadzimy wiele badań pilotażowych w kilkunastu krajach na czterech kontynentach, gdzie widzimy możliwości eksportu takiego wyposażenia wspomagającego diagnostykę i rehabilitację.

S.: Pierwszy etap Programu został zamknięty. Jaki jest dalszy plan działania?

H.S.: Podsumowanie tegorocznych działań podczas debaty w Senacie RP to jednocześnie wskazanie, w jakim kierunku powinny iść nasze działania w roku przyszłym. Planujemy, by pewne programy były realizowane przez cały rok, a ich największe zintensyfikowanie powinno towarzyszyć innym wydarzeniom kulturalnym i medialnym. Akcja „Lato z Radiem” jest bardzo dobrym tego przykładem. To będzie wymagało sporego wysiłku wielu z nas. Dziś mam wielką satysfakcję, że praca mojego zespołu, który zabezpieczał organizacyjnie, informacyjnie i kadrowo całe tegoroczne przedsięwzięcie, miała głęboki sens. Uczyliśmy się tego podczas współpracy z Polskim Radiem i TVP w roku ubiegłym i to teraz zaprocentowało. □

Rozmawiała: JOLANTA CHYŁKIEWICZ

PIERWSZY

Na zdjęciu lekarze IFPS (od lewej) Ewa Tomanek, Łukasz Plichta, Bartłomiej Król, Paulina Krasnodębska, Sandra Wawszczyk (fot. Maciej Nowicki)

PO PIERWSZE ZDROWIE

etap badań

czerwiec – październik 2017

Światowe Centrum Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów oraz Komitet Nauk Klinicznych PAN we współpracy z Polskim Radiem oraz Telewizją Polską rozpoczęły w tym roku realizację opracowanego przez **prof. Henryka Skarżyńskiego** i planowanego na najbliższych kilka lat Programu „Po pierwsze – zdrowie". W czerwcu br. w trasę po całej Polsce wyjechały dwa samochody – Mobilne Centrum Słuchu i Mobilne Centrum Medyczne. To świetnie wyposażone „gabinety na kółkach", w których lekarze różnych specjalności mogli przeprowadzać badania przesiewowe słuchu i wzroku, a także pod kątem chorób stomatologicznych, kardiologicznych, naczyniowych, neurologicznych, urologicznych i dermatologicznych. Specjaliści wykonywali je w każdy weekend wakacji we wszystkich miastach i miasteczkach znajdujących się na tegorocznej trasie koncertowej „Lata z Radiem", a także w miejscach, gdzie odbywały się popularne pikinik naukowe. Interdyscyplinarny zespół – w sumie ponad 75 specjalistów – odwiedził ponad 20 miejscowości, pokonując prawie 8 tys. km. Wszędzie, gdzie parkowały Mobilne Centra, na badania ustawiały się kolejki.

Płońsk, Włocławek, Cieszyn, Świeradów-Zdrój, Wyszków, Siemiatycze, Wągrowiec, Solec Kujawski, Puck, Krynica Morska, Katowice, Gogolin, Miastko, Stegna, Stalowa Wola, Tomaszów Lubelski, Rabka, Piotrków Trybunalski, Łomża, Augustów. To miasta, które znalazły się na tegorocznej trasie koncertowej „Lata z Radiem". W trosce o zdrowie Polaków wraz z ekipą radiowej Jedynki w podróż po Polsce ruszyło – podobnie jak w roku ubiegłym – Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, specjalny samochód wyposażony w pełnoprofilowy gabinet otolaryngologiczny

Miastko. Na konsultację u dr Aleksandry Mickielewicz zgłosił się burmistrz Roman Ramion.

Świeradów-Zdrój. W kolejce na konsultacje w Mobilnym Centrum Słuchu czekało kilkudziestu pacjentów.

i kabinę do przesiewowych badań słuchu ,oraz Mobilne Centrum Medyczne z nowocześnie wyposażonym gabinetem lekarskim, w którym można wykonywać badania inne niż otolaryngologiczne. Od miasta do miasta, w każdy weekend wakacji Mobilne Centra podążały za znaną już od kilku pokoleń „Polką Dziadek". Celem badań przeprowadzanych przez specjalistów w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie" było wykrywanie ubytków słuchu utrudniających komunikację, wykrywanie wad wzroku i innych problemów zdrowotnych, a także upowszechnianie wiedzy na temat chorób cywilizacyjnych oraz sposobów zapobiegania tym chorobom. Mieszkańcy odwiedzanych miast mogli skorzystać z porady lekarzy specjalistów z różnych dziedzin, a słuchacze audycji – wiele dowiedzieć się o potrzebie wykonywania systema-

Stegna. Stoisko Światowego Centrum Słuchu stanęło na nadmorskiej promenadzie.

Fot. arch. IFPS

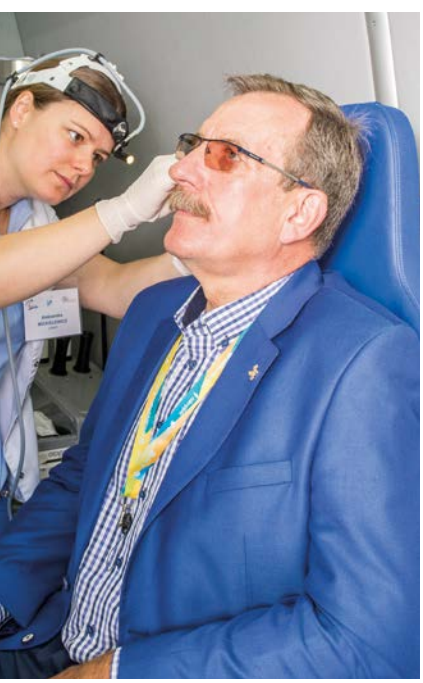

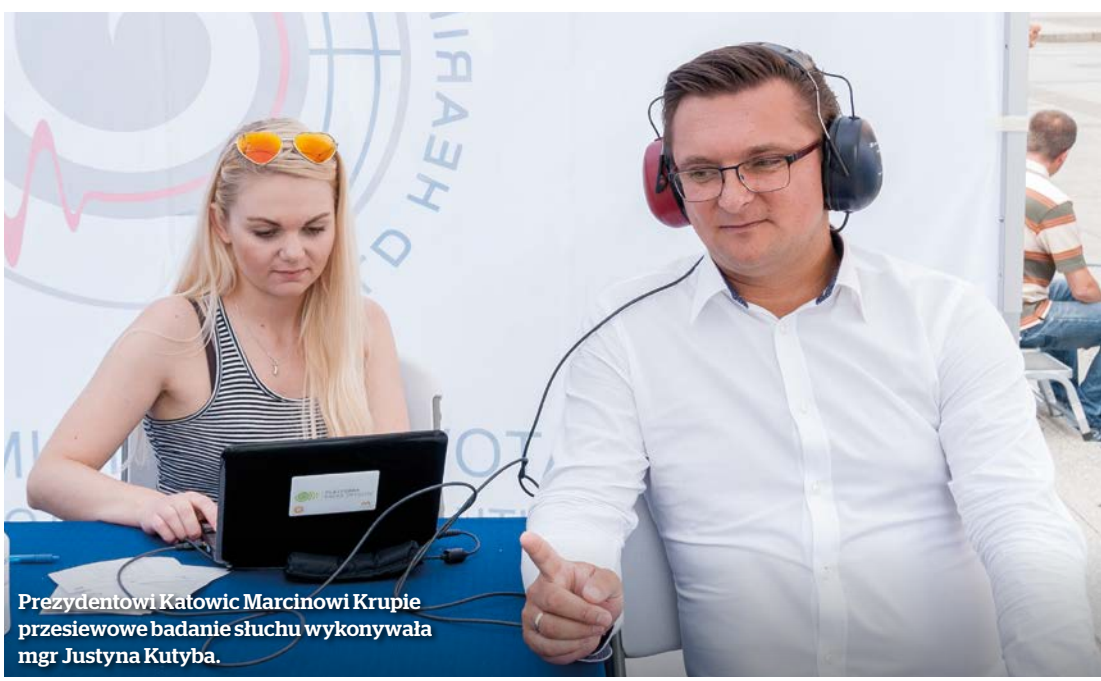

Prezydentowi Katowic Marcinowi Krupie przesiewowe badanie słuchu wykonywała mgr Justyna Kutyba.

Nowocześnie wyposażony gabinet konsultacyjny Mobilnego Centrum Słuchu.

Kabina ciszy do wykonywania badań słuchu w Mobilnym Centrum Słuchu.

MOBILNE CENTRUM SŁUCHU I MOBILNE CENTRUM MEDYCZNE odwiedziły 20 miast na trasie „Lata z Radiem”.

MOBILNE CENTRUM SŁUCHU to nowoczesny gabinet laryngologiczny na kółkach, z wyciszoną kabiną do badania słuchu. Już w ubiegłym roku w ramach plenerowych badań przesiewowych specjaliści z Instytutu przebadali w nim ponad 3 tys. osób. W tym roku w ramach nowego Programu „Po pierwsze – zdrowie” Mobilne Centrum Słuchu wyjechało w trasę: Płońsk – Włocławek – Cieszyn – Świeradów-Zdrój – Wyszków – Siemiatycze – Wągrowiec – Solec Kujawski – Puck – Krynica Morska – Katowice – Gogolin – Miastko – Stegna – Stalowa Wola – Tomaszów Lubelski – Rabka – Piotrków Trybunalski – Łomża – Augustów.

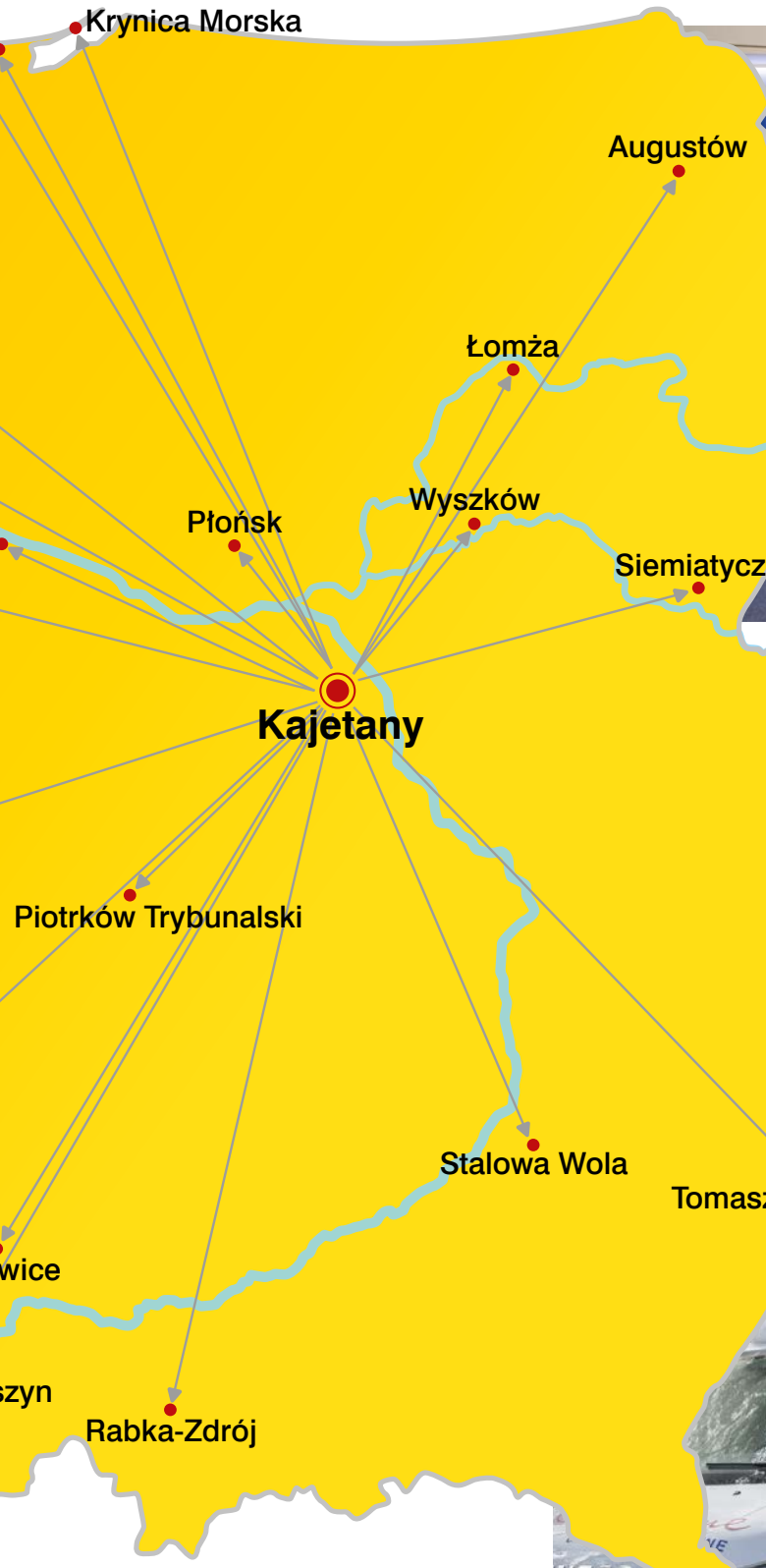

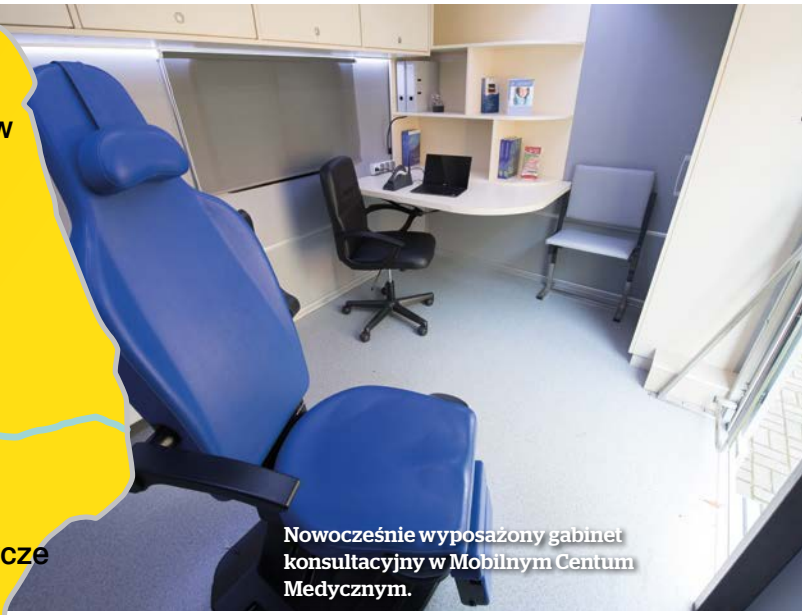

Nowocześnie wyposażony gabinet konsultacyjny w Mobilnym Centum Medycznym.

W gabinecie Mobilnego Centrum Medycznego mogą odbywać się nie tylko badania słuchu, lecz także konsultacje lekarzy różnych specjalności.

MOBILNE CENTRUM MEDYCZNE

to samochód z nowocześnie wyposażonym i przestronnym gabinetem konsultacyjnym, przystosowanym do prowadzenia także innych niż otolaryngologiczne badań lekarskich. W tym roku po raz pierwszy wyjechało w trasę na badania prowadzone przez lekarzy różnych specjalności w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie".

Fot. Maciej Nowicki | IFPS

Miasteczko medyczne w Wyszkowie.

tycznych badań kontrolnych. W promocję Programu „Po pierwsze – zdrowie" włączyli się przedstawiciele władz lokalnych. Burmistrz Tomaszowa Lubelskiego Tomasz Żukowski zgłosił się do Mobilnego Centrum Zdrowia, a potem osobiście zapraszał na badania mieszkańców swojego miasta, podkreślając, że badania „bardzo rzadko bywają bezpłatne, profesjonalne i wykonywane niekomercyjnie w plenerze". W Płońsku dobry przykład mieszkańcom gminy dawał wójt Aleksander Jarosławski, a w Siemiatyczach – burmistrz miasta Piotr Siniakowicz, który przyszedł na badania razem z kilkuletnią córką. Burmistrz Solca Kujawskiego Teresa Substyk, która podczas ubiegłorocznej akcji skorzystała z możliwości badania słuchu, w tym roku także wspierała nasze działania profilaktyczne, odwiedzając stanowisko periodontologiczne. W Miastku do Mobilnego Centrum Słuchu zgłosił się burmistrz Roman Ramion. Gościem medycznego miasteczka w Katowicach był prezydent Marcin Krupa. Pomocą w nagłaśnianiu Programu „Po pierwsze – zdrowie" służyli proboszczowie parafii, którzy podczas niedzielnych mszy świętych zapraszali do udziału w badaniach. Mieszkańcy odwiedzanych miast, miasteczek i gmin nie pozostawali obojętni na zaproszenia płynące z anteny, z ambony, a także ze strony przedstawicieli władz lokalnych. Im częściej na temat profilaktyki zdrowia mówiono, tym więcej chętnych zgłaszało się do Mobilnych Centrów. – Usłyszałem w radiu, że w naszym mieście odbywają się konsultacje medyczne. Warto z nich skorzystać, bo czas oczekiwania do specjalisty jest długi – powtarzali pacjenci. Przez całe lato – niezależnie od pogody – do „gabinetów na kółkach" ustawiały się kolejki. W Świeradowie-Zdroju kolejka do specjalistów niemal się nie kończyła. Na badania zgłaszali się licznie zarówno kuracjusze z różnych części Polski i Europy, jak i miejscowi. W Cieszynie na konsultacje, prócz mieszkańców miasta, w kolejce do specjalistów ustawiali się także czescy sąsiedzi.

Profilaktyka zdrowotna to problem, do mówienia o którym wakacje okazały się doskonałą porą. Nie brakowało chętnych do badań nawet w środku lata w nadmorskich miejscowościach: Stegnie i Krynicy

Burmistrz Tomaszowa Lubelskiego Tomasz Żukowski po konsultacji u dr. Andrzeja Pastuszaka.

Stanowisko Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Miastku.

PIERWSZY ETAP BADAŃ W LICZBACH:

- ponad 75 specjalistów z różnych dziedzin medycyny
- 20 miast i miasteczek
- ponad 7,5. tys. kilometrów na trasie „Lata z Radiem"
- ponad 5 tys. konsultacji i badań
- ponad 80 doniesień na antenie radia i telewizji

Mobilne Centrum Słuchu i stanowisko do badania słuchu na rynku w Cieszynie.

W Gogolinie Mobilne Centrum Słuchu zaparkowało niedaleko pomnika Karolinki i Karliczka, znanych z piosenki zespołu „Śląsk".

Morskiej. Jak się okazuje, wypoczynek to dobry czas, aby pomyśleć o zdrowiu. Na badania do ustawionych niedaleko brzegu morza Mobilnych Centrów licznie przychodzili więc wczasowicze, a nawet plażowicze.

Najbardziej możliwość wykonania badań cenili sobie jednak mieszkańcy niewielkich miejscowości, takich jak np. Miastko, gdzie dostęp do specjalistów jest utrudniony – na konsultacje trzeba jechać kilkadziesiąt kilometrów. Wdzięczni pacjenci z małych miasteczek nie kończyli wizyty zwykłym „do widzenia". Żegnali się, mówiąc „do zobaczenia za rok" z nadzieją, że Mobilne Centra powrócą do ich miejscowości razem z „Latem z Radiem".

Reasumując, zainteresowanie profilaktyką zdrowia wśród mieszkańców odwiedzanych miast było ogromne. Świadczy ono o wielkim zapotrzebowaniu na profesjonalnie prowadzone i niekomercyjne badania przesiewowe. Interdyscyplinarna ekipa, badając mieszkańców z 20 miast, pokonała ponad 7,5 tys. kilometrów. Trasę „Lata z Radiem" zakończyła ona w Augustowie z głębokim przekonaniem – warto było! Warto, bo wspólnie udało się pomóc wielu ludziom. Podziękowania wdzięcznych pacjentów stały się impulsem do tego, by już zacząć myśleć o następnym etapie Programu „Po pierwsze – zdrowie" i nowej trasie interdyscyplinarnego zespołu w przyszłym roku. Plenerowe badania przesiewowe przynoszą wiele korzyści pacjentom, ale mają też inny cel – pozwalają na uzyskanie ważnych informacji na temat zdrowia Polaków oraz zmieniających się potrzeb w zakresie profilaktyki zdrowia. Takie informacje są niezbędne dla naukowców i lekarzy poszukujących nowych standardów zapobiegania chorobom cywilizacyjnym, których leczenie pochłania obecnie ogromne koszty. Zapobieganie jest tańsze i bardziej efektywne niż leczenie. Dlatego profilaktyka zdrowotna, zwłaszcza w starzejącym się społeczeństwie, staje się jednym z najważniejszych zadań. Doświadczenia zebrane w tym roku wskazują na to, iż potrzeba działań profilaktycznych znajduje coraz większe zrozumienie nie tylko wśród lekarzy, lecz także przedstawicieli władz różnych szczebli, w tym samorządowych, a także w szerokich kręgach społecznych. □

Fot. arch. IFPS

Badania przesiewowe słuchu i konsultacje **otolaryngologiczne**

Mobilne Centrum Słuchu IFPS to nie tylko „gabinet na kółkach", lecz także pierwszy w Polsce niekomercyjny projekt łączący przesiewowe badania słuchu ze wstępnym otolaryngologicznym badaniem diagnostycznym. Celem badań przeprowadzanych przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu w ramach tego projektu jest wykrywanie ubytków słuchu utrudniających komunikację, a także upowszechnianie wiedzy na temat słuchu oraz sposobów zapobiegania jego zaburzeniom. W ubiegłym roku z badań i porad naszych specjalistów skorzystało ponad 2 tys. osób, tego lata – jeszcze wiecej. W tegoroczną akcję badania słuchu w miastach na trasie „Lata z Radiem" zaangażowało się ponad 20 lekarzy i ponad 20 specjalistów wykonujących badania słuchu ze Światowego Centrum Słuchu. Mobilne Centrum Słuchu przejechało ponad 7,5 tys. km.

Mieszkańców Solca Kujawskiego do badań słuchu zachęcała reklama na dworcu PKP.

Podobnie jak w ubiegłym roku w Mobilnym Centrum Słuchu specjaliści Światowego Centrum Słuchu wykonywali pacjentom podstawowe badanie otolaryngologiczne, a następnie przesiewowe badanie słuchu. Warto podkreślić, że jakość badań prowadzonych w terenie jest porównywalna z tą, jaką mają badania wykonywane stacjonarnie w gabinetach Światowego Centrum Słuchu. Mobilne Centrum Słuchu jest bowiem wyposażone w wysokiej klasy urządzenia do badania uszu, m.in. wideootoskop, oraz wysokiej klasy sprzęt do badania słuchu. Samo badanie przeprowadza się natomiast w specjalnie wyciszonej kabinie (badania słuchu na wolnym powietrzu odbywają się tylko wtedy, jeśli Mobilne Centrum Słuchu zaparkuje w zacisznym, spokojnym miejscu).

Badanie słuchu w kabinie ciszy w Mobilnym Centrum Słuchu.

Podczas tegorocznej akcji na badania przesiewowe słuchu zgłosiło się prawie 1500 osób. Większość z nich (blisko 70 proc.) stanowiły osoby powyżej 60 roku życia. Znaczną przewagą osób starszych wśród przebadanych można tłumaczyć wysoki odsetek uzyskanych wyników nieprawidłowych (54 proc.). Dane te są

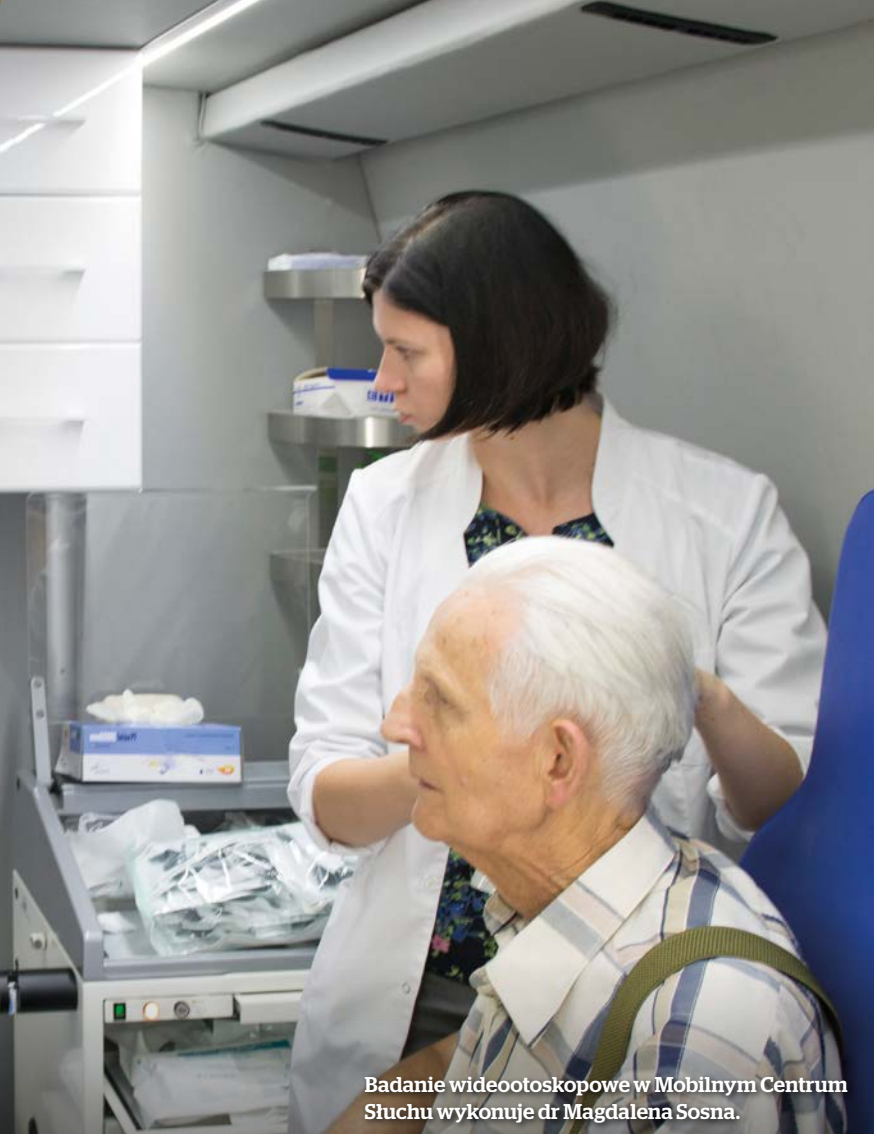

Badanie wideootoskopowe w Mobilnym Centrum Słuchu wykonuje dr Magdalena Sosna.

Dr Paulina Krasnodębska omawia wyniki badań słuchu z muzykami z zespołu Carpe Diem (Płońsk).

Mgr Justyna Kutyba rozpoczyna badanie słuchu na stanowisku IFPS w Siemiatyczach.

Dr Paulina Krasnodębska z pacjentką podczas konsultacji w gabinecie lekarskim Mobilnego Centrum Słuchu.

Fot. arch. IFPS

kolejnym potwierdzeniem, że zaburzenia słuchu u osób starszych są powszechnym problemem (ze statystyk epidemiologicznych wynika, że ubytki słuchu ma ponad 70 proc. osób w wieku 70+). U zdecydowanej większości badanych (77,5 proc.) zaburzenia słuchu wykrywano w obojgu uszach. Spośród zaburzeń o charakterze jednostronnym zdecydowanie częściej obserwowane były one w uchu lewym (62 proc.). Seniorzy, u których badanie wskazywało na niedosłuch, dopytywali

Badanie słuchu wykonuje Karolina Penar (Rabka-Zdrój).

Paweł Golec był uczestnikiem akcji przesiewowych badań słuchu pod gmachem PR. Badanie wykonuje mgr Marcin Wojciechowski.

Puck. Pacjenci w oczekiwaniu na badanie słuchu w kabinie ciszy Mobilnego Centrum Słuchu.

się o możliwości i zasadność protezowania różnych ubytków słuchu związanych z wiekiem (*presbyacusis*). Protezowanie słuchu u osób w wieku senioralnym przynosi więcej korzyści niż wcześniej przypuszczano. Nie tylko ułatwia starszym i niedosłyszącym osobom komunikację i funkcjonowanie w codziennym życiu, lecz także zmniejsza ryzyko demencji czy zaburzeń depresyjnych.

– Rosnący odsetek osób w wieku powyżej 65 lat jest wyzwaniem dla specjalistów wszystkich dziedzin medycyny. W otolaryngologii jednak mamy szcze-

ROWEREM PO ZDROWIE

W Płońsku wystartowała akcja „Rowerem po zdrowie z radiową Jedynką", która towarzyszyła nam przez całą trasę „Lata z Radiem". Akcja, organizowana wspólnie z Polskim Komitetem Olimpijskim i Towarzystwem Olimpijczyków Polskich, propagowała ideę zdrowego, sportowego trybu życia. We wszystkich miastach można było spotkać się z olimpijczykami Tadeuszem Mytnikiem i Mieczysławem Nowickim. – Jest to piękna i cenna inicjatywa, bo sport to zdrowie. To wielka radość i frajda zobaczyć, że ludzie zrozumieli, że trzeba coś zrobić dla siebie poza pracą i obowiązkami, które wszyscy mamy. Trzeba znaleźć pięć minut dla swojego zdrowia, co jest naprawdę ważne i istotne. Trzeba oderwać się od problemów, a rower to cudowny pojazd, który poniesie nas wszędzie tam, gdzie zechcemy – mówili olimpijczycy w radiu. Po rozmowach i konsultacjach z olimpijczykami organizatorzy zapewniali wycieczkę rowerową z mistrzami po najciekawszych miejscach odwiedzanego miasta. W każdym mieście do dyspozycji mieszkańców było 20 rowerów. Promując zdrowy styl życia w Płońsku, **dr Aleksandra Mickielewicz** z IFPS (na zdjęciu pierwsza z prawej) wyruszyła na krótką rowerową wycieczkę.

Fot. arch. IFPS

gólnie wiele do zrobienia – podkreślał prof. Skarżyński, który po wdrożeniu programu badań przesiewowych słuchu u dzieci podejmuje działania mające na celu opracowanie, m.in. z uwagi na zmiany demograficzne i rosnący odsetek ludzi starszych w społeczeństwie, podobnych programów dla seniorów (więcej na ten temat w wywiadzie z prof. Henrykiem Skarżyńskim w tym wydaniu „Słyszę").

Wielu pacjentów zgłaszających się do otolaryngologa uskarżało się na dokuczliwe dźwięki w uszach, utrudniające przede wszystkim zasypianie i odpoczynek w ciszy. Zgodnie z dotychczasową statystyką, szumy uszne częściej zgłaszały osoby starsze. Zwracały one jednocześnie uwagę, że specjaliści w rejonie nie tylko nie są w stanie skutecznie im pomóc, lecz nierzadko bagatelizują ich dolegliwości. „Od wielu miesięcy słyszę dokuczliwy syk w lewym uchu. Pamiętam, że zaczęłam go odczuwać po locie samolotem. Nie mam niedosłuchu, więc lekarze nie potrafią mi pomóc", mówiła jedna z pacjentek. Podobne przekonanie miały też inne osoby szukające pomocy z powodu szumów usznych. „Może Państwo coś poradzicie?", pytali. Z ulgą przyjmowali informację, iż w Instytucie Fizjologii i Patologii Słuchu jest Zakład Szumów Usznych, który proponuje pacjentom najnowocześniejsze metody leczenia tej dolegliwości, wsparcie psychologiczne, stały dostęp do informacji na temat szumów usznych, a także w ramach współpracy z Klubem Tinnitus kontakt z innymi pacjentami mającymi podobny problem.

Jakkolwiek w tym roku badania słuchu cieszyły się największym zainte-

Badaniom w Mobilnym Centrum Słuchu poddał się Rafał Porzeziński, dyrektor Programu 1 Polskiego Radia. Na zdjęciu z dr Ewą Tomanek.

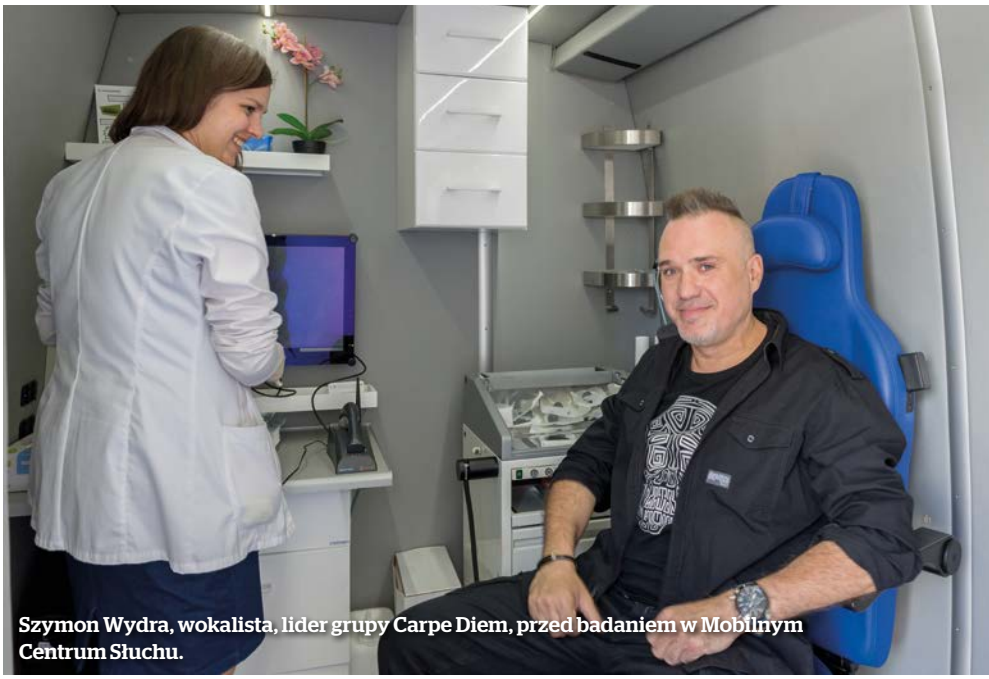

Szymon Wydra, wokalista, lider grupy Carpe Diem, przed badaniem w Mobilnym Centrum Słuchu.

Badanie słuchu w kabinie ciszy Mobilnego Centrum Słuchu (Puck).

resowaniem osób w wieku dojrzałym, wśród chętnych nie brakowało również młodzieży i rodzin z dziećmi. Badania słuchu są zasadne w każdym wieku – u dzieci (im wcześniej wykryty zostaje ubytek, tym większe szanse na powodzenie w leczeniu, normalny rozwój i sukcesy szkolne), a także u dorosłych w średnim wieku. Niedosłuch może pojawić się niespodziewanie, a jedną z jego częstszych przyczyn jest hałas. Właśnie na nadmiar głośnych dźwięków często narzekali pacjenci z większych miast. Także rodzice dzieci w wieku szkolnym zwracali uwagę na hałas panujący w placówkach, do których uczęszczają ich pociechy.

Wszystkich pacjentów, u których podczas badań stwierdzono niedosłuch bądź nieprawidłowości w obrazie ucha, specjaliści kierowali na dalszą, bardziej szczegółową diagnostykę. Odpowiadali oni także na liczne pytania, z których jednym

Mgr inż. Adam Piłka i mgr Katarzyna Bieńkowska podczas badań słuchu w Świeradowie-Zdroju.

Tomaszów Lubelski. Kolejka pacjentów oczekujących na konsultację otolaryngologiczną w Mobilnym Centrum Słuchu.

Kinga Grochowska wykonuje badanie słuchu u małego pacjenta (Augustów).

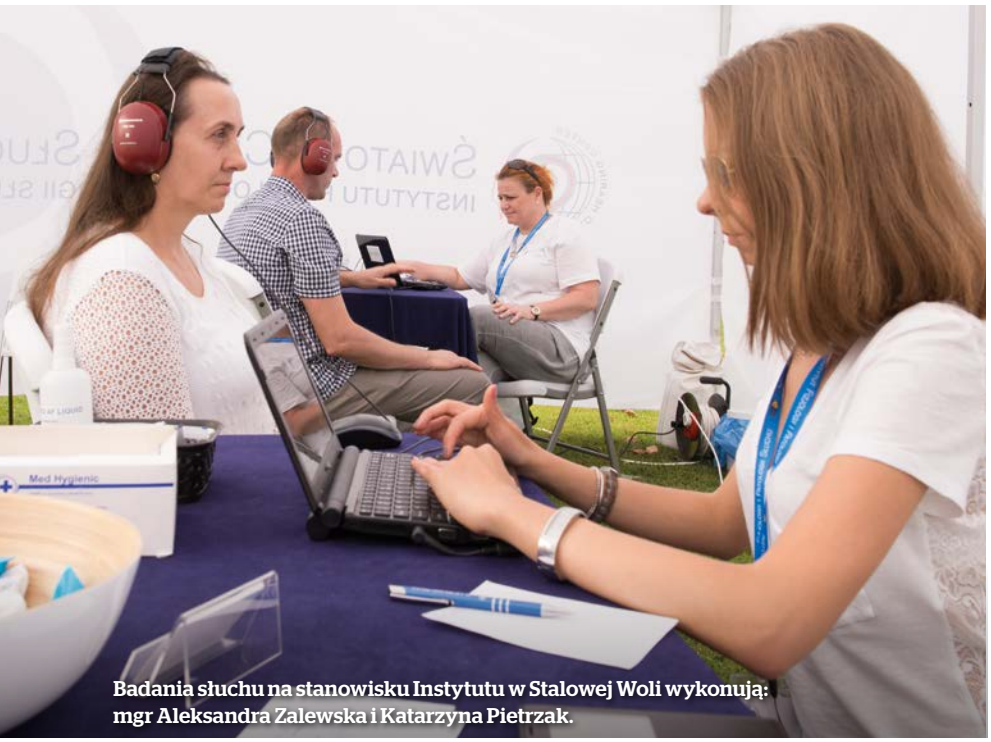

Badania słuchu na stanowisku Instytutu w Stalowej Woli wykonują: mgr Aleksandra Zalewska i Katarzyna Pietrzak.

Dr Dagmara Glembin wykonuje badanie wideootoskopowe w gabinecie Mobilnego Centrum Słuchu (Puck).

Na stoisku Instytutu na najmłodszych pacjentów zgłaszających się na badania czekało wiele atrakcji (Płońsk).

z najczęstszych było to najprostsze: „Jak czyścić uszy?". Niestety, znaczny odsetek pacjentów przyznawał się do stosowania patyczków. – To bardzo rozpowszechniony, a niebezpieczny zwyczaj – mówi dr Aleksandra Mickielewicz z IFPS. – Ich używanie przyczynia się bowiem do wpychania woskowiny w głąb przewodu słuchowego zewnętrznego, może też grozić mechanicznym uszkodzeniem błony bębenkowej i jej perforacją wymagającą interwencji chirurgicznej. Wakacyjna akcja przesiewowych badań słuchu była więc dla specjalistów z Kajetan kolejną okazją do promowania zasad higieny słuchu oraz propagowania wiedzy na temat najnowszych możliwości leczenia jego różnych zaburzeń. Nie tylko wśród pacjentów zgłaszających się do Mobilnego Centrum Słuchu, lecz także za pośrednictwem mediów wśród milionów radiosłuchaczy i telewidzów. □

Dr Aleksandra Mickielewicz i mgr Maciej Ludwikowski omawiają wyniki badań słuchu pacjentki (Płońsk).

Fot. arch. IFPS

Prezydent Katowic Marcin Krupa podczas konsultacji w Mobilnym Centrum Słuchu. Badanie wykonuje dr Irena Urban ze Śląskiego Centrum Słuchu i Mowy „Medincus".

Porady **periodontologiczne**

W realizację Programu „Po pierwsze – zdrowie" aktywnie włączył się zespół specjalistów w zakresie periodontologii (dziedzina stomatologii zajmująca się profilaktyką i leczeniem chorób przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej) koordynowany przez **prof. Renatę Górską**, Konsultanta Krajowego w dziedzinie Periodontologii, prezesa Polskiego Towarzystwa Periodontologicznego (PTP) oraz członka zarządu Europejskiej Federacji Periodontologii (EFP), a także **prof. Maria Chomyszyn-Gajewska**, kierownik Poradni Chorób Przyzębia Uniwersyteckiej Kliniki Stomatologicznej w Krakowie, i **prof. Tomasz Konopka** z zespołem z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu. Specjaliści biją na alarm: ponad 90 proc. Polaków ma problemy z tkankami przyzębia. To nie próchnica, lecz paradontoza jest najczęstszą przyczyną utraty zębów.

Choroby przyzębia (podobnie jak próchnica) są zaliczane do chorób społecznych. Większość pacjentów nie zdaje sobie jednak sprawy ze skali problemu. – Stan zdrowia zębów oraz jamy ustnej Polaków pozostawia wiele do życzenia. Ma to kilka przyczyn – mówiła prof. Maria Chomyszyn-Gajewska, kierownik Poradni Chorób Przyzębia Uniwersyteckiej Kliniki Stomatologicznej w Krakowie, w rozmowie na antenie radiowej Jedynki. – Część osób uważa, że zdrowe zęby dane są nam raz na zawsze. Inni, że o zdrowie zębów należy dbać, ale w dalszej kolejności. Zawsze jest zatem coś pilniejszego niż kontrola u dentysty. Wizyty odkładane są także z przyczyn finansowych. Stomatologia kosztuje.

Stanowisko periodontologów było oblegane we wszystkich odwiedzanych miastach. Pacjenci z zainteresowaniem zaglądali na stoisko, zadając najczęściej podstawowe pytanie: Czym zajmuje się periodontolog? Ciekawi też byli, na czym polega badanie periodontologiczne. – Wizyta u periodontologa zaczyna się od obejrzenia jamy ustnej: policzków, dziąseł, języka, zębów, kieszonek. Badania te wykonuje się za pomocą lusterek, zgłębników periodontologicznych, które służą do badania kieszonek dziąsłowych. Na tej podstawie możemy stwierdzić, jaki jest stan przyzębia – wyjaśniała dr Ewa Maliszewka-Bukowińska, Konsultant Wojewódzki ds. Periodontologii, na antenie radiowej Jedynki, zapraszając słuchaczy na badania plenerowe.

Periodontolodzy przekazywali zgłaszającym się pacjentom podstawowe informacje na temat chorób przyzębia. Pierwszym niepokojącym objawem jest zaczerwienienie brzegu dziąsłowego, obrzęk, krwawienie, następnie może wystąpić wysięk ropny, który świadczy o tym, że choroba jest zaawansowana.

Zapalenie dziąseł można skutecznie leczyć. Choroby przyzębia – z czego zdaje sobie sprawę niewiele osób – mogą stać się przyczyną wielu chorób, m.in kardiologicznych.

Jakie problemy mieli mieszkańcy odwiedzanych miast i gmin, którzy decydowali się na konsultację periodontologiczną? – Niestety mamy dużą grupę pacjentów, którzy z powodu strachu przed wizytą u stomatologa czy periodontologa mają bardzo zaawansowaną chorobę przyzębia – mówiła po konsultacjach dr Mali-

Z pacjentką rozmawiają: dr Maciej Nowak i studentka stomatologii Andżelika Rosłaniec (Wyszków).

Prof. Renata Górska i zespół lekarzy periodontologów podczas konsultacji w Wyszkowie.

szewska-Bukowińska. Z kolei prof. Maria Chomyszyn-Gajewska była mile zaskoczona. – Osoby, które się do nas zgłosiły, miały zadbane zęby. Nie jest to jednak normą – stwierdziła po badaniach w Rabce.

Najważniejszym punktem profilaktyki chorób przyzębia jest dbałość o higienę jamy ustnej. Jak okazało się podczas konsultacji periodontologicznych, jej zasady nie są wśród nas oczywiste. Co nie znaczy, że pacjenci nie pamiętają o myciu zębów.

Fot. arch. IFPS

Prof. Maria Chomyszyn-Gajewska i red. Marta Januszewska na antenie „Lata z Radiem" (Rabka-Zdrój)

Na stanowisku periodontologów konsultuje prof. Tomasz Konopka (Świeradów-Zdrój).

Dr Ewa Maliszewska-Bukowińska w studiu plenerowym „Lata z Radiem" (Gogolin).

Stanowisko periodontologiczne w Wągrowcu.

Myją, ale czasami stosują złą technikę, używają szczoteczki, która nie dociera do newralgicznych miejsc, w których rozwija się stan zapalny. Nitki dentystycznej używa niewielki odsetek pacjentów. – Przyjmuję pacjenta, rozmawiamy 15 minut i nagle – po instruktażu dotyczącym higieny jamy ustnej – wielkie zaskoczenie: „Ojej, do tej pory nie potrafiłem czyścić zębów!" – opowiadała dr Patrycja Załęska.

Higieny jamy ustnej należy uczyć prawie od kołyski. Najmłodsze dzieci warto przyzwyczajać do płukania jamy ustnej wodą, malucha, który ma już mleczne zęby, należy uczyć mycia ich za pomocą małej szczoteczki, a kiedy pojawią się stałe zęby – wyrabiać nawyk używania nitki dentystycznej, instruowała prof. Maria Chomyszyn-Gajewska.

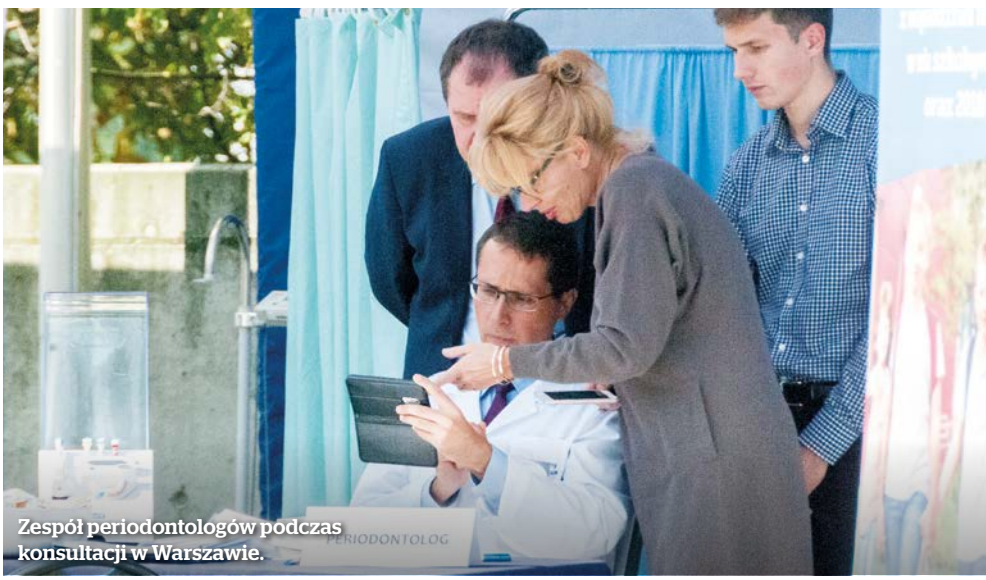
Zespół periodontologów podczas konsultacji w Warszawie.

Dr Patrycja Załęska pomaga małym pacjentom wypełnić ankietę PTP (Łomża).

Osoby, które zgłaszały się na stanowisko periodontologiczne, wypełniały przygotowany wcześniej formularz badania epidemiologicznego, dotyczący higieny jamy ustnej i stanu uzębienia. Dodatkowo w formularzu zamieszczono pytania dotyczące palenia tytoniu. Nikotynizm, jak podkreślają specjaliści, jest jednym z czynników sprzyjających chorobom przyzębia. Optymistyczne, że coraz mniej Polaków sięga po papierosy. Na pytania dotyczące palenia przecząco odpowiadało więcej osób, niż zakładali periodontolodzy. □

Od zapalenia dziąseł do zawału

Zbyt duży jest wciąż odsetek Polaków, którzy nie dbają wystarczająco o zęby i higienę jamy ustnej. Taki wniosek wypływa z badań ankietowych i konsultacji periodontologicznych udzielanych w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie". O potrzebie uświadamiania, iż zaniedbania higieniczne i stomatologiczne mogą bardzo niekorzystnie wpływać na ogólny stan zdrowia, oraz o roli badań przesiewowych w periodontologii rozmawiamy z **prof. Renatą Górską**, prezesem Polskiego Towarzystwa Periodontologicznego.

SŁYSZĘ: Dlaczego Pani Profesor zdecydowała się udzielić wsparcia dla Programu „Po pierwsze – zdrowie"?
PROF. RENATA GÓRSKA: Udział w tym programie to dla mnie zaszczyt, a zarazem szansa promowania wiedzy o tym, jak niebezpieczne – nie tylko z punktu widzenia zachowania uzębienia, lecz także zdrowia ogólnego – mogą być choroby przyzębia. Choroby te mają związek z chorobami serca, udarem mózgu, cukrzycą, a także z chorobą Parkinsona, reumatoidalnym zapaleniu stawów, a według ostatnich doniesień naukowych także z rakiem trzustki. Mogą być przyczyną przedwczesnych porodów, mają też związek z niską wagą urodzeniową. Wiedza na ten temat nie jest jednak powszechna nie tylko w szerokich kręgach społecznych, lecz także wśród lekarzy pierwszego kontaktu. Dlatego staramy się ją popularyzować. O powikłaniach zdrowotnych spowodowanych chorobami przyzębia mówiliśmy m.in. podczas Dni Zdrowych Dziąseł, które niedawno zorganizowało Polskie Towarzystwo Periodontologiczne. Udział w Programie „Po pierwsze – zdrowie" uznaliśmy za doskonałą okazję do upowszechniania wiedzy ważnej dla zdrowia.
S.: Statystki są przerażające – ponad 90 proc. z nas ma problemy periodontologiczne.
R.G.: Tak wynika z badań epidemiologicznych prowadzonych w latach 2011–2014. Z założenia miały być to badania z udziałem losowo wybranych Polaków. Jednak zgłosiło się na nie zaledwie 10 proc. wylosowanych i zaproszonych do badania osób. Nie można wykluczać, że byli to tylko ci, którzy mieli jakiś problem. Wyniki wspomnianych badań wskazują, że w grupie pacjentów w wieku 35–44 lat tylko 1,2 proc. badanych miało zdrowe przyzębie, w grupie w wieku 65–74 lata jeszcze mniej, bo 0,8 proc.! Ponadto w obydwu tych grupach wiekowych wzrósł – w porównaniu z latami ubiegłymi – odsetek osób wymagających leczenia specjalistycznego, czyli pacjentów z zapaleniem przyzębia o charakterze zaawansowanej choroby, której leczenie może wymagać nie tylko usuwania złogów nazębnych, tzw. skalingu, lecz także antybiotykoterapii czy zabiegu chirurgicznego.

S.: Dane wskazują, że konsultacji czy zabiegów periodontologicznych wymaga znaczny odsetek pacjentów. Tymczasem najczęstsze pytanie, które zadawały osoby zgłaszające się na stanowisko periodontologiczne, brzmiało: Czym zajmuje się periodontolog?
R.G.: Wiele osób, niezależnie od wykształcenia, nie spotkało się wcześniej z nazwą tej dyscypliny, która zajmuje się – przypomnę – chorobami przyzębia i błon śluzowych. Choroby przyzębia – mówiąc najprościej – to choroby tkanek otaczających ząb (dokładnie w skład przyzębia wchodzą cztery elementy: ząb, ozębna, kość wyrostka zębodołowego i dziąsło). Zapalenia przyzębia nie należy mylić z zapaleniem dziąseł (także należącego do chorób przyzębia), którego przyczyną jest najczęściej płytka nazębna tworząca się na skutek złej higieny jamy ustnej – jest to w większości przypadków proces odwracalny. Jeśli jednak trwa miesiącami albo latami, może skutkować zapaleniem tkanek położonych głębiej, wywołując zapalenie przyzębia. Proces destrukcji tkanek uruchamiają bakterie znajdujące się w płytce nazębnej i może on trwać latami (tutaj wiele zależy od indywidualnej odporności). Pacjent wymaga stałej kontroli, podobnie jak chory z cukrzycą czy z nadciśnieniem. W cukrzycy diabetolog monitoruje poziom cukru, w nadciśnieniu kardiolog śledzi zmiany ciśnienia tętniczego krwi, natomiast periodontolog podczas kolejnych wizyt sprawdza np. wskaźnik płytki, krwawienia czy ruchomość zębów. W ciągu niedługiego czasu parametry te mogą bardzo szybko się poprawiać albo wręcz przeciwnie – wtedy obserwujemy progres choroby. W tym ostatnim przypadku konieczna jest kolejna interwencja ze strony lekarza.
S.: Wyjaśnijmy, dlaczego choroby przyzębia stanowią zagrożenie dla zdrowia?
R.G.: Osoby z zapaleniem przyzębia mają uszkodzony nabłonek kieszonki przyzębnej (jest to nabłonek dziąsła od strony zęba, zajmujący obszar ok. 7 tys. milimetrów kwadratowych). To otwarta rana, przez którą liczne bakterie, m.in. beztlenowe, oraz mediatory zapalne mogą przedostawać się do naczyń krwionośnych i uruchamiać różne mechanizmy biologiczne. Bezpośredni wpływ periopatogenów na komórki śródbłonka może indukować powstawanie blaszek miażdżycowych, zwiększając ryzyko zawału serca czy udaru mózgu. Obecność stanu zapalnego wpływa na poszczególne etapy rozwoju blaszki miażdżycowej aż do momentu jej pęknięcia. Badania epidemiologiczne, jakie przeprowadziliśmy z regionalnymi ośrodkami kardiologicznymi z udziałem 600 osób po zawale mięśnia sercowego, wykazały, że 40 proc. tych pacjentów mia-

Fot. arch. IFPS

ło stan przyzębia wymagający leczenia specjalistycznego.

S.: Sygnałem, że w jamie ustnej ma miejsce proces chorobowy, jest m.in. krwawienie. Dlaczego pacjenci lekceważą ten objaw?

R.G.: Trudno odpowiedzieć na to pytanie. Może dlatego, że zmian w jamie ustnej nie widać, czasami proces przebiega bezboleśnie.

S.: Lekarzy periodontologów nie ma w Polsce wielu...

R.G.: To prawda, jest ich zaledwie 400. W dodatku tylko jedna czwarta periodontologów ma podpisany kontrakt z NFZ. Z badań wynika, że tylko 20–24 proc. pacjentów z chorobami przyzębia wymaga leczenia specjalistycznego u periodontologa. Z pewnością nie wszędzie ta opieka jest zabezpieczona. Wszystkich pozostałych pacjentów mogą leczyć stomatolodzy. Dentysta powinien zwrócić uwagę, czy pacjent ma zapalenie dziąseł albo przyzębia, w razie potrzeby porozmawiać z nim na temat higieny jamy ustnej. Jeśli sam nie ma na to czasu, może zastąpić go higienistka. Nie tylko przeprowadzi ona instruktaż, jak prawidłowo czyścić zęby, lecz także będzie motywować pacjenta do współpracy w zakresie higieny jamy ustnej, tłumacząc, na czym polega choroba przyzębia i jak można jej zapobiec, a także wykona profesjonalny skaling. Uświadamianie i motywowanie pacjentów jest w obecnej sytuacji ogromnie ważne.

Ponadto każdy lekarz dentysta powinien zwracać baczną uwagę na wszelkie zmiany występujące na błonie śluzowej jamy ustnej, bo niektóre z nich mogą mieć charakter przednowotworowy. Jeżeli nie jest on w stanie postawić rozpoznania, powinien skierować pacjenta do specjalisty.

S.: Uświadamianie, jak dużym zagrożeniem dla zdrowia mogą być choroby przyzębia, to także zadanie dla lekarzy pierwszego kontaktu.

R.G.: Niestety, jak wcześniej wspomniałam, ta wiedza nie jest popularna także wśród lekarzy innej specjalności. Próbujemy uwrażliwiać ich na ten problem. Najściślej współpracujemy z diabetologami. Mówi się, że choroby przyzębia to szóste powikłanie cukrzycy. Dlatego diabetolodzy powinni zwracać szczególną uwagę na stan jamy ustnej pacjentów i informować ich, że cukrzyca zwiększa ryzyko chorób jamy ustnej.

Z drugiej strony, to nierzadko stomatolodzy wykrywają cukrzycę w grupie pacjentów z chorobą przyzębia. Jeśli zapalenie dziąseł czy zapalenie przyzębia nie reaguje na konwencjonalne leczenie, obowiązkiem lekarza dentysty jest wykonanie badań dodatkowych pod kątem cukrzycy. W mojej praktyce wielokrotnie wykryłam u pacjentów tę chorobę. W Stanach Zjednoczonych, gdzie otyłość i cukrzyca stanowią ogromny problem, zaproponowano ostatnio, aby każdy lekarz dentysta przy prostych zabiegach stomatologicznych pobierał kroplę krwi do zbadania poziomu glikemii, co mogłoby przyczynić się do wykrycia stanów przedcukrzycowych i cukrzycy.

S.: A jakie nadzieje wiąże Pani Profesor z badaniami przesiewowymi?

R.G.: Badania przesiewowe to skuteczny sposób na wczesne wykrywanie chorób przyzębia. Ponadto dane zebrane podczas takich badań mogłyby ostatecznie potwierdzić fakt, iż choroby przyzębia mają związek z chorobami kardiologicznymi. Dla mnie, jako periodontologa, jest to oczywiste. Wyniki wielu badań klinicznych, epidemiologicznych i doświadczalnych wskazują, że taki związek istnieje. Potrzebna jest jednak przysłowiowa kropka nad „i". Rolę takiej kropki – jak zaznaczono podczas niedawnej konferencji Amerykańskiego Towarzystwa Periodontologicznego – mogłyby pełnić wyniki badania z udziałem co najmniej 10 tys. pacjentów, u których wyleczenie zapalenia przyzębia spowoduje poprawę m.in. mediatorów zapalnych, markerów zawału mięśnia sercowego. Amerykanie pracują nad tym, aby ostatecznie udokumentować związek chorób przyzębia z chorobami kardiologicznymi.

S.: A co wynika z danych ankietowych zebranych przez periodontologów podczas spotkań z pacjentami?

R.G.: Przebadaliśmy 713 pacjentów. Do naszego stanowiska zgłaszały się głównie osoby w wieku dojrzałym (prawie 40 proc. stanowiły osoby wieku 45–65 lat, a kolejne 22 proc. – osoby powyżej 65 roku życia). Większość (62 proc.) stanowiły kobiety, chociaż to mężczyźni mają większe skłonności do wystąpienia choroby przyzębia (przyczyną są nałogi i niechęć do wizyt u lekarza). Osoby zgłaszające się posiadały w większości wykształcenie wyższe lub średnie. Tylko 12 proc. stanowiły osoby z wykształceniem podstawowym. Niestety, aż 60 proc. pacjentów miało nadwagę, 10 proc. chorowało na cukrzycę. Te dane na temat ogólnej kondycji badanych trudno uznać za optymistyczne. Jednak wyniki badań dotyczących nawyków związanych z higieną jamy ustnej okazały się przerażające. Aż 17 proc. ankietowanych przyznało, że szczotkuje zęby tylko raz dziennie. 3,5 proc. deklarowało, że nie czyści ich wcale.

S.: A wydawać się może, że w XXI wieku każdy sięga po szczotkę do zębów...

R.G.: Z wcześniejszych badań wynikały podobne obserwacje, że o higienę jamy ustnej bardziej dbają mieszkańcy dużych miast, ludzie wykształceni, w szczególności kobiety. Badania te potwierdziły to. Nie sądziliśmy jednak, że odsetek osób ewidentnie zaniedbujących higienę jamy ustnej będzie aż tak duży.

S.: A może należy na ten problem spojrzeć od innej strony – większość z nas pamięta jednak o szczotkowaniu zębów. Tylko czy robi to prawidłowo?

R.G.: Jak wynika z ankiety, 54,7 proc. osób szczotkuje zęby dwa razy dziennie, czyli prawidłowo. Na marginesie dodam, że nie jestem zwolenniczką szczotkowania po każdym posiłku, jak zaleca wielu stomatologów. Uważam, że pacjent powinien szczotkować zęby 2 razy dziennie, wystarczy po śniadaniu i po kolacji, za to dokładnie, używając nie tylko szczotki, lecz także nitki dentystycznej. Niestety, akcesoria takie jak nici, a także płyny do płukania jamy ustnej – jak wynika z przeprowadzonej ankiety – nie są w Polsce popularne. Dwie trzecie osób nie stosuje nitki dentystycznej i płukanek. 70 proc. badanych nigdy nie stosowało elektrycznych szczoteczek. Zwracam na to uwagę, gdyż stomatolodzy często podkreślają, iż osoby mające kłopoty z prawidłowym szczotkowaniem powinny stosować właśnie szczoteczki elektryczne.

Podczas konsultacji wszystkim osobom zadawano jeszcze jedno istotne pytanie: „Kiedy ostatnio był Pan/Pani u stomatologa?" Jak się okazało, 15 proc. osób nie było w gabinecie dentystycznym co najmniej od dwóch lat. Kolejne 15 proc. przyznawało, że od ostatniej kontroli minął co najmniej rok.

Na podstawie zebranych danych można wyciągnąć ogólny wniosek, że znaczna część z nas dba o stan zębów, jednak dość duży odsetek osób nie troszczy się o nie wystarczająco. Ważne jest, aby do tych osób dotrzeć i uświadomić je, jak istotne dla zdrowia jest zwykłe mycie zębów i kontrola u stomatologa. □

Rozmawiała: JOLANTA CHYŁKIEWICZ

W trosce o zdrowe zęby Polaków

Każda okazja jest dobra, by upowszechniać wiedzę na temat profilaktyki zdrowotnej i wczesnego wykrywania chorób jamy ustnej, podkreśla **prof. Tomasz Konopka** z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu.

SŁYSZĘ: Panie Profesorze, jakie ma Pan refleksje po konsultacjach w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie"?

PROF. TOMASZ KONOPKA: Podczas konsultacji przeprowadzaliśmy badania ankietowe i poddawaliśmy zainteresowanych najprostszym badaniom pozwalającym ocenić stan uzębienia i jamy ustnej. Wyniki tej oceny były mocno zróżnicowane, najgorsze – u osób starszych. Dla pacjentów w wieku senioralnym typowe są duże braki w uzębieniu. Polacy w wieku 65+ mają znacznie mniej zębów własnych niż inni Europejczycy. Przyczyn jest kilka. Kilkadziesiąt lat temu dostęp do lekarza dentysty był z pewnością trudniejszy niż teraz. Ponadto w stomatologii stosowano inne metody leczenia. Brakowało dobrych materiałów do leczenia zachowawczego, dlatego obowiązywało tzw. podejście exodontyczne (nie leczymy zębów, tylko je usuwamy). Zęby, które obecnie można uratować, niegdyś szybko usuwano, radykalnie rozwiązując problem bólu. W późniejszym czasie ekstrakcję zęba zaczęto traktować na szczęście jako ostateczność, dlatego już pokolenie 30-, 40-latków ma zdecydowanie lepszy stan uzębienia, a średnia liczba zębów nie odbiega od danych europejskich.

S.: Wspominał Pan, że ubytki dużej liczby zębów u seniorów mogą przekładać się na gorsze słyszenie.

T.K.: Zależności pomiędzy przewodnictwem powietrznym a liczbą zębów jeszcze w latach 60. badał prof. Semczuk z Lublina. W ramach jednej z prac doktorskich obronionych w 2016 roku na Wydziale Lekarsko-Stomatologicznym UM we Wrocławiu dr Baliński prowadził badania wibrometrem (przyrząd do pomiaru drgań) przewodnictwa kostnego na czaszkach w specjalnie zaprojektowanym stanowisku pomiarowym. Autor wnioskował, że liczba zębów uzupełnionych w szczęce przez protezę istotnie wpływała na przewodnictwo kostne, a zatem powinna ułatwiać słyszenie. Obecnie planujemy rozpoczęcie prac badawczych, być może we współpracy z Instytutem Fizjologii i Patologii Słuchu, które pozwolą określić zależność między liczbą zębów a słyszeniem kostnym w warunkach in vivo.

Fot. arch. IFPS

S.: A tym samym potwierdzić wcześniej postawioną tezę, że kompletne uzębienie jest ważne dla dobrego słyszenia.

T.K.: Tak. Na to wskazują na razie tylko pomiary wykonywane na czaszkach. My chcielibyśmy dowieść tego w badaniach z udziałem ludzi. Chcielibyśmy także, aby z tych badań płynęło przesłanie dla lekarzy stomatologów i protetyków, że u pacjentów z ubytkiem wielu zębów zastosowanie metalowej protezy częściowej byłoby bardzo korzystne nie tylko dlatego, że poprawia funkcję żucia i wygląd, lecz także w pewnym stopniu poprawia komfort słyszenia.

S.: Wracając do spotkań z pacjentami – periodontolodzy udzielali instrukcji, jak czyścić zęby. Dlaczego te proste informacje wzbudzały takie duże zainteresowanie?

T.K.: Dziś mamy wiele możliwości, jeśli chodzi o higienę jamy ustnej. Można szczotkować zęby na różne sposoby (najprostsza to metoda roll, czyli obrotowo-wymiatająca, ale są też metody wibrujące czy masujące). Mamy wielki wybór szczotek manualnych i elektrycznych, past, w składzie których są różne antyseptyki. Naszym zadaniem jest dobranie optymalnego dla pacjenta sposobu szczotkowania zębów, oczyszczania przestrzeni międzyzębowych, a także pasty do zębów. Wiedza na ten temat także ewoluuje, trzeba umieć np. profesjonalnie ocenić znaczenie i możliwości szczoteczek elektrycznych. Należy wziąć pod uwagę m.in. wiek, zdolności manualne pacjenta, skłonność do zmian patologicznych w jamie ustnej. Uczestnicząc w Programie, staraliśmy się dotrzeć z tym przekazem do jak największej liczby pacjentów.

S.: Czy według Pana ta akcja się udała?

T.K.: Sądząc po zainteresowaniu, tak. Przynajmniej w odniesieniu do ludzi w młodszym czy średnim wieku. Jeśli chodzi o starszych, jestem bardziej sceptyczny. Moje doświadczenie wskazuje, że zmiana nawyków u seniorów to bardzo trudne zadanie. Pragnę jednak wyraźnie podkreślić – nigdy nie jest za późno na naukę higieny i profilaktykę. Trzeba wykorzystywać każdą nadarzającą się okazję, aby „wyjść" do ludzi. Dlatego bardzo się cieszę, że Pan Profesor Skarżyński dostrzegł w swoim programie miejsce także dla stomatologii. Jesteśmy wdzięczni mu za umożliwienie przeprowadzenia tak szerokiej akcji uświadamiającej. Tym bardziej, że wiedza dotycząca związku pomiędzy stanem jamy ustnej i stanem zdrowia nie jest powszechna nie tylko wśród pacjentów, lecz także wśród lekarzy innych specjalności. Każde więc miejsce, spotkanie czy konferencja to dobra okazja, aby tę wiedzę upowszechniać.

S.: Jakie kolejne akcje planuje PTP?

T.K.: Kolejnym ważnym tematem jest profilaktyka nowotworów jamy ustnej. Tutaj podstawowe znaczenie ma samobadanie jamy ustnej i węzłów chłonnych. Jeśli ktoś dostrzeże jakąś niepokojącą zmianę, powinien natychmiast zgłosić się do lekarza stomatologa. Badanie służące wczesnemu wykrywaniu nowotworów jamy ustnej opisałem w jednym z numerów „Gazety Lekarskiej". Lekarze mogą skorzystać z tej instrukcji i wprowadzić do praktyki. □

Rozmawiała: JOLANTA CHYŁKIEWICZ

Badania wzroku i konsultacje **okulistyczne**

W realizację Programu „Po pierwsze – zdrowie" włączyła się **prof. Iwona Grabska-Liberek**, prezes Polskiego Towarzystwa Okulistycznego. Przesiewowe badania w kierunku chorób okulistycznych w ramach tego Programu prowadzili lekarze z kierowanej przez nią Kliniki Okulistyki Samodzielnego Szpitala Klinicznego im. prof. W. Orłowskiego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie oraz okuliści, optometryści i optycy z Katedry i Kliniki Okulistyki Uniwersytetu Medycznego im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu i Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej „Medica Vision" w Suwałkach. Wczesne wykrycie chorób okulistycznych jest niezwykle ważne. Dzięki zastosowaniu odpowiedniego leczenia na początkowym etapie można zatrzymać postęp choroby lub spowolnić jej rozwój.

Podczas badań plenerowych stanowisko lekarzy okulistów było nieustannie oblegane przez pacjentów. Lekarze wykonywali rutynowe badania wzroku oraz udzielali porad dotyczących profilaktyki chorób oczu. Wiele osób skarżyło się na uciążliwe dolegliwości, takie jak dyskomfort, pieczenie i szczypanie oczu. Objawy te w większości przypadków spowodowane są przez tzw. zespół suchego oka, w przebiegu którego obserwuje się upośledzoną produkcję łez lub ich nieprawidłowy skład.

Przed siedzibą TVP w Warszawie konsultacji okulistycznych udziela dr Aleksandra Opala z Kliniki Okulistyki Samodzielnego Szpitala Klinicznego im. prof. W. Orłowskiego CMKP w Warszawie.

Augustów. Badanie ostrości wzroku przeprowadza Izabella Baranowska.

Efektem tych zaburzeń jest wysychanie powierzchni oka. Do występowania zespołu suchego oka predysponuje m.in. wiek (powyżej 40 roku życia) i zaburzenia hormonalne. Nie bez znaczenia są też czynniki środowiskowe, takie jak: zanieczyszczenie atmosfery, klimatyzacja czy zmniejszona częstotliwość mrugania podczas pracy przy komputerze. Leczenie jest przede wszystkim objawowe. W walce z nadmiernym wysychaniem powierzchni oka skuteczne są preparaty nawilżające. Spośród preparatów dostępnych w aptekach należy wybierać te bez konserwantów, podkreślała dr Anna Plichta z Kliniki Okulistyki Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, przestrzegając jednocześnie przed popularnymi domowymi sposobami łagodzenia dokuczliwych objawów za pomocą okładów z herbaty czy rumianku. Okuliści odradzają podobne metody z uwagi na możliwość wystąpienia podrażnienia i reakcji uczuleniowej.

Pacjentom, którzy zgłaszali się na badania okulistyczne, specjaliści wykonywali rutynowe badania:

- **Badanie ostrości wzroku** przy użyciu tablicy Snellena (posiada jedenaście linii, w których znajdują się litery o malejącej wielkości w kierunku od góry do dołu. Podczas badania pacjent zakrywa jedno oko i czyta kolejno litery w rzędach, zaczynając od najwyższego. Najmniejszy rząd, jaki badany może przeczytać, wskazuje na ostrość jego wzroku w danym oku). Badanie to pozwala określić, czy ostrość wzroku jest prawidłowa czy obniżona.
- **Badanie dna oka** to podstawowe badanie okulistyczne umożliwiające ocenę stanu tylnego odcinka oka. Badanie to pozwala określić stan siatkówki (w tym plamki żółtej), naczyń krwionośnych oraz tarczy nerwu wzrokowego. Badanie to wykonuje się przy użyciu specjalnego narzędzia – oftalmoskopu, który oświetla siatkówkę i pozwala na uwidocznienie struktur oka znajdujących się za soczewką.

Niezależnie od tego, z jakim problemem zgłaszała się dana osoba, wypełniała ona ankietę, na podstawie której można było ocenić między innymi, czy ma czynniki ryzyka zachorowania na jaskrę oraz czy cierpi na choroby, które mogą uszkadzać narząd wzroku (takie jak nadciśnienie tętnicze i cukrzyca). Choroby, które najczęściej powodują pogorszenie widzenia, to zaćma, jaskra i zwyrodnienie plamki żółtej związane z wiekiem (AMD).

Fot. arch. IFPS

Konsultacje u dr Aleksandry Opali w gabinecie lekarskim Mobilnego Centrum Medycznego (Wyszków).

Prof. IWONA GRABSKA-LIBEREK, prezes Polskiego Towarzystwa Okulistycznego: Polskie Towarzystwo Okulistyczne bardzo dziękuje Panu Profesorowi Henrykowi Skarżyńskiemu za zaproszenie do udziału w Programie „Po pierwsze - zdrowie", akcji organizowanej w czasie wakacji w różnych miejscowościach w Polsce. Była to znakomita okazja, by dotrzeć do szerokiego grona ludzi, którzy mając problemy z chorobami oczu, nie wiedzą, jak mają postępować, gdzie się zgłosić i jakiej pomocy oczekiwać. Badania prowadzone w ramach Programu pozwoliły pomóc także tym, którzy znajdują się w grupie zwiększonego ryzyka zachorowania na choroby okulistyczne, ale nie wiedzą, na co zwracać uwagę, jakie objawy są niepokojące.

Jesteśmy inicjatorem różnych akcji mających na celu przeprowadzenie badań przesiewowych oraz szeroko pojętą edukację. Zawsze chętnie włączamy się w działania, które mają na celu pomoc naszym pacjentom.

Zaćma polega na powstawaniu zmętnień w soczewce oka, co utrudnia promieniom świetlnym przedostanie się do siatkówki, a w konsekwencji prowadzi do upośledzenia ostrości wzroku. Chorobę tę leczy się operacyjnie. Zabieg, przeprowadzany najczęściej w znieczuleniu miejscowym, polega na usunięciu zmętniałej soczewki i wszczepieniu implantu, czyli sztucznej soczewki.

Jaskra powoduje postępujące i nieodwracalne uszkodzenia nerwu wzrokowego i komórek zwojowych siatkówki. Może doprowadzić do ślepoty. Wiele osób nie ma świadomości zagrożenia tą chorobą i wielu jest nieświadomych tego, że choruje na jaskrę. W wielu przypadkach choroba przez długi czas nie wywołuje bowiem odczuwalnych dla pacjenta symptomów. Na tym etapie jedynym sposobem na wykrycie jaskry jest wizyta u okulisty.

Rozpowszechniony jest mylny pogląd, że jaskra dotyka tylko osoby starsze. – Zagrożone są nią osoby powyżej 40 roku życia – mówiła Izabella Baranowska – optometrystka, która prowadziła konsultacje w Augustowie. Jednak zdarzają się przypadki wcześniejszego zachorowania. Wśród Polaków w wieku od 15 do 29 roku życia na jaskrę cierpi ponad 10 tysięcy osób. Ponieważ wczesne wykrycie choroby jest istotne dla powodzenia leczenia, dlatego młode osoby również powinny wykonywać badania kontrolne w kierunku jaskry.

Na stanowisku okulistycznym pacjenci

Dzięki specjalnej ankiecie lekarz okulista może ocenić m.in. czynniki ryzyka zachorowania na jaskrę (konsultaje okulistyczne w Warszawie).

Badania w Wyszkowie. Pacjentów konsultują: dr Aleksandra Opala i dr Ewelina Czapka.

Dr ANNA PLICHTA i dr ALEKSANDRA OPALA z Kliniki Okulistyki Samodzielnego Szpitala Klinicznego im. prof. W. Orłowskiego CMKP, o wynikach badań pod kątem chorób okulistycznych:

Dr Anna Plichta (podczas wywiadu) i dr Aleksandra Opala na stanowisku okulistycznym.

Większość osób zgłaszających się na konsultacje okulistyczne deklarowała, że ostatni raz u okulisty była 2–3 lata temu. Byli jednak i tacy, którzy postanowili zbadać wzrok po raz pierwszy od 15 czy 20 lat. Kilka osób przyznało, że nigdy wcześniej nie było u okulisty.

Na badania przesiewowe zgłaszały się głównie osoby po 50 roku życia. U części badanych stwierdzono obniżoną ostrość wzroku. Przyczyną pogorszenia widzenia może być źle dobrana korekcja okularowa lub choroba okulistyczna. Osobom, u których badający stwierdzili zmętnienie soczewki, zalecano wizytę u okulisty w celu ewentualnej kwalifikacji do usunięcia zaćmy. Część osób po przeprowadzonym wywiadzie i przesiewowym badaniu dowiedziała się, że znajduje się w grupie ryzyka zachorowania na jaskrę. Osobom tym lekarze wyjaśniali, na czym polega ta choroba, oraz zalecali badania diagnostyczne u okulisty w kierunku jaskry. Osoby chorujące na cukrzycę i nadciśnienie tętnicze informowano natomiast, jak schorzenia te mogą wpływać na narząd wzroku, oraz zalecano im częstsze kontrole okulistyczne.

Fot. arch. IFPS

Badanie dna oka za pomocą oftalmoskopu.

mogli otrzymać materiały informacyjne na temat zwyrodnienia plamki żółtej. To związana z wiekiem, przewlekła, postępująca choroba, w wyniku której dochodzi do uszkodzenia centralnej części siatkówki, czyli plamki żółtej. Prowadzi do upośledzenia, a nawet utraty centralnego widzenia.

Jak często należy badać wzrok, aby nie „przeoczyć" rozwijającej się choroby? Osoby zdrowe w wieku 35–39 lat powinny wykonywać badania co 2–4 lata, osoby w wieku 40–54 lata – co 1–3 lata, osoby w wieku 55–64 lata – co 1–2 lata, a powyżej 65 r.ż. – co 6–12 miesięcy. Podczas badań pacjenci mieli również okazję zasięgnąć profesjonalnych porad dotyczących już rozpoznanych chorób. Jak cukrzyca i nadciśnienie tętnicze wpływają na wzrok, na czym polegają laserowe operacje korygujące wady wzroku, jak przebiega operacja zaćmy – to tylko niektóre z najczęściej zadawanych pytań. □

Augustów. Badanie optometryczne przeprowadza Izabella Baranowska.

Journal of Hearing Science®

www.journalofhearingscience.com

Czasopismo skierowane do:

- otorynolaryngologów, audiologów, akustyków, logopedów, pedagogów, psychologów, inżynierów klinicznych,
- specjalistów w dziedzinach pokrewnych,
- szukających wiedzy na wysokim poziomie naukowym,
- ekspertów chcących podzielić się na forum międzynarodowym swoim doświadczeniem w pracy z zakresu zaburzeń słuchu, mowy i równowagi.

Publikujemy:

- prace oryginalne,
- prace przeglądowe,
- studia przypadków,
- doniesienia z praktyki klinicznej i edukacyjnej,
- suplementy oraz abstrakty z konferencji,
- sprawozdania z ważnych wydarzeń naukowych,
- recenzje publikacji naukowych.

INDEX COPERNICUS INTERNATIONAL

Konsultacje **neurologiczne**

Prof. Grzegorz Opala i dr hab. Agnieszka Gorzkowska rozmawiają z pacjentami oczekującymi na konsultacje w Mobilnym Centrum Medycznym.

Do Programu „Po pierwsze – zdrowie" dołączyli w Katowicach **prof. Grzegorz Opala** i **dr hab. Agnieszka Gorzkowska** z Katedry i Kliniki Neurobiologii Wieku Podeszłego Śląskiego Uniwersytetu Medycznego, której specjaliści zajmują się diagnozowaniem i leczeniem zaburzeń neurologicznych u pacjentów w wieku podeszłym, m.in. chorób otępiennych. Do udziału w Programie zgłosiły się także dr n. med. Agnieszka Machowska i Karolina Wróblewska z NZOZ Mach-Med w Chorzowie. Wczesna diagnoza chorób neurologicznych i neurodegeneracyjnych może umożliwić powrót do zdrowia pacjenta. W przypadku choroby Alzheimera istotne jest szybkie włączenie leków, które łagodzą objawy choroby i przedłużają okres, w którym chory nie wymaga intensywnej opieki.

Badanie neurologiczne to badanie wszystkich funkcji życiowych człowieka, podkreślał prof. Grzegorz Opala na antenie radiowej Jedynki w rozmowie z red. Romanem Czejarkiem, zapraszając pacjentów na stanowisko zajmowane przez lekarzy neurologów. Prof. Opala znany jest na Śląsku jako wybitny specjalista, który do pacjentów odnosi się z niezwykłym ciepłem i empatią. Wiele osób spośród tych, które przyszły na katowicki Rynek

Dr Agnieszka Machowska-Majchrzak i Karolina Wróblewska z NZOZ Mach-Med.

Lekarz musi uważnie słuchać pacjenta, podkreślał prof. Grzegorz Opala w wywiadzie dla „Lata z Radiem".

Prof. Grzegorz Opala i dr hab. Agnieszka Gorzkowska w gabinecie lekarskim Mobilnego Centrum Medycznego.

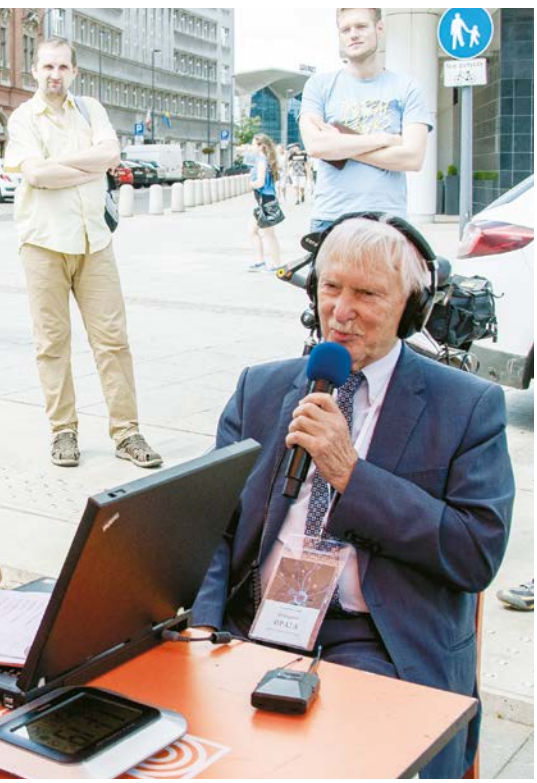

w sobotnie przedpołudnie, było zadziwionych, a jednocześnie wzruszonych, że Pan Profesor także poza Kliniką wychodzi naprzeciw pacjentom. Tych, którzy borykają się z problemami neurologicznymi, wnikliwie konsultował, pozostałych zaś w wywiadach radiowych namawiał do badań okresowych. Jak podkreślał na antenie, badania kontrolne pod kątem chorób neurologicznych są konieczne, szczególnie w przypadku osób prowadzących bardzo intensywny tryb życia. Dużą aktywnością pacjenci tłumaczą bowiem często procesy chorobowe objawiające się na przykład zaburzeniami snu, nadmiernym zmęczeniem, mniejszą efektywnością w pracy czy nawet dolegliwościami bólowymi. Dlatego – jak zaznaczał prof. Grzegorz Opala – podczas badania neurologicznego specjalista musi przede wszystkim rozmawiać i uważnie słuchać pacjenta.

W warunkach ambulatoryjnych badanie neurologiczne rozpoczyna się już w chwili wejścia pacjenta do gabinetu lekarskiego. Lekarz ma wtedy możliwość obserwowania chorego, zarówno jego zachowania, jak i sposobu poruszania się, reagowania na pytania, prośby i polecenia. Po uzyskaniu odpowiednich informacji, specjalista neurolog przystępuje do badania przedmiotowego, podczas którego sprawdza m.in. napięcie mięśniowe i siłę mięśniową, odruchy, czucie powierzchniowe i głębokie, zborność ruchów czy chód.

Wraz ze starzeniem się społeczeństwa z chorobami neurologicznymi wieku podeszłego boryka się coraz większy odsetek osób. W minionym stuleciu byliśmy świadkami największego przyrostu liczby starszych ludzi na świecie; średnia wieku człowieka wzrosła w tym czasie o ponad 20 lat i dalej rośnie. Częstość występowania chorób otępiennych wzrasta wraz z wiekiem. Potwierdzają to statystyki europejskie, z których wynika, że o ile zespół otępienny występuje u 0,7 proc. osób 62-letnich, to po 85 roku życia już u 20–50 proc., zaś u stulatków odsetek ten sięga nawet 60 proc. Według literatury otępienie dotyka ok. 3–11 proc. osób po 65 roku życia.

Otępienie jest efektem procesów chorobowych, jednak naturalny proces starzenia może również zmniejszać sprawność umysłową. Zazwyczaj są to zmiany łagodne, niespełniające kryteriów rozpoznania zespołu otępiennego. Mogą one jednak sprzyjać rozwojowi otępienia w przyszłości. Dlatego według specjalistów o zapobieganiu chorobom neurologicznym wieku podeszłego należy myśleć w wieku średnim (aktywny styl życia, zdrowa dieta, podtrzymywanie sprawności umysłowej). □

Badania i konsultacje **kardiologiczne**

W Programie „Po pierwsze – zdrowie" nie mogło zabraknąć specjalistów z zakresu chorób układu krążenia. W badaniach plenerowych wzięli udział lekarze z kierowanej przez **prof. Grzegorza Opolskiego** Kliniki Kardiologii Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego w Warszawie, a także **dr Magdalena Makowiecka-Cieśla** z Instytutu Kardiologii w Aninie. Choroby układu krążenia stanowią – oprócz nowotworów – główną przyczynę śmierci Polaków. Statystyki wskazują, że umieralność z powodu chorób układu krążenia od kilku lat nieznacznie spada. Jednak profilaktyka chorób serca i układu krążenia pozostaje dla służby zdrowia wciąż jednym z największych wyzwań.

Pacjenta konsultuje dr Ewa Szczerba (Łomża).

Stałym punktem spotkania z kardiologiem był pomiar ciśnienia. Nadciśnienie tętnicze należy bowiem do najczęstszych chorób układu krążenia. Zbyt wysokie ciśnienie zwiększa m.in. ryzyko udaru mózgu, uszkodzenia i niewydolności nerek, poważnych zmian w siatkówce oka. Niestety, znaczny odsetek chorych nie zdaje sobie sprawy z tego, że ich ciśnienie odbiega od normy, za jaką przyjmuje się 120/80 mm Hg. O nadciśnieniu mówimy, gdy wartości te są wyższe niż 140/90 mm Hg (w kilkukrotnych pomiarach). U zdrowego człowieka wyniki pomiarów mogą być różne, zależnie od pory dnia, stanu emocjonalnego czy wysiłku fizycznego. To normalne, że momentami serce tłoczy krew mocniej, a ciśnienie jest wyższe. Problem zaczyna się wtedy, gdy serce bez fizjologicznego powodu pracuje „na wyższych obrotach", a ciśnienie wzrasta ponad normę i się utrzymuje. Zagrożenie nadciśnieniem jest większe niż wydaje się pacjentom. Prawdopodobieństwo, że w ciągu życia będziemy narażeni na nadciśnienie wynosi aż 90 proc. Mając to na względzie, specjaliści mierzyli ciśnienie każdemu pacjentowi zgłaszającemu się na konsultację w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie" i – jak się zdarzało – wykrywali jego podwyższone wartości u osób, które wcześniej nie miały podobnych problemów. „Czy taki niewielki wzrost ciśnienia jest już niebezpieczny?", pytali specjalistów zdziwieni pacjenci. Już jeden nieprawidłowy wynik pomiaru może świadczyć o tym, że pacjent może mieć skłonność do nadciśnienia i jest sygnałem, którego nie wolno lekceważyć. Dlatego w takich przypadkach zalecano dalszą kontrolę ciśnienia tętniczego.

Pacjenci zgłaszali się na plenerowe konsultacje kardiologiczne nie tylko po to, aby zmierzyć ciśnienie, lecz także by zasięgnąć porady w sprawie niepokojących ich objawów („Czy krwawienie do twardówki oznacza kłopoty z układem krążenia?"), zaleconego wcześniej albo przebytego leczenia („Siedem lat temu miałem zawał. Jaki tryb życia powinienem prowadzić, aby uniknąć następne-

Dr Agata Tymińska podczas konsultacji kardiologicznej w Siemiatyczach.

Konsultacji kardiologicznej zawsze towarzyszył pomiar ciśnienia tętniczego.

Dr Magdalena Makowiecka-Cieśla podczas konsultacji kardiologicznej w Rabce-Zdroju.

Fot. arch. IFPS

go?") albo z prośbą o interpretację wyników wcześniej wykonanych badań.

Wielu pacjentów, zwłaszcza w średnim i starszym wieku, stało cierpliwie w kolejce do kardiologa po to, aby zadać mu najprostsze pytania: „Co robić, aby w przyszłości uniknąć chorób układu krążenia?", „Jak dbać o serce?". A kluczem do zdrowia jest: dobra dieta, ruch na świeżym powietrzu, unikanie tytoniu i alkoholu, unikanie stresu i... regularne badania kontrolne. Diety i aktywności fizycznej dotyczyły pytania w ankiecie wiedzy na temat czynników ryzyka chorób serca i naczyń, jaką każdy pacjent wypełniał przy okazji wizyty na stanowisku kardiologicznym. Jak zauważył dr Michał Kowara, konsultacje były okazją do takich rozmów z pacjentem, na jakie przy rutynowych wizytach w gabinecie nie ma zwykle czasu. Tymczasem dla pacjentów są one niezwykle ważne – możliwość zadania pytania, rozstrzygnięcia wątpliwości i zrozumienie istoty leczenia daje pacjentowi poczucie bezpieczeństwa.

Możliwość takiej rozmowy doceniali zwłaszcza ci pacjenci, którzy muszą czekać na wizytę u specjalisty w długich kolejkach. – Mamy świadomość – mówiła w jednym z wywiadów dr Agata Tymińska – że szczególnie w mniejszych miejscowościach pacjenci nie mają łatwego dostępu do porad kardiologicznych. □

Ankiety wiedzy na temat czynników ryzyka chorób serca wypełniają pod nadzorem dr. Łukasza Januszkiewicza pacjentki z Wyszkowa.

Konsultacje chirurga naczyniowego

Na trasie Mobilnego Centrum Medycznego konsultacji udzielał chirurg naczyniowy **dr Witold Cieśla**, zastępca dyrektora Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Konsultacje te były okazją do promowania badań przesiewowych pozwalających na wczesne wykrycie chorób układu naczyniowego, które początkowo mogą nie dawać żadnych objawów, a stanowią duże zagrożenie dla zdrowia i życia.

Dr Witold Cieśla podczas konsultacji z zakresu chirurgii naczyniowej.

Jedną z najczęstszych chorób układu naczyniowego są żylaki i to właśnie o związane z nimi problemy najczęściej pytali pacjenci zgłaszający się do chirurga naczyniowego. – Jednakże głównym problemem zdrowotnym – podkreślał dr Witold Cieśla na antenie radiowej Jedynki – są choroby układu tętniczego, takie jak na przykład niedokrwienie mózgu w przebiegu miażdżycowego zwężenia naczyń krwionośnych powodujące udary. Są one w przeważającej części spowodowane zwężeniem/zamknięciem naczyń krwionośnych dogłowowych, a nie krwotokiem w obrębie tkanki mózgowej. Sygnałem ostrzegawczym, który powinien skłonić pacjenta do wizyty u chirurga naczyniowego, są objawy neurologiczne, takie jak mroczki czy czarne punkty pojawiające się przed oczami. Mogą one trwać krótko i przemijać, ale mogą też występować krótkotrwałe zaburzenia mowy, tzw. afazja, krótkotrwałe utraty przytomności czy też przemijające zaburzenia siły mięśniowej kończyn, mogące świadczyć o czasowym niedokrwieniu mózgu. Objawy te początkowo przemijające po pewnym czasie mogą przejść w stan permanentny. Niezbędna jest konsultacja u neurologa i badanie dopplerowskie tętnic.

Dr Witold Cieśla udzielał porad nie tylko pacjentom, lecz także słuchaczom radiowej Jedynki. Na zdjęciu w plenerowym studiu "Lata z Radiem" z prof. Marią Chomyszyn-Gajewską, red. Romanem Czejarkiem i red. Martą Januszewską.

Podobnie do wizyty u lekarza powinno skłonić tzw. chromanie, czyli ból mięśni kończyn dolnych (zwłaszcza podudzi) pojawiający się podczas chodzenia i ustępujący po krótkim odpoczynku. Jeśli dystans, który możemy przejść bez bólu nóg, skraca się np. do ok. 200-300 metrów, to znaczy, że może dochodzić do niedokrwienia. Objawu, jakim jest chromanie, nie należy my-

lić z mrowieniem, drętwieniem kończyn, które najczęściej świadczą o problemach z układem kostno-stawowym i nerwowym. Choroby tętnic są szczególnym zagrożeniem dla osób chorujących na cukrzycę. Niedokrwienie palców stopy, często nieodczuwalne, ponieważ cukrzyca niszczy obwodowe nerwy czuciowe, nierzadko powoduje owrzodzenia, zakażenia tkanek miękkich, trudno gojące się rany. Niekiedy jedynym sposobem leczenia zaniedbanego zakażenia jest amputacja palców, stopy czy nawet kończyny. Nadal Polska jest jednym z czołowych krajów, w których z powodu zbyt późnej diagnostyki naczyniowej pierwszą „operacją naczyniową" jest amputacja!

Tętniak aorty i zwężenie tętnic szyjnych, na które podczas konsultacji zwracał uwa-

gę dr Witold Cieśla, to cisi zabójcy. Tętniak aorty o średnicy powyżej 45–50 mm grozi pęknięciem z ponad 70-procentową śmiertelnością, natomiast zwężenie tętnic szyjnych – udarem mózgu. Dzięki wczesnemu wykryciu tych chorób można zapobiec podobnym zagrożeniom. Dlatego chirurdzy naczyniowi promują proste badania przesiewowe, zwłaszcza u osób powyżej 60 roku życia, podczas których przy użyciu aparatów USG w sposób nieinwazyjny, bezbolesny i bezpieczny możliwe jest wczesne wykrycie oraz monitorowanie zmian w tętnicach i żyłach całego ciała.

Tętniak aorty i zwężenie tętnic szyjnych to schorzenia, które występują często jednocześnie u tego samego chorego. Głównymi czynnikami ryzyka jest wiek powyżej 60 roku życia, nadciśnienie tętnicze, palenie tytoniu, zaburzenia lipidowe oraz geny. Szacunkowo wg danych epidemiologicznych dotyczą one ok. 4–5 proc. osób po 60 roku życia. Tętniak aorty występuje sześć razy częściej u mężczyzn niż u kobiet.

Aorta jest głównym naczyniem krwionośnym rozprowadzającym krew po organizmie, biegnie od serca w dół klatki piersiowej i jamy brzusznej. U niektórych osób wraz z wiekiem ściany aorty w jamie brzusznej mogą ulec osłabieniu i uwypukleniu, tworząc tętniak. Leczenie tętniaka aorty o średnicy powyżej 5 cm jest leczeniem operacyjnym, przy czym w ostatnich latach istnieje możliwość zastosowania w niektórych przypadkach małoinwazyjnej operacji założenia od środka naczynia tzw. „stengraftu". Po takiej operacji pacjent opuszcza szpital w trzeciej-czwartej dobie od zabiegu. Pobyt w placówce medycznej po operacji klasycznej, która nadal jest bardzo dobrą metodą trwałego usunięcia tętniaka, jest nieco dłuższy.

Tętnice szyjne są głównymi naczyniami tętniczymi doprowadzającymi krew do mózgu. Powstające w ich ścianie zmiany miażdżycowe z czasem narastają, coraz bardziej zwężając światło tętnic, a co za tym idzie – zmniejszając przepływ krwi do mózgu. Badanie przesiewowe USG doppler umożliwia zobrazowanie tych zmian w tętnicach, określenie ich charakteru (twarda, miękka, owrzodzenie) oraz określenie, w jakim stopniu zwężają one naczynia. W przypadku dużego zwężenia naczynia, a zwłaszcza współistniejących objawów neurologicznych, konieczne jest wdrożenie odpowiedniego leczenia. Może ono polegać zarówno na podawaniu leków, jak i na zabiegu operacyjnym lub wprowadzeniu tzw. stentów poszerzających światło przepływu w naczyniu.

Badania przesiewowe w zakresie chirurgii naczyniowej nie są w Polsce upowszechnione. Niewielu pacjentów, nawet znajdujących się w grupie ryzyka, zdaje sobie też sprawę z zagrożenia, jakie niosą schorzenia układu tętniczego. Dlatego Program „Po pierwsze – zdrowie" to okazja do upowszechniania cennej wiedzy, która może ocalić zdrowie i życie setek pacjentów. □

Fot. arch. IFPS

Nowa
Audiofonologia

www.nowaaudiofonologia.pl

Czasopismo skierowane do:

- otolaryngologów, audiologów, foniatrów, logopedów, surdologopedów, psychologów, pedagogów czy też specjalistów w dziedzinach pokrewnych
- szukających rzetelnej wiedzy na wysokim poziomie naukowym
- chcących podzielić się wynikami swoich badań czy doświadczeniami w pracy z pacjentami z zaburzeniami słuchu, głosu, mowy i komunikacji językowej

Publikujemy:

- prace oryginalne i przeglądowe,
- studia przypadków,
- doniesienia z praktyki klinicznej i edukacyjnej,
- sprawozdania z ważnych wydarzeń naukowych,
- recenzje publikacji o zasięgu krajowym i międzynarodowym

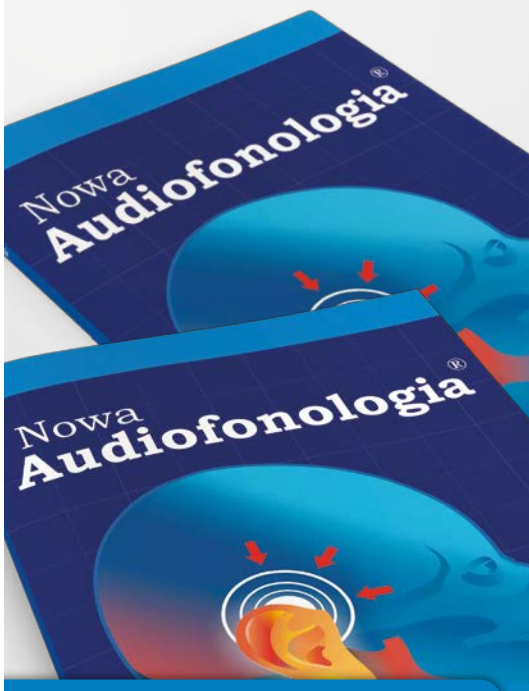

Zapraszamy
do współpracy

Konsultacje **urologiczne**

W Program „Po pierwsze – zdrowie" włączył się **prof. Piotr Radziszewski**, kierownik Kliniki Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego. Pacjentów w terenie konsultowała dr Sylwia Bender. Program „Po pierwsze – zdrowie" to dobra okazja do promocji profilaktyki chorób nowotworowych układu moczowo-płciowego, takich jak rak gruczołu krokowego czy rak pęcherza moczowego.

Dr Sylwia Bender z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego podczas konsultacji w Augustowie.

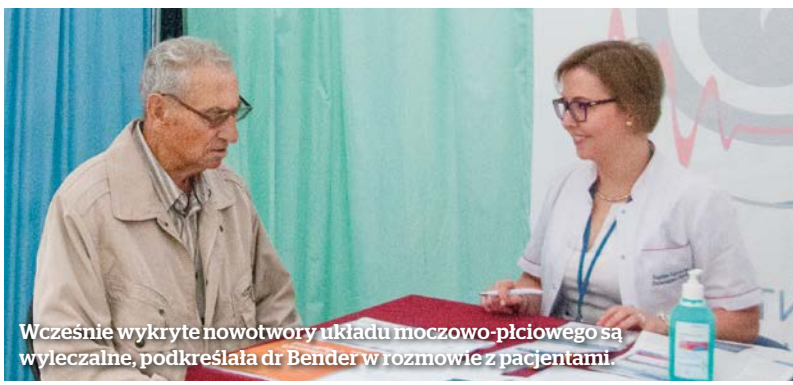

Wcześnie wykryte nowotwory układu moczowo-płciowego są wyleczalne, podkreślała dr Bender w rozmowie z pacjentami.

Na konsultacje urologiczne zgłaszali się przede wszystkim pacjenci w dojrzałym albo starszym wieku. Wielu ze zdiagnozowanymi już problemami urologicznymi chciało zasięgnąć tzw. drugiej opinii i upewnić się, że zalecone leczenie jest właściwe. Niektórzy przyszli jednak po to, aby zgłosić niepokojące dolegliwości czy zmiany. Na stanowisko do urologa przychodzili także rodzice zaniepokojeni objawami zaobserwowanymi u dzieci.

– Dolegliwości urologiczne mają charakter intymny, pacjenci często krępują się wizyt u urologa. Dlatego tak ważne jest, aby wyciągnąć do nich pomocną dłoń. Zaproszenie na badania plenerowe to właśnie taki gest. Specjalista czeka na pacjenta, który być może krępuje się przyjść na wizytę albo nie ma gdzie na nią pójść. Urologów jest bowiem w Polsce bardzo niewielu, zaledwie ok. 1100. Zatem inicjatywa włączenia do Programu specjalistów tej dyscypliny medycznej jest niezwykle cenna – mówiła dr Sylwia Bender, podkreślając, iż spotkania z pacjentami w terenie do okazja do krzewienia wiedzy na temat zagrożeń ze strony nowotworów układu moczowo-płciowego.

Rak gruczołu krokowego to drugi (po raku płuc) zabójca mężczyzn, rak pęcherza moczowego zajmuje w tej statystyce siódme miejsce (w przypadku kobiet – jedenaste). Nowotwory te wcześnie wykryte mogą być uleczalne. Dlatego tak ważne są systematyczne badania kontrolne u urologa. – Wprawdzie świadomość społeczeństwa dotycząca badań profilaktycznych u urologa obecnie jest większa niż jeszcze kilkanaście lat temu, ale wciąż niewystarczająca – podkreślała dr Bender. Wielu pacjentów nie zdaje sobie sprawy z tego, że krwiomocz może być nie tylko objawem zapalenia pęcherza moczowego, lecz także rozwijającego się nowotworu. Powodem wizyty u specjalisty powinny być także symptomy takie jak: zmiany w obrębie moszny, zaburzenia mikcji moczu. Rak stercza we wczesnym stadium nie daje żadnych objawów, dlatego tak ważne są kontrole u urologa. Każdy mężczyzna po 50 r.ż.– instruowała pacjentów dr Bender – powinien zgłaszać się na badanie do urologa przynajmniej raz na dwa lata. Jeśli w rodzinie (niezależnie od tego, czy ze strony matki czy ojca) występował rak stercza, na kontrolne badania należy zgłosić się wcześniej, już po 45 roku życia. Niestety, w Polsce znaczny odsetek pacjentów wciąż zbyt rzadko albo zbyt późno zgłasza się do urologa. Kolejki do specjalisty nie są tu wytłumaczeniem – mówiła dr Bender. Świadomi pacjenci po prostu zapisują się do lekarza z odpowiednim wyprzedzeniem. Naszym zadaniem jest sprawić, aby takich pacjentów było coraz więcej. □

Jak budować świadomość pacjenta?

W profilaktyce chorób urologicznych najważniejszy jest kontakt z lekarzem. Wynik badania laboratoryjnego bez interpretacji specjalisty nie ma prawie żadnej wartości, podkreśla **prof. Piotr Radziszewski**, kierownik Kliniki Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

SŁYSZĘ: Dlaczego Pan Profesor postanowił wesprzeć Program „Po pierwsze – zdrowie"?

PROF. PIOTR RADZISZEWSKI: Ponieważ ten Program pozwala na bliski kontakt z pacjentami. Umożliwia mu spotkanie z lekarzem specjalistą, w naszym przypadku – urologiem. Niestety, wiedza na temat chorób urologicznych jest w naszym społeczeństwie ograniczona, a co gorsza często fałszywa. Zaryzykowałbym tezę, że brak wiedzy jest lepszy niż „jakieś" informacje z Internetu. Przede wszystkim te ostatnie sprawiają, że wiele chorób, w tym nowotworowych, jest marginalizowanych. Dlatego włączamy się w działania, których celem jest promowanie postaw prozdrowotnych. Mamy na uwadze przede wszystkim wczesną wykrywalność nowotworów układu moczowo-płciowego. Przy dzisiejszym postępie medycyny wcześnie wykryty nowotwór jest wyleczalny. Dlatego tak ważne jest, aby pacjent miał okazję do rozmowy z lekarzem specjalistą zorientowanym na wczesne wykrywanie chorób urologicznych. Program „Po pierwsze – zdrowie" stwarza taką możliwość.

S.: Jakie znaczenie mogą mieć badania przesiewowe w urologii?

P.R.: W urologii masowy, populacyjny skrining nie jest możliwy, ale ukierunkowany na grupy ryzyka jak najbardziej tak. Mówiąc o takim skriningu, mam na myśli kilka prostych badań przesiewowych, jak na przykład ultrasonografia jamy brzusznej, które umożliwiają wczesne wykrywanie większości nowotworów układu moczowo-płciowego. Chodzi nie tylko o raka nerki, lecz także o nowotwory pęcherza moczowego. Polacy umierają na tę chorobę, głównie z tego powodu, że jest ona rozpoznawana zbyt późno. Dlatego od lat apeluję, aby stworzyć ośrodki diagnostyki krwiomoczu. Chodzi o to, by pacjent z takim objawem nie był leczony na banalną infekcję, tylko został zdiagnozowany w kierunku raka pęcherza. To specjalistyczne, ale relatywnie proste badania.

Przy okazji chciałbym podkreślić, że jestem przeciwny tzw. „dzikiemu" skriningowi, czyli wykonywaniu badań laboratoryjnych antygenu sterczowego (PSA) bez konsultacji z lekarzem urologiem. Wynik badania bez interpretacji specjalisty nie ma prawie żadnej wartości.

S.: Problem w tym, że dostęp do urologa nie jest w naszym kraju łatwy.

P.R.: Dlatego najlepiej byłoby – a jest to wniosek z analizy danych dotyczących opieki urologicznej w Polsce przeprowadzonej we współpracy z Ministerstwem Zdrowia – aby pacjenci zgłaszali się do urologa z wynikami badań zaleconych przez lekarza pierwszego kontaktu. Obecnie pacjenci na pierwszą wizytę do urologa przychodzą po skierowanie na niezbędne badania, po czym wracają po ich wykonaniu. W skali kraju oznacza to kilkaset tysięcy osób! To wydłuża diagnostykę i kolejki. Jeśli natomiast pacjent zgłosi się do specjalisty z kompletem badań, sytuacja jest znacznie prostsza – lekarz urolog może już na pierwszej wizycie postawić rozpoznanie i zalecić leczenie.

S.: Jakie badania pacjent powinien zatem wykonać przed pierwszą wizytą u urologa?

P.R.: USG jamy brzusznej, badania ogólne moczu, oznaczenie poziomu kreatyniny we krwi. Mężczyźni po 40 roku życia – dodatkowo oznaczenie stężenia PSA.

S.: Wrócę jednak do pytania o dostęp do urologa. Lekarzy tej specjalności jest mało, w niektórych rejonach to dwóch-trzech lekarzy na całe województwo.

P.R.: Centralizacja lekarzy tej specjalności w dużych miastach to problem, który dostrzegamy w rozmowach z konsultantami wojewódzkimi. Tworzone w Ministerstwie Zdrowia Mapy Potrzeb Zdrowotnych pokazują zapotrzebowanie na specjalistów urologii w różnych regionach. Inna sprawa to jak zachęcić urologów do pracy w małych, często pozbawionych najprostszego sprzętu ośrodkach. Obecnie już mamy niedobór urologów w niektórych regionach Polski, a problem wkrótce będzie jeszcze większy z uwagi na odchodzących na emeryturę Kolegów i Koleżanki. Bez zwiększenia liczby specjalistów i zwiększenia nakładów na urologię sytuacji nie poprawimy.

S.: A co robić, aby pacjenci byli bardziej świadomi zagrożenia chorobami urologicznymi?

P.R.: Budowanie świadomości to m.in. zadanie dla organizacji zrzeszających pacjentów. Biorąc przykład z innych krajów, można promować wiedzę z zakresu urologii poprzez strony internetowe i media społecznościowe, jednak w kontrolowany sposób. Muszą to być serwisy, na których pacjent będzie mógł uzyskać rzetelną wiedzę na temat danego schorzenia. To dobre rozwiązania, biorąc pod uwagę, że coraz więcej pacjentów korzysta z Internetu. Co nie znaczy, że mniej ważne są tzw. spotkania prozdrowotne i rozmowy z pacjentami przypominające podstawową zasadę – lepiej zapobiegać niż leczyć. Niestety my, lekarze, często zapominamy o tej maksymie i skupiamy się wyłącznie na leczeniu. Tymczasem świadomy pacjent to pacjent, z którym można łatwiej nawiązać dialog terapeutyczny i u którego wyniki leczenia są nierzadko lepsze.

Rozmawiała: JOLANTA CHYŁKIEWICZ

Fot. arch. IFPS

Konsultacje dermatologiczne

Program „Po pierwsze – zdrowie" stał się okazją także do badań dermatologicznych oraz nagłośnienia problemu, jakim jest obserwowany w ostatnich latach wzrost zachorowań na raka skóry. Koniec lata i początek jesieni to najlepsza pora, aby zgłosić się do dermatologa, który może zbadać znamiona na skórze przy użyciu dermatoskopu. Im wcześniej rak skóry zostanie wykryty, tym większe są szanse na jego skuteczne leczenie, podkreślał dr Tomasz Pniewski, dermatolog z Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, który konsultował pacjentów zgłaszających się nie tylko na badanie znamion, lecz także z innymi chorobami skóry. O rosnącym ryzyku zachorowania na raka skóry oraz roli badań przesiewowych w profilaktyce chorób dermatologicznych rozmawiamy z **prof. Sławomirem Majewskim**, kierownikiem Katedry Dermatologii i Wenerologii Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego.

Prof. Sławomir Majewski

SŁYSZĘ: Dlaczego Pan Profesor zdecydował się wesprzeć Program „Po pierwsze – zdrowie"?

PROF. SŁAWOMIR MAJEWSKI: Zainicjowany przez prof. Henryka Skarżyńskiego program „Po pierwsze – zdrowie" był dla nas – dermatologów znakomitą okazją włączenia problematyki profilaktyki raków skóry do tej kampanii. Duże zainteresowanie tym programem sprawiło, że możliwe było zbadanie wielu osób, a przy tej okazji – przeprowadzenie także akcji edukacyjnej oraz orientacyjne zbadanie stanu wiedzy społeczeństwa dotyczącej tej profilaktyki.

S.: Jaki cel miały konsultacje dermatologiczne przeprowadzane w ramach badań plenerowych?

S.M.: W ramach tych badań lekarze specjaliści przeprowadzili badania dermatologiczne, w tym dermatoskopowe, u osób z różnymi zmianami skórnymi. Celem tych badań było wykrycie wczesnych zmian skórnych zagrażających rozwojem czerniaka i innych raków skóry. Przy tej okazji, jak to zwykle bywa, udzielono wielu porad dermatologicznych osobom z innymi chorobami skóry. Poza tym, jak już wspomniałem, konsultacje były świetną okazją do edukacji społeczeństwa.

S.: W których chorobach dermatologicznych profilaktyka może mieć największe znaczenie?

S.M.: Największe znaczenie ma profilaktyka czerniaka i innych raków skóry (poza oczywiście profilaktyką chorób przenoszonych drogą płciową, czym także zajmują się dermatolodzy). Profilaktyka raków skóry polega na edukacji nie tylko społeczeństwa, lecz także lekarzy pierwszego kontaktu, którzy powinni mieć podstawową wiedzę i umiejętności rozpoznawania chorób skóry, w tym raka skóry. Każdy lekarz, bez względu na specjalizację, rozmawiając z pacjentem, widzi jego twarz, a na twarzy najczęściej występują raki skóry. Lekarz internista, osłuchując serce, ma też kilka minut, aby obejrzeć skórę tułowia. Nie wystarczy, że chory podczas takiego badania rozepnie koszulę – on powinien ją zdjąć!

S.: Wczesne wykrycie ma ogromne znaczenie w przypadku raka skóry, zwłaszcza czerniaka. Współczynnik zachorowalności na ten typ nowotworu w ciągu trzech dekad wzrósł trzykrotnie. O czym to świadczy?

S.M.: To prawda. W ciągu ostatnich 30 lat liczba pacjentów z czerniakiem, najbardziej złośliwym nowotworem skóry, wzrosła o 300 proc. Świadczy to niestety o ciągle jeszcze niewystarczającej świadomości dużego ryzyka zachorowania na czerniaka w przypadku niestosowania się do podstawowych zasad profilaktyki. Zgodnie z ogólnie uznanymi zasadami, także zaleceniami „Akademii czerniaka" (sekcji naukowej Polskiego Towarzystwa Chirurgii Onkologicznej), są to bardzo proste zalecenia: unikanie opalania w godzinach południowych, stosowanie kremów chroniących przed promieniowaniem słonecznym, noszenie okularów przeciwsłonecznych i nakrycia głowy, regularne oglądanie znamion („pieprzyków") i sprawdzanie, czy ich wygląd nie zmienia się, kontrolne wizyty u lekarza dermatologa dwa razy w roku, całko-

wita rezygnacja z opalania w solarium.

S.: Proszę o przypomnienie, co każdy z nas – pacjentów powinien wiedzieć, aby nie przeoczyć pierwszych symptomów raka skóry?

S.M.: W przypadku profilaktyki czerniaka trzeba bardzo uważnie obserwować znamiona barwnikowe na całym ciele. Są pewne cechy znamion, które powinny skłonić nas do jak najszybszej wizyty u dermatologa. Należą do nich (zgodnie z tzw. charakterystyką A, B, C, D, E): **A**symetria znamienia, **B**rzegi nieregularne, **C**zarny, czerwony, niejednolity kolor, **D**uży rozmiar, powyżej 0,5 cm, **E**wolucja znamienia, czyli wszelkie zmiany zachodzące w jego wyglądzie. Inne zmiany skórne, jak np. długo utrzymujące się „szorstkie" plamki, grudki, guzki, zwłaszcza na obszarach skóry eksponowanych na słońce, czasami krwawiące, mogą być początkiem nieczerniakowych raków skóry.

Dr Tomasz Pniewski ogląda znamię skórne przy użyciu dermatoskopu.

S.: O zagrożeniu czerniakiem, unikaniu słońca itp. mówi się i pisze w ostatnich latach coraz więcej. Czy przynosi to wymierne skutki? Jaka jest świadomość zagrożenia czerniakiem skóry wśród Polaków w ocenie Pana Profesora?

S.M.: Istnieje grupa pacjentów, którzy mają świadomość zagrożenia czerniakiem. Niemniej jednak statystyki wskazują, że niestety większość pacjentów nie zgłasza się wcześnie do dermatologa. Nasze badania wykazały, że świadomość zagrożenia czerniakiem nieco się poprawia, ale są też sytuacje paradoksalne. Przykładowo: stwierdziliśmy, że osoby, które w badaniach wykazały większy stopień ogólnej, popularnej wiedzy medycznej (*health literacy*), mimo iż częściej stosują zewnętrzne preparaty ochronne przeciw UV, to jednak częściej również korzystają z solariów.

S.: W Polsce współczynnik przeżycia u chorych na czerniaka jest mniejszy niż w innych krajach europejskich. Czy to oznacza, że mamy mniejsze możliwości leczenia czy też pacjenci zgłaszają się do lekarza zbyt późno?

S.M.: Przede wszystkim wynika to niestety z późnego zgłaszania się chorych z czerniakiem. Ogromną szansą dla pacjentów z tym rakiem jest wprowadzony w Polsce na początku tego roku program zapewniający pacjentom dostęp do najnowocześniejszych leków stosowanych współcześnie na świecie w leczeniu tego nowotworu, w tym tzw. leków immunostymulujących. To na pewno znacznie poprawi rokowanie w tej chorobie.

Konsultacje dermatologiczne pod gmachem TVP w Warszawie.

S.: Jeśli pacjent zauważy niepokojące zmiany na skórze, ma szansę dostać się do dermatologa za kilka miesięcy. Badanie dermatoskopem kosztuje w prywatnych gabinetach nawet kilkaset złotych. Czy zatem w naszych warunkach skuteczna profilaktyka raka skóry jest możliwa?

S.M.: Na szczęście okres oczekiwania na wizytę u dermatologa skraca się. Również w coraz większej liczbie gabinetów, także tych, które mają podpisane kontrakty z NFZ, dermatolog dysponuje dermatoskopem, co znacznie zwiększa dostępność tego badania. Ale zgadzam się – sytuacja ta wymaga dalszej poprawy.

S.: Jaka może być rola badań przesiewowych w odniesieniu do chorób dermatologicznych? Czy w Polsce wykonuje się takie badania i pod jakim kątem?

S.M.: Od kilku lat w Polsce realizowany jest program pod nazwą Melonoma Day, dotyczący profilaktyki czerniaka i innych nowotworów skóry. Kampanię tę rozpoczęto w Belgii w roku 1999, a obecnie prowadzona jest w ponad 30 krajach (głównie w Europie). W czasie Melonoma Day w wielu miastach w Polsce osoby zainteresowane mogą skorzystać z porady lekarza dermatologa, który może także przeprowadzić badanie dermatoskopowe zmian skórnych. Na stronie internetowej „Akademii czerniaka" zamieszczona jest lista kilkudziesięciu ośrodków dermatologicznych i onkologicznych w Polsce, gdzie pacjent może się zgłosić w przypadku podejrzenia raka skóry. W Internecie znajdziemy także podstawowe i bardzo rzetelne informacje dla pacjenta dotyczące wczesnej diagnostyki czerniaka i innych raków skóry (np. www.programedukacjionkologicznej.pl).

S.: Jakie działania – zdaniem Pana Profesora – należy podjąć (w skali kraju) w celu bardziej skutecznej profilaktyki i wczesnego wykrywania chorób dermatologicznych? Jak dużo jest w tym kierunku do zrobienia?

S.M.: Edukacja i jeszcze raz edukacja! Nie tylko pacjentów, lecz także lekarzy rodzinnych i lekarzy innych specjalności, pielęgniarek, fizjoterapeutów. Także wszelkie akcje i kampanie edukacyjne, jak ta zorganizowana przez prof. Henryka Skarżyńskiego, są znakomitą okazją do zwiększenia świadomości społeczeństwa w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki raków skóry. Ogromna jest również rola środków masowego przekazu, które powinny się szeroko włączyć w tego typu kampanie edukacyjne. Dobre byłoby zorganizowanie jednolitego krajowego programu szerokiej profilaktyki raków skóry. □

Rozmawiała: JOLANTA CHYŁKIEWICZ

Fot. arch. IFPS

Po pierwsze – zdrowie. **Zakończenie pierwszego etapu badań**

Zakończenie pierwszego etapu badań realizowanych w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie" miało miejsce 19 września w Warszawie. Mobilne Centrum Słuchu i Mobilne Centrum Medyczne zaparkowały pod gmachem Telewizji Polskiej i budynkiem Polskiego Radia. Lekarze różnych specjalności – otolaryngolodzy, okuliści, kardiolodzy, periodontolodzy oraz dermatolodzy – udzielili ok. tysiąca konsultacji. O tym, że warto dbać o zdrowie, przypomniały sobie, słuchając relacji „na żywo" z medycznego miasteczka, miliony radiosłuchaczy oraz telewidzów.

Do skorzystania z możliwości bezpłatnych konsultacji lekarzy zachęcali w studiu telewizyjnym prof. Henryk Skarżyński oraz aktywnie wspierająca Program „Po pierwsze – zdrowie" prof. Renata Górska, Konsultant Krajowy w dziedzinie Periodontologii, oraz w studiu radiowym – prof. Henryk Skarżyński i dr Anna Olszewska z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Już po pierwszych wejściach na antenę do specjalistów zaczęły ustawiać się kolejki pacjentów, zwłaszcza tych w dojrzałym i starszym wieku.

W najdłuższej trzeba było czekać na badaniu słuchu. „Coraz bardziej muszą pogłaśniać telewizor", skarżyli się pacjenci. Wielu z nich zgłaszało szumy uszne. „Od wielu miesięcy słyszę dokuczliwy syk w lewym uchu. Pamiętam, że zaczęłam je odczuwać po locie samolotem. Nie mam niedosłuchu, więc lekarze nie potrafią mi pomóc", mówiła jedna z pacjentek. Podobne przekonanie miały też inne osoby szukające pomocy z powodu szumów usznych. „Może Państwo coś poradzicie?", pytały. Z ulgą przyjmowały informację, iż w Instytucie

sień to dobra pora na badanie znamion na skórze. Właśnie po lecie zwiększa się bowiem odsetek zachorowań na czerniaka, najgroźniejszego raka skóry.

W medycznym miasteczku zorganizowanym pod gmachem telewizji swoje stoiska miało także Ministerstwo Zdrowia. Pacjenci mogli tam porozmawiać ze specjalistą z MZ na temat programu leki 75+ oraz spotkać się z ratownikami medycznymi, którzy przeprowadzali pomiary ciśnienia tętniczego, saturacji, a także pobierali krew dla sprawdzenia poziomu glukozy. Na pacjentów czekał również dietetyk z Narodowego Centrum Edukacji Żywieniowej (http://ncez.pl/o-nas/ncez-izz). Chętni mogli honorowo oddać krew w krwiobusie Narodowego Centrum Krwi.

J.Ch.

Fizjologii i Patologii Słuchu jest Zakład Szumów Usznych, który proponuje pacjentom najnowocześniejsze metody leczenia tej dolegliwości, wsparcie psychologiczne, stały dostęp do informacji na temat szumów usznych, a także w ramach współpracy z Klubem Tinnitus kontakt z innymi pacjentami mającymi podobny problem.

Warszawscy pacjenci uskarżali się także na hałas, jaki panuje w stolicy. – Mieszkam przy ruchliwej ulicy. Jest na niej tak głośno, że nie mogę otworzyć okna, bo moje uszy nie wytrzymują aż tylu decybeli – mówił jeden z pacjentów, pytając, czy taki hałas może być przyczyną osłabienia słuchu.

Bez oczekiwania w dwudziesto-, trzydziestoosobowej kolejce nie można było się dostać także do okulisty. Konsultowały dwie specjalistki z Kliniki Okulistyki CMKP: dr Anna Plichta i dr Aleksandra Opala. Pacjenci, z których większość stanowiły osoby w wieku 60+, zadawali najczęściej najprostsze pytanie: „Jak dbać o wzrok, aby w przyszłości uniknąć chorób oczu?". Mieszkańcy Warszawy chętnie korzystali także z możliwości pomiaru ciśnienia i porad kardiologicznych, których udzielali: dr Diana Paskudzka i dr Michał Kowara z Kliniki Kardiologii Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego w Warszawie. Podobnie jak wcześniej w innych miastach i miasteczkach konsultacji udzielali periodontolodzy. – To nie próchnica, ale paradontoza jest najczęstszą przyczyną utraty zębów. Najważniejszym punktem profilaktyki paradontozy jest dbałość o higienę jamy ustnej – podkreślał dr Andrzej Miskiewicz, stomatolog z Zakładu Błony Śluzowej i Przyzębia WUM, demonstrując na specjalnym modelu, jak powinno się prawidłowo szczotkować zęby. Z kolei dermatolog, dr Tomasz Pniewski z Kliniki Dermatologii WUM, przypominał pacjentom, także widzom oglądającym relację telewizyjną, że je-

Kolejka do Mobilnego Centrum Słuchu na parkingu przed gmachem Telewizji Polskiej.

Badania w Mobilnym Centrum Słuchu pod budynkiem Polskiego Radia.

Po pierwsze ZDROWIE

PO PIERWSZE ZDROWIE

w mediach

Jedynka
POLSKIE RADIO
Lato z Radiem

Wielki finał. Zespół „Lata z Radiem” oraz specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzający badania w Augustowie, ostatnim z miast na tegorocznej trasie koncertowej.

„Po pierwsze – zdrowie”, po drugie „Lato z Radiem”. Od dawna wiadomo, że muzyka łączy pokolenia i ma dobroczynny wpływ na zdrowie. Przypominali o tym również dziennikarze radiowej Jedynki podczas koncertów „Lata z Radiem”. Przez kilkanaście tygodni trwania Programu „Po pierwsze – zdrowie” zachęcali oni słuchaczy do udziału w badaniach i konsultacjach udzielanych przez specjalistów z dziewięciu dziedzin medycyny. Eksperci ponad 80 razy gościli na antenie Polskiego Radia i regionalnych stacji Telewizji Polskiej.

Dzięki osobistemu zaangażowaniu red. Marty Januszewskiej, red. Moniki Tarki-Kilen, red. Romana Czejarka i red. Roberta Kilena z Polskiego Radia oraz owocnej współpracy z zespołem Biura Koordynacji Programowej Telewizji Polskiej Program miał tak przemyślaną i ciekawą oprawę medialną. We wszystkich miastach odwiedzonych przez Mobilne Centrum Słuchu i Mobilne Centrum Medyczne dziennikarze przygotowujący relacje radiowe i telewizyjne aktywnie wspierali promocję zdrowego stylu życia i zapraszali do odwiedzenia medycznych miasteczek towarzyszących trasie „Lata z Radiem”. Chętnie rozmawiali z ekspertami i zachęcali wspólnie z nimi do wykonywania powszechnych badań profilaktycznych pozwalających na wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych. Wśród ekspertów odpowiadających na pytania słuchaczy i zapraszających pacjentów na badania w ponad 20 miastach w Polsce znaleźli się m.in. prof. Henryk Skarżyński, prof. Renata Górska, prof. Maria Chomyszyn-Gajewska, prof. Tomasz Konopka i prof. Grzegorz Opala.

Program „Po pierwsze – zdrowie” wspierali także dziennikarze z prasy i portali internetowych. W sumie ukazało blisko 40 doniesień na temat akcji, a wpisy dotyczące Programu zamieszczone na profilach Facebooka miały około 43 650 odbiorców. □

TVP Poznań „Dziennik Regionów” – 24.06.2017

Wraz z wakacjami rozpoczęło się „Lato z Radiem”. Przy okazji tego wydarzenia można skorzystać z przesiewowego badania słuchu. O konieczności przeprowadzania badań słuchu w każdym wieku mówiła dr Aleksandra Mickielewicz z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Akcja odbywała się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 25.06.2017

Mieszkańcy Włocławka słuch wytężali nie tylko na koncercie. Na badania słuchu, które towarzyszą każdemu koncertowi całej trasy „Lata z Radiem”, decydowali się włocławianie w każdym wieku. O tym, że coraz więcej osób w Polsce cierpi na niedosłuch, mówiła dr Monika Boruta z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Akcja obyła się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Bydgoszcz „Zbliżenia” – 25.06.2017

„Lato z Radiem” to nie tylko koncerty i zabawa. Nie zapomniano również o zdrowiu. Przy Przystani Wodnej mieszkańcy mogli skorzystać z przesiewowych badań słuchu, które wykonywali specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w ramach programu „Po pierwsze – zdrowie”. Dr Monika Boruta z Instytutu przestrzegała, że na niedosłuch coraz częściej cierpią dzieci.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 1.07.2017

O niepokojących wynikach dotychczasowych badań przesiewowych słuchu, prowadzonych od kilkunastu lat przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, mówiła dr Anna Olszewska-Staroń. W Cieszynie – w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” – można było bezpłatnie zbadać słuch w Mobilnym Centrum Słuchu.

TVP 3 Poznań „Informacje” – 2.07.2017

W ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem” w Świeradowie o zagrożeniach wynikających z nadmiernego hałasu mówiła dr Anna Olszewska-Staroń z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, a o konieczności dbania o jamę ustną – prof. Tomasz Konopka z Uniwersytetu Medycznego we Wrocławiu, reprezentujący – zaproszonych do udziału w Programie „Po pierwsze zdrowie” – periodontologów.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 2.07.2017

Polka Dziadek – słynny sygnał „Lata z Radiem” zabrzmiał na scenie w Świeradowie-Zdroju. Mieszkańcy i kuracjusze przebywający w tym mieście mogli skorzystać z bezpłatnych przesiewowych badań słuchu w Mobilnym Centrum Słuchu, które przyjechało do Świeradowa w ramach programu „Po pierwsze – zdrowie”. O zagrożeniach wynikających z nadmiernego hałasu mówiła dr Anna Olszewska-Staroń z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, a o konieczności dbania o jamę ustną – prof. Tomasz Konopka.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 8.07.2017

Dr Roman Barylyak opowiedział widzom, jakie badania wykonują specjaliści w Mobilnym Centrum Słuchu, które tym razem w ramach trasy „Lata z Radiem” pojechało do Wyszkowa. Akcja przesiewowych badań słuchu odbyła się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Białystok „Obserwator” – 9.07.2017

W ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”, który był realizowany na trasie koncertowej „Lata z Radiem”, mieszkańcy odwiedzanych miast mogli skorzystać z porad lekarzy wielu specjalności. W Siemiatyczach, poza bezpłatnymi badaniami słuchu przeprowadzanymi przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, mieszkańcy mogli porozmawiać z kardiologiem.

TVP Poznań „Informacje” – 9.07.2017

Dr Tomasz Michalak z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu podczas akcji „Lata z Radiem” w Siemiatyczach zwracał uwagę na wady słuchu u najmłodszych, które – nieleczone – mogą być przyczyną m.in. wielu problemów szkolnych. Bezpłatne przesiewowe badania słuchu odbywają się na całej terasie koncertowej „Lata z Radiem” w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Bydgoszcz „Zbliżenia” – 16.07.2017

W ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem” Mobilne Centrum Słuchu zawitało do Solca Kujawskiego. Dr Sandra Wawszczyk z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu zachęcała do bezpłatnych przesiewowych badań słuchu, gdyż jak wykazują badania, bardzo duży odsetek naszego społeczeństwa nie zdaje sobie sprawy z problemów ze słuchem, jakie ich dotknęły.

TVP Gdańsk „Dziennik Regionów” – 23.07.2017

Na bezpłatne przesiewowe badania słuchu mieszkańców oraz turystów przebywających w Krynicy Morskiej zapraszał dr Łukasz Plichta. Badania można było wykonać w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” w Mobilnym Centrum Słuchu.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 23.07.2017

W ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” na trasie koncertowej „Lata z Radiem” w Mobilnym Centrum Słuchu można było wykonać bezpłatne przesiewowe badania słuchu. W Krynicy Morskiej zapraszał na nie dr Łukasz Plichta z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

TVP Katowice „Informacje” – 29.08.2017

Dr Irena Urban zapraszała na badania wykonywane w Mobilnym Centrum Słuchu, które tym razem w ramach trasy „Lata z Radiem” pojechało do Katowic. Badania pod kątem wczesnego wykrywania chorób cywilizacyjnych prowadzone były w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Opole „Informacje” – 30.07.2017

Audycje na żywo, koncerty gwiazd i mnóstwo imprez towarzyszących – mnóstwo atrakcji czekało w Gogolinie za sprawą „Lata z Radiem”. Legendarna plenerowa audycja Pierwszego Programu Polskiego Radia tym razem zawitała na Opolszczyznę i to właśnie z Gogolina na całą Polskę poszedł w eter sygnał słynnej radiowej polki. W ramach trasy koncertowej i Programu „Po pierwsze – zdrowie” mieszkańcy mogli także zbadać słuch. Na bezpłatne przesiewowe badania słuchu zapraszała dr Dorota Wrona z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

TVP Poznań „Informacje” – 5.08.2017

Miastko jest kolejnym przystankiem „Lata z Radiem”. Oprócz koncertów odbywają się tam także bezpłatne badania słuchu przeprowadzanych przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Na badania do Mobilnego Centrum Słuchu zapraszała dr Aleksandra Mickielewicz z Instytutu.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 5.08.2017

W ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem” w Miastku była możliwość skorzystania z bezpłatnych badań słuchu przeprowadzanych przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu oraz z porad periodontologów. Akcja odbywała się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Gdańsk „Dziennik Regionów” – 6.08.2017

Na stoisko Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu i skorzystania z badań słuchu prowadzonych w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie" zapraszał mieszkańców Stegny telewizyjny „Dziennik Regionów".

TVP Rzeszów „Dziennik Regionów” – 12.08.2017

Ekipa „Lata z Radiem” tym razem przybyła na Podkarpacie – do Stalowej Woli. Położone nad Sanem miasto założono w latach 30. XX wieku jako część Centralnego Okręgu Przemysłowego. W tym mieście mieszkańcy mogli skorzystać z bezpłatnych badań słuchu przeprowadzanych przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 12.08.2017

Dr Andrzej Pastuszak z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu zapraszał mieszkańców Stalowej Woli do Mobilnego Centrum Słuchu, w którym można było wykonać bezpłatne przesiewowe badania słuchu. Badania przesiewowe prowadzone były w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 13.08.2017

W ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem” w Tomaszowie Lubelskim była możliwość skorzystania z bezpłatnych badań słuchu przeprowadzanych przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Na badania zapraszała dr Monika Boruta z Instytutu. Akcja odbywała się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 20.08.2017

Dr Paulina Krasnodębska z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu zachęcała widzów do wykonania przesiewowych badań słuchu w ramach akcji „Po pierwsze – zdrowie”. Wyniki prowadzonych badań pokazały, że co 5–6 dziecko może mieć różnego rodzaju problemy związane ze słuchem. Problemy te mają istotne znaczenie dla rozwoju dziecka i wyników nauczania. Uzyskane wyniki potwierdziły dużą skalę problemu zaburzeń słuchu wśród dzieci w wieku szkolnym.

TVP Białystok „Obiektyw” – 26.08.2017

W ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem” w Łomży odbyły się bezpłatne przesiewowe badania słuchu. Na badania zapraszała dr Ewa Tomanek z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Akcja odbywała się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Białystok „Obiektyw” – 27.08.2017

Ostatnim miastem na trasie koncernowej w Polsce podczas tegorocznego „Lata z Radiem” był Augustów. Poza obcowaniem z muzyką mieszkańcy i turyści przebywający w tym mazurskim mieście mogli skorzystać z bezpłatnych przesiewowych badań słuchu. Na badania zapraszała dr Kamila Osińska z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

TVP Białystok „Magazyn Łomżyński” – 2.09.2017

Dr Patrycja Załęska zachęcała mieszkańców Łomży do skorzystania z konsultacji u periodontologa towarzyszących akcji „Lata z Radiem”. Wczesna diagnostyka pozwala bowiem na bardziej skuteczne leczenie wielu schorzeń. Cała akcja odbywała się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

TVP Łódź „Informacje” – 19.09.2017

Przed siedzibą TVP w Warszawie stanęło mobilne centrum badania słuchu. Akcję przeprowadzono w ramach podsumowania badań Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu podczas trasy „Lata z Radiem”. Mieszkańcy skorzystali z porad lekarzy: otolaryngologów, okulistów, kardiologów, periodontologów oraz dermatologów. W sumie udzielono i przeprowadzono ponad tysiąc badań i konsultacji. O tym, że warto dbać o zdrowie, przypomniały sobie, słuchając relacji „na żywo” z medycznego miasteczka, miliony radiosłuchaczy oraz telewidzów.

TVP2 „Pytanie na Śniadanie” – 19.09.2017

Zakończenie pierwszego etapu badań realizowanych w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” miało miejsce 19 września w Warszawie. Mobilne Centrum Słuchu i Mobilne Centrum Medyczne zaparkowały pod gmachem Telewizji Polskiej. Mieszkańcy skorzystali z porad lekarzy: otolaryngologów, okulistów, kardiologów, periodontologów oraz dermatologów. W sumie udzielono i przeprowadzono ponad tysiąc badań i konsultacji. W studiu „Pytania na Śniadanie” pierwszy etap Programu „Po pierwsze – zdrowie” podsumowali inicjator i pomysłodawca Programu prof. Henryk Skarżyński oraz aktywnie wspierająca ten Program prof. Renata Górska, Konsultant Krajowy w dziedzinie Periodontologii. Już po pierwszych wejściach na antenę zaczęły ustawiać się kolejki do specjalistów. W najdłuższej trzeba było czekać na badaniu słuchu. Wielu pacjentów z ogromną radością przyjęło informację, iż w Instytucie Fizjologii i Patologii Słuchu jest Zakład Leczenia Szumów Usznych, który proponuje pacjentom najnowocześniejsze metody leczenia tej dolegliwości, wsparcie psychologiczne, stały dostęp do informacji na temat szumów usznych, a także w ramach współpracy z Klubem Tinnitus kontakt z innymi pacjentami mającymi podobny problem.

TVP Regionalna „Dziennik Regionów” – 19.09.2017

Zakończenie pierwszego etapu badań realizowanych w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” miało miejsce 19 września w Warszawie. Mobilne Centrum Słuchu i Mobilne Centrum Medyczne zaparkowały pod gmachem Telewizji Polskiej i budynkiem Polskiego Radia. Mieszkańcy skorzystali z porad lekarzy: otolaryngologów, okulistów, kardiologów, periodontologów oraz dermatologów. W sumie udzielono i przeprowadzono ponad tysiąc badań i konsultacji. O tym, że warto dbać o zdrowie, przypomniały sobie, słuchając relacji „na żywo” z medycznego miasteczka, miliony radiosłuchaczy oraz telewidzów.

TVP2 „Pytanie na Śniadanie” – 19.09.2017

19 września w Warszawie miało miejsce zakończenie pierwszego etapu badań realizowanych w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”. Mobilne Centrum Słuchu zaparkowało pod gmachem Telewizji Polskiej. Już po pierwszych wejściach na antenę zaczęły ustawiać się kolejki do specjalistów. Bez oczekiwania w dwudziesto-, trzydziestoosobowej kolejce nie można było się dostać do okulisty. Konsultowały dwie specjalistki z Kliniki Okulistycznej CMKP: dr Anna Plichta i dr Aleksandra Opala. Pacjenci, z których większość stanowiły osoby w wieku 60+, zadawali najczęściej najprostsze pytanie – jak dbać o wzrok, aby w przyszłości uniknąć chorób oczu. Mieszkańcy Warszawy chętnie korzystali także z porad kardiologicznych, których udzielali: dr Diana Paskudzka i dr Michał Kowara z Kliniki Kardiologii Samodzielnego Publicznego Centralnego Szpitala Klinicznego w Warszawie. Pacjenci zgłaszali się do kardiologów nie po diagnozę, ale przede wszystkim po to, aby rozstrzygnąć wątpliwości dotyczące zaleconego już leczenia. Podobnie jak wcześniej w innych miastach i miasteczkach konsultacji udzielali periodontolodzy. – To nie próchnica, ale paradontoza jest najczęstszą przyczyną utraty zębów – podkreślał dr Andrzej Miskiewicz, stomatolog z Zakładu Błony Śluzowej i Przyzębia WUM. Wielu pacjentów przyjechało specjalnie po to, aby skorzystać z porady dermatologa. Jak podkreślał dr Tomasz Pniewski z Kliniki Dermatologii WUM, w ciągu ostatnich trzech dekad wzrosła zapadalność na czerniaka. Dlatego ważne jest, aby przynajmniej raz w roku, najlepiej po wakacjach, zgłosić się do lekarza, który obejrzy „pieprzyki” przy użyciu dermatoskopu.

Polskie Radio PR 1 „Cztery Pory Roku” – 1.07.2017

Światowe Centrum Słuchu na trasie „Lata z Radiem”. Zaproszenie na bezpłatne, przesiewowe badania słuchu, które w ramach programu „Po pierwsze – zdrowie” przeprowadzają specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

Polskie Radio PR 1 „Cztery Pory Roku” – 1.07.2017

Rozmowa z dr Anną Olszewską z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, która zapraszała mieszkańców Cieszyna na przesiewowe badania słuchu w Mobilnym Centrum Słuchu. Korzystając z okazji, przestrzegała także przed skutkami nadmiernego hałasu. Powszechnie dostrzega się negatywny wpływ hałasu na narząd słuchu, ale nie jest to jedyny efekt, gdyż duże dawki hałasu mają negatywny wpływ także na cały układ wegetatywny i psychosomatyczny, czego skutkiem są m.in. dolegliwości naczyniowo-sercowe, żołądkowe, napięcia nerwowe, bóle głowy.

Polskie Radio PR 1 „Cztery Pory Roku” – 2.07.2017

Zaproszenie do Mobilnego Centrum Słuchu na bezpłatne badania słuchu, które tym razem mogli wykonać mieszkańcy i kuracjusze przebywający w Świeradowie-Zdroju. W ramach akcji „Lato z Radiem” i Programu „Po pierwsze – zdrowie” można także było skorzystać z porad periodontologów. Jak mówił prof. Tomasz Konopka, wiceprezes Polskiego Towarzystwa Periodontologicznego: ręczne szczotkowanie zębów jest wystarczające do zachowania higieny jamy ustnej, pod warunkiem, że robimy to prawidłowo.

Polskie Radio PR 1 „Cztery Pory Roku” – 2.07.2017

W ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem” mieszkańcy odwiedzanych miast mogli nie tylko skorzystać z przesiewowych badań słuchu w Mobilnym Centrum Słuchu, lecz także z porad wielu innych specjalistów. W Świeradowie o higienie jamy ustnej, a także o chorobach przyzębia i błony śluzowej mówił prof. Tomasz Konopka.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem” – 8.07.2017

Zaproszenie dla mieszkańców Wyszkowa na bezpłatne badania słuchu, które mogą wykonać w Mobilnym Centrum Słuchu w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem” – 8.07.2017

W ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” mieszkańcy Wyszkowa – poza bezpłatnymi badaniami słuchu przeprowadzanymi przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu – mogli skorzystać z porad periodontologów. Jedną z głównych przyczyn problemów z przyzębiem jest bowiem niewłaściwa higiena jamy ustnej. Genetyka i choroby takie jak cukrzyca też mają wpływ na stan naszej jamy ustnej, ale wielu problemów można uniknąć. Pod warunkiem, że przyłożymy większą wagę do regularnego i prawidłowego dbania o stan naszego uzębienia.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem” – 15.07.2017

Zaproszenie na bezpłatne, przesiewowe badania słuchu w ramach programu „Po pierwsze – zdrowie”. Podczas trasy koncertowej „Lata z Radiem” Mobilne Centrum Słuchu przyjechało do Wągrowca.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem” – 22.07.2017

Dr Łukasz Plichta zachęcał słuchaczy radiowej Jedynki i mieszkańców Pucka do skorzystania z bezpłatnych, przesiewowych badań słuchu. Mobilne Centrum Słuchu przyjechało do tej nadmorskiej miejscowości w ramach programu „Po pierwsze zdrowie”. Wyniki prowadzonych badań przesiewowych pokazały bowiem, że co 5 – 6 dziecko może mieć różnego rodzaju problemy związane ze słuchem. Problemy te mają istotne znaczenie dla rozwoju dziecka i wyników nauczania. Uzyskane wyniki potwierdziły dużą skalę problemu zaburzeń słuchu wśród dzieci w wieku szkolnym.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem” – 29.07.2017

Światowe Centrum Słuchu na trasie Lata z Radiem. Zaproszenie na bezpłatne, przesiewowe badania słuchu w ramach programu „Po pierwsze zdrowie”. Tym razem Mobilne Centrum słuchu i specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu badali mieszańców Katowic.

Polskie Radio Katowice „Serwis Informacyjny” – 29.07.2017

Zaproszenie na bezpłatne, przesiewowe badania słuchu, które mieszkańcy Katowic mogą wykonać w ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem”. Organizatorem badań był Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu. Badania odbywały się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”. Wyniki prowadzonych badań pokazały, że co 5–6 dziecko może mieć różnego rodzaju problemy związane ze słuchem. Problemy te mają istotne znaczenie dla rozwoju dziecka i wyników w nauce. Uzyskane wyniki potwierdziły dużą skalę problemu zaburzeń słuchu wśród dzieci w wieku szkolnym.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem” – 30.07.2017

Zaproszenie na bezpłatne badania słuchu, które wykonują specjaliści z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Mobilne Centrum Słuch w ramach trasy „Lata z Radiem” przyjechało także do Gogolina.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem” – 30.07.2017

W ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”, którego inicjatorem jest i pomysłodawcą jest prof. Henryk Skarżyński, na trasie koncertowej „Lata z Radiem” mieszkańcy odwiedzanych miast mogli skorzystać z darmowych porad lekarzy różnych specjalności. W Gogolinie mogli porozmawiać m.in. z periodontologiem, który zajmuje się chorobami przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem" – 19.08.2017

„Lato z Radiem" to nie tylko koncerty. W ramach tej trasy koncernowej w Rabce odbyły się bezpłatne przesiewowe badania słuchu przeprowadzone przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Na badania zapraszali prof. Maria Chomyszyn-Gajewska – periodentolog i dr Witold Cieśla – chirurg naczyniowy. Wśród pacjentów odwiedzających Mobilne Centrum Medyczne była duża grupa pacjentów, którzy z powodu strachu przed wizytą u stomatologa czy periodontologa mają bardzo zaawansowaną chorobę przyzębia.

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem" – 20.08.2017

Rozmowa z dr Pauliną Krasnodębską z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, która zachęcała mieszkańców Piotrkowa Trybunalskiego do przesiewowych badań słuchu. Akcja odbywała się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie".

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem" – 26.08.2017

W ramach trasy koncertowej „Lata z Radiem" w Łomży odbyły się darmowe badania słuchu przeprowadzone przez specjalistów z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Na badania zapraszała dr Ewa Tomanek z Instytutu. Akcja odbywała się w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie".

Polskie Radio PR 1 „Lato z Radiem" – 27.08.2017

Rozmowa z dr Renatą Korneluk, rzecznikiem prasowym Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, która podsumowała kończący się Program „Po pierwsze – zdrowie". Założenia Programu opracował prof. Henryk Skarżyński, a powstały one na podstawie wieloletnich doświadczeń zespołu Instytutu w organizacji zakrojonych na szeroką skalę populacyjnych badań pod kątem wczesnego wykrywania zaburzeń słuchu, wzroku i mowy, a także doświadczeń zdobytych podczas ubiegłorocznej akcji badań przesiewowych słuchu, jakie specjaliści IFPS prowadzili w ramach „Lata z Radiem". Badania i konsultacje u lekarzy różnych specjalności odbywały się w Mobilnych Centrach Diagnostycznych we wszystkich 20 miastach koncertowych.

Polskie Radio PR 1 „Cztery Pory Roku" – 19.09.2017

Rozmowa z dr Anną Olszewską-Staroń z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu na temat konieczności przeprowadzania przesiewnych badań słuchu, które można było wykonać w Mobilnym Centrum Słuchu. W związku z zakończeniem pierwszego etapu badań realizowanych w ramach Programu „Po pierwsze –zdrowie", które miało miejsce 19 września w Warszawie, Mobilne Centrum Słuchu zaparkowało przed budynkiem Polskiego Radia**.** W tym w pełni wyposażonym gabinecie można było wykonać bezpłatne przesiewowe badania słuchu i uzyskać poradę od lekarza specjalisty.

Polskie Radio PR 1 „Z kraju i ze świata” – 18.09.2017

Zaproszenie mieszkańców Warszawy na przesiewowe badania słuchu do Mobilnego Centrum Słuchu, które w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” odbywały się przed siedzibą Polskiego Radia.

Polskie Radio PR 1 „Sygnały Dnia” – 19.09.2017

Rozmowa z Henrykiem Skarżyńskim na temat współpracy Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu z redakcją „Lata z Radiem” w ramach tegorocznej trasy koncernowej. Podczas największej trasy koncertowej w Polsce Mobilne Centrum Słuchu odwiedziło 20 miast, a 75 lekarzy specjalistów udzielało porad z zakresu audiologii, foniatrii, otolaryngologii, periodontologii, okulistyki, neurologii, dermatologii, urologii, a nawet chirurgii naczyniowej. „Lato z Radiem” to nie tylko świetna muzyka, to także skuteczna profilaktyka.

Polskie Radio PR 3 „Przedpołudnie w Trójce” – 19.09.2017

Bezpłatne badania słuchu w Warszawie. Przed budynkiem Polskiego Radia w Warszawie działa Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, w którym – w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie” – można bezpłatnie przebadać słuch.

Polskie Radio PR 4 „Stacja Kultura” – 19.09.2017

We wtorek, w godzinach 8–15 na parkingu przed budynkiem Polskiego Radia w Warszawie działa Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Mieszkańcy Warszawy będą mogli bezpłatnie sprawdzić swój słuch w ramach Programu „Po pierwsze – zdrowie”.

PolskieRadio.pl PORTAL POLSKIEGO RADIA SA

"Lato z Radiem". Tak było w Cieszynie!

Ostatnia aktualizacja: 01.07.2017 09:00
Kolejnym punktem na koncertowej trasie Jedynki był Cieszyn. 1 lipca zagrali tam Arka Noego, Halina Mlynkova, zespoły ze Słowacji i Węgier - Nocadeň oraz Anna & the Barbies, a na koniec - Urszula.

Urszula - gwiazda "Lata z Radiem" w Cieszynie
Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski/Polskie Radio

Miejscem specjalnego koncertu wyszehradzkiego było urokliwe miasteczko położone tuż przy granicy i połączone mostem ze swoim bliźniakiem, Czeskim Cieszynem. Transmisję wideo z występów artystów można było oglądać na stronach latozradiem.pl oraz jedynka.polskieradio.pl.

Do studia plenerowego radiowej Jedynki zaprosili Marta Januszewska i Roman Czejarek, którzy prowadzili też koncert. Relacje zza kulis przygotowali dla słuchaczy Jedynki Agnieszka Kunikowska i Bogdan Sawicki. (…)

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

PolskieRadio.pl PORTAL POLSKIEGO RADIA SA

T.Love na koncercie "Lata z Radiem" podbił Świeradów-Zdrój

Ostatnia aktualizacja: 02.07.2017 23:00

W niedzielę 2 lipca na trasie "Lata z Radiem" 2017 był Świeradów-Zdrój. Publiczność zaczarował Maciej Pol. Po nim zagrał i zaśpiewał zespół Jary Oddział Zamknięty. Następnie na scenę wyszedł Blue Cafe. Koncert zakończył występ gwiazdy wieczoru grupy T-Love z Muńkiem Staszczykiem, który podbił serca słuchaczy i podziękował im, że wytrwali mimo padającego deszczu.

Miejscem koncertu była górska miejscowość wypoczynkowa i uzdrowiskowa położona nieopodal granicy z Czechami i Niemcami. To doskonałe miejsce do wycieczek w Góry Izerskie. Świeradów-Zdrój leży w otoczeniu miast: Jelenia Góra, Gryfów Śląski, Lubań, Zgorzelec, Szklarska Poręba. Ze Świeradowa blisko także do czeskiego Liberca bądź Görlitz w Niemczech.

Do studia plenerowego radiowej Jedynki zapraszali Marta Januszewska i Roman Czejarek, którzy prowadzili też koncert. Relacje zza kulis przeprowadzali dla słuchaczy Jedynki Agnieszka Kunikowska i Bogdan Sawicki.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

PolskieRadio.pl PORTAL POLSKIEGO RADIA SA

Maryla Rodowicz zagrała w Wyszkowie!

Ostatnia aktualizacja: 07.07.2017 13:30
Gwiazdą "Lata z Radiem" w Wyszkowie była Maryla Rodowicz. Na scenie pojawili się także inni znani i lubiani: Maciej Pol, Viola Brzezińska, Szafa Gra i Dawid Kwiatkowski.

Maryla Rodowicz na scenie "Lata z Radiem" w Wyszkowie
Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski/Polskie Radio

Wyszków, to miasto położonym nieopodal Warszawy, ale z dala od jej zgiełku, w otoczeniu pięknej przyrody i wśród życzliwych ludzi. Plenerowe studio "Lata z Radiem" przybliżało uroki tej miejscowości na antenie Jedynki w godz. 9.10 - 12.00.

Koncert "Lata z Radiem" rozpoczął się zaś o godzinie 16.00 na stadionie sportowym przy ul. T. Kościuszki 54. Imprezę poprowadzili dziennikarze radiowej Jedynki Monika Tarka-Kilen i Robert Kilen.

PolskieRadio.pl PORTAL POLSKIEGO RADIA SA

"Lato z Radiem" grało w Siemiatyczach

Ostatnia aktualizacja: 09.07.2017 23:59

Największą gwiazdą "Lata z Radiem" w Siemiatyczach była Maryla Rodowicz, przed nią na scenie pojawił się Michał Szpak. Wystąpili także: Maciej Pol, Viola Brzezińska, Szafa Gra i Dawid Kwiatkowski.

Michał Szpak podczas koncertu "Lata z Radiem" w Siematyczach

Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski

Koncert "Lata z Radiem" odbył się na terenach rekreacyjnych przy amfiteatrze nad zalewem przy ul. Grodzieńskiej. Imprezę poprowadzili dziennikarze radiowej Jedynki Monika Tarka-Kilen i Robert Kilen.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Nowy Wyszkowiak Wydarzenia Sport Kultura Od czytelników Powiat Wideo Ogłoszenia

Bezpłatne badania podczas „Lata z Radiem"

06.07.2017
autor: Sylwia Bardyszewska (opr.)
„Lato z Radiem" to nie tylko muzyka, ale i profilaktyka. Podczas imprezy w Wyszkowie, 8 lipca, będzie można bezpłatne wykonać przesiewowe badania słuchu.
Badania będą przeprowadzali lekarze specjaliści z resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Przy fontannie przy ul. Sowińskiego w godz. 9-15 będzie czekało Mobilne Centrum Słuchu. Ponadto mieszkańcy będą mogli skorzystać z porad periodontologów, którzy będą sprawdzać stan przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej oraz z kardiologów i okulistów. Badania początkują społeczny program „Po Pierwsze Zdrowie" realizowany przez Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów oraz Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk we współpracy z zespołem Lata z Radiem oraz Telewizją Polską.

Bezpłatne badania przesiewowe

(Zam: 06.07.2017 r., godz. 14.00)
8 lipca w godz. 9:00 - 15:00 obok plenerowego studia "Lata z Radiem" (plac przy fontannie, ul. Sowińskiego) Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzi dla mieszkańców Wyszkowa bezpłatne badania przesiewowe w ramach wielospecjalistycznego programu profilaktycznego "Po pierwsze zdrowie"

"Lato z Radiem" zagrało w Wągrowcu

Ostatnia aktualizacja: 15.07.2017 22:30
W ramach kolejnego koncertu na tegorocznej trasie "Lata z Radiem" w sobotę w Wągrowcu wystąpili Arka Noego, Jerzy Grunwald, Tomasz Kamiński, Cleo i gwiazda wieczoru Maryla Rodowicz.

Koncert "Lata z Radiem" w Wągrowcu. Na scenie Maryla Rodowicz
Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski/PR
Galeria

Koncert prowadzili Marta Januszewska i Roman Czejarek. Wcześniej byli oni gospodarzami audycji plenerowej nadawanej z Wągrowca (w godz. 9.00-12.00).

Atrakcje muzyczne rozpoczęły się o godz. 16. Na Stadionie Miejskim im. S. Bąka (ul. Kościuszki 59). Zagrali i zaśpiewali Arka Noego, Jerzy Grunwald, Tomasz Kamiński i Cleo. Na zakończenie koncertu publiczność oklaskiwała gwiazdę wieczoru - Marylę Rodowicz.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

"Lato z Radiem" zagra w Wągrowcu i Solcu Kujawskim

Ostatnia aktualizacja: 12.07.2017 14:31
Po niezapomnianych imprezach w Wyszkowie i Siemiatyczach ekipa radiowej Jedynki przenosi się do Wągrowca i Solca Kujawskiego. Na scenie "Lata z Radiem" pojawią się m.in.: Jerzy Grunwald, Tomasz Kamiński, Cleo, Maryla Rodowicz, Margaret i grupa Pectus. Dla najmłodszych wyjątkowe koncerty zaplanowała Arka Noego.

"Lato z Radiem" w Wągrowcu

W sobotę 15 lipca w Wągrowcu nie zabraknie wspaniałej atmosfery i świetnej muzyki. Podczas koncertu wystąpią: Arka Noego, Jerzy Grunwald, Tomasz Kamiński, Cleo i gwiazda wieczoru - Maryla Rodowicz. Dzień później, w niedzielę 16 lipca, "Lato z Radiem" przeniesie się do Solca Kujawskiego, gdzie o niezapomniane muzyczne emocje zadbają: ponownie Arka Noego i Cleo, a także Margaret oraz gwiazda wieczoru - grupa Pectus.

Do studia plenerowego Radiowej Jedynki zaproszą Marta Januszewska i Roman Czejarek, którzy poprowadzą oba koncerty. Relacje zza kulis przeprowadzą dla słuchaczy Jedynki Joanna Ficińska i Bogdan Sawicki.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Kolorowy koncert "Lata z Radiem" w Solcu Kujawskim

Ostatnia aktualizacja: 16.07.2017 23:00

W niedzielę ekipa radiowej Jedynki przeniosła się do Solca Kujawskiego. Na scenie "Lata z Radiem" wystąpili: Arka Noego, Cleo, Margaret i grupa Pectus.

Koncert Cleo w Solcu KujawskimFoto: Marcin Nowak vel Nowakowski

Koncert poprowadzili Marta Januszewska i Roman Czejarek. Relacje zza kulis prowadzili dla słuchaczy Jedynki Joanna Ficińska i Bogdan Sawicki.

A na scenie "Lata z Radiem" w Solcu Kujawskim o niezapomniane muzyczne emocje zadbali kolejno: Arka Noego i Cleo, a także Margaret oraz gwiazda wieczoru - grupa Pectus.

Pierwszy Program Polskiego Radia poleca specjalną stronę internetową latozradiem.pl, poświęconą tegorocznej audycji i trasie koncertowej. Multimedialny serwis umożliwia zapoznanie się z "Latem z Radiem 2017" od A do Z. Internauci znajdą w nim m.in. szczegóły dotyczące koncertów, artystów, audycji, zespołu "Lata z Radiem", konkursów i wiele innych ciekawostek.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

"Lato z Radiem" koncertuje w regionie. Gwiazdy w Solcu Kuj.

Publikacja: **16 lipca 2017, 16:27**

Gwiazdy polskiej piosenki w Solcu Kujawskim. Na radiowej scenie "Lata z Radiem" wystąpiła w niedzielę Arka Noego i Cleo, tego wieczora pojawią się również Margaret i grupa Pectus. Mieszkańcy miasta bawią się na koncercie, przez cały dzień mogli uczestniczyć w audycjach radiowych nagrywanych na żywo.

Na scenie w Solcu Kujawskim, oprócz Margaret, wystąpili: uwielbiana przez najmłodszych Arka Noego, Cleo i gwiazda wieczoru zespół Pectus. (…)

„Lato z Radiem" to nie tylko muzyka, ale i profilaktyka. Mieszkańcy Solca mieli okazję zbadać słuch i skonsultować się bezpłatnie z laryngologiem. - *Widzimy, że wiele osób nie miało świadomości, że ma problemy ze słuchem. Tu jesteśmy w stanie to zdiagnozować* – tłumaczy Sandra Wawszczyk, lekarz, z Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Warszawie.

Koncert można posłuchać w radiowej "Jedynce". W wakacyjne soboty i niedziele "Lato z radiem" odwiedzi w sumie 20 miejscowości w całym kraju. I tak już od 41 jeden lat.

PolskieRadio.pl PORTAL POLSKIEGO RADIA SA

Lato z Radiem. Koncert, który było słychać na całej Mierzei Wiślanej

Ostatnia aktualizacja: 23.07.2017 23:00

Ostatni weekend ekipa "Lata z Radiem" spędziła nad morzem. Po koncercie w Pucku w niedzielę przyszedł czas na Krynicę Morską. Zagrały zespoły Red Lips, IRA i Kombii.

Kombii na scenie "Lata z Radiem" w Krynicy Morskiej
Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski
Galeria

W niedzielę 23 lipca na scenie "Lata z Radiem" w Krynicy Morskiej pojawiły się zespoły: Red Lips, IRA i Kombii. O magiczną aurę imprezy zadbał najsłynniejszy polski iluzjonista - Maciej Pol. Za sprawą kwartetu Szafa Gra nie zabrakło również dużej dawki dobrego humoru.

Koncert prowadzili Monika Tarka i Robert Kilen, którzy byli również gospodarzami audycji plenerowej nadawanej z okolic portu jachtowego w Krynicy Morskiej (godz. 10.00-12.00). Relacje zza kulis prowadziły dla słuchaczy Jedynki Sława Bieńczycka i Joanna Ficińska. (…)

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Trwały cztery dni, a zaczęły się w miniony czwartek, 3. sierpnia - spektaklami dla dzieci.

. W piątek, 4 sierpnia w parku miejskim odbył się festyn dla dzieci, przygotowany przez Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury i Bibliotekę Publiczną. Były gry i zabawy z nagrodami, malowanie kredą na chodniku i farbami na balonikach, a po zakończeniu imprezy w parku można było pójść do Centrum Informacji Turystycznej by obejrzeć film "Lato z Radiem w Miastku w 2016 roku".

Przy wejściu do ratusza usytuowało się Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, "okupowane" przez tłumy, bo wiele osób chciało skorzystać z porad lekarzy-specjalistów i przebadać nie tylko swój słuch. Ponad 300 mieszkańców Miastka przebadało nie tylko swój słuch ale również i serce oraz konsultowało się z lekarzem kardiologiem. Po południu główne imprezy odbyły się na placu rekreacyjnym, zwanym Kaczym Dołkiem.

Zdjęcia - Dariusz Jawor i Konrad Remelski

GŁOS POMORZA
Dziennik Pomorza

Dni Miastka - Lato z Radiem

Miastko

W ten weekend zapraszamy na Dni Miastka - Lato z Radiem. Gwiazdą święta miasta będzie zespół De Mono oraz Maryla Rodowicz.

Andrzej Gurba
andrzej.gurba@polskapress.pl

Jedną z gwiazd tegorocznych Dni Miastka będzie Maryla Rodowicz. Oprócz niej wystąpi także m.in. zespół De Mono

W piątek (4 sierpnia) w godz. 15-18 w parku miejskim odbędą się gry i zabawy dla dzieci. Będzie można także skorzystać z wesołego miasteczka. O godz. 18 w Centrum Informacji Turystycznej rozpocznie się pokaz filmu „Lato z Radiem w 2016 roku w Miastku".

Radio na żywo - wywiady, pokazy

W sobotę (5 sierpnia) królować będzie już Polskie Radio. W godz. 9-12 zaplanowano audycje na żywo z parku miejskiego, m.in. wywiady z ciekawymi ludźmi, występ zespołu Fantango, pokaz motocyklistów. Dodatkowo w parku realizowany będzie program „Po zdrowie z jedynką", gdzie do dyspozycji mieszkańców będzie co najmniej 20 rowerów, a specjaliści od rowerowych rajdów udzielą nam porad, jak zdrowo spędzać czas na dwóch kółkach.

Mobilne Centrum Słuchu

W godz. 10.30-12.30 czynne będzie Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. Wszyscy chętni będą mogli wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem. Warto o tym już dzisiaj pamiętać i zarezerwować sobie czas na to badanie prowadzone przez wysokiej klasy specjalistów. Po południu przeniesiemy się na plac rekreacyjny przy ul. Dworcowej. Tam kilkudziesięciu artystów pojawi się na scenie koncertu Lata z Radiem. O godz. 15.45 ogłoszone zostaną wyniki II Konkursu Miastko Ma Talent. Wystąpi Konrad Szymanowski.

O 16 rozpocznie się koncert Lata z Radiem

O godz. 16 usłyszymy sygnał Lata z Radiem, czyli popularną polkę dziadek, i rozpocznie się koncert, który poprowadzą dziennikarze radiowej Jedynki. Na początek ze specjalnym programem dla dzieci wystąpi słynny iluzjonista Maciej Pol wraz ze swoim zespołem. Jest on laureatem wielu międzynarodowych festiwali sztuki iluzji i występuje na renomowanych scenach i estradach całego świata. Po iluzjoniście na miastecką scenę wkroczy grupa wokalno-rozrywkowa Szafa Gra, która powstała w 2002 r. Artyści wchodzący w jej skład mają za sobą duży dorobek teatralno-estradowy. Wszyscy zaczynali w musicalu „Metro", następnie kontynuowali współpracę z duetem Józefowicz - Stokłosa, biorąc od początku udział we wszystkich spektaklach Teatru Studio Buffo. Kiedy „Szafa" skończy grać, na scenie usłyszymy ostre rockowe brzmienie. To zespół HLA, złożony z lekarzy i muzyków, zagra koncert dla Transplantacji. HLA szerzy idee transplantacji poprzez swoją muzykę. Największymi gwiazdami miasteckiego koncertu będą: zespół De Mono i Maryla Rodowicz. Tych artystów przedstawiać nie trzeba. Niech tytuły piosenek De Mono i Maryli Rodowicz mówią same za siebie: „Jak statki na niebie", „Kochać inaczej", „Moje miasto nocą", „Póki na to czas", „Wszystko na sprzedaż", „Twoje tajemnice", „Znów jesteś ze mną" (to De Mono) czy „Małgośka", „Kolorowe jarmarki", „Damą być", „Remedium", „Sing Sing", „Jadą wozy kolorowe", „Niech żyje bal", „Do łezki łezka", „Dziś prawdziwych Cyganów już nie ma", „Jest cudnie" - to oczywiście Maryla Rodowicz. Artystka wystąpi pierwsza, a po niej na scenie wkroczy zespół De Mono, który właśnie w Miastku będzie obchodził swoje 30-lecie istnienia. Andrzej Krzywy - solista zespołu - obiecuje wielkie show - widowisko typu światło i dźwięk. Tegoroczny koncert Lata z Radiem zakończą pokazy fajerwerków.

W niedzielę odpoczniemy na kąpielisku nad jeziorem Lednik, gdzie już o 7 rano odbędą sie zawody wędkarskie, a o godz. 10 zacznie się turniej siatkówki plażowej. Godzinę później biegi i triathlon. O godz. 14 rozpocznie się część artystyczna i konkurencje rekreacyjne. ●

©®

POLSKA THE TIMES
Dziennik Bałtycki

Imprezowy weekend w powiecie

●● W najbliższy weekend nikt nie powinien narzekać na nudę. W całym regionie zaplanowano szereg ciekawych przedsięwzięć, podczas których nie zabraknie atrakcji dla dzieci i dorosłych.

Borzytuchom

Już jutro (5.08) o godzinie 16. na boisku sportowym w Borzytuchomiu rozpoczyna się V Przystanek Borzytuchom. Na początek na scenie zaprezentuje się młodzież z GBiOK. O godzinie 16.30 Puchar Polski Strongman. Wśród zawodników Ciechanowski, Czapiewski, Ledemann, Grubba, Kacnerski i Wejer. Sędziami zawodów będzie Mateusz Ostaszewski oraz Bartłomiej Szreder. Prowadzącym rywalizację będzie Lubomir Libacki. Podsumowanie zawodów i wręczenie nagród dla najlepszych zaplanowano na godzinę 19.30. o 19.45 mini recital Magdaleny Kreft. Od 20. koncerty gwiazd wieczoru. Zabawę poprowadzi Power Boy oraz Mejk. Od 22. zabawa taneczna pod gwiazdami, którą poprowadzi Dj Marqus oraz Dj Greko. Wstęp na tę imprezę jest bezpłatny.

Mikorowo

Także 5.08 o godzinie 16 w Mikorowie rozpocznie się wielkie świętowanie z okazji 646 urodzin okazałego Dębu Wojsław, który znajduje się w centrum wsi. Na początek zaplanowano otwarcie wystawy rzeźbiarskiej w Ogrodzie Sensorycznym. Będzie ciepła drożdżówka i napoje ziołowe. Zaplanowano też zabawy i animacje dla dzieci oraz pokaz i warsztaty tańca dawnego. W harmonogramie imprezy również gra terenowa „Legenda o Wojsławie" oraz koncert zespołu „Kurna Chata". Od 19 widowisko plenerowe „Legenda o Wojsławie". O 22. pokaz tańca z ogniem grupy Febris. Później zabawa taneczna do białego rana. Całość imprezy odbędzie się przy remizie Ochotniczej Straży Pożarnej i Klubie Miko.

Nożyno

5 sierpnia (sobota) w Nożynie zaplanowano festyn strażacki z okazji 70-lecia istnienia Ochotniczej Straży Pożarnej. Uroczystości rozpoczną się nabożeństwem w miejscowym kościele. Rozpoczęcie części oficjalnej zaplanowano na godzinę 16. Właśnie wtedy poświęcenie figurki św. Floriana na budynku jednostki, przemarsz na kompleks sportowo-rekreacyjny, wystąpienia zaproszonych gości oraz wręczenie medali i odznaczeń. Część artystyczna od 17.30. O godzinie 19.30 występ kabaretu "Kuńda". Od 21. zabawa taneczna. Wśród atrakcji dla dzieci dmuchańce, malowanie twarzy oraz darmowa grochówka dla wszystkich.

Kołczygłowy

W sobotę (5.08) Gminny Ośrodek Kultury w Kołczygłowach organizuje VIII Spływ Kajakowy. Zbiórkę zaplanowano na godzinę 9 przed budynkiem GOK. Start z Gałąźni Małej, a metę w Leśnym Dworze. Organizatorzy zapewniają uczestnikom nie tylko transport i kajaki, ale również catering po zakończeniu spływu. Powrót zaplanowano około godziny 17. Zgłoszenia przyjmowane są pod numerem telefonu 59 821 35 23.

Miastko

Już wczoraj natomiast (3.08) rozpoczęły się Dni Miastka dwoma spektaklami dla dzieci. Dziś (4.08) od godz. 15. do 18. w parku miejskim rozpoczną się gry i zabawy dla dzieci i młodzieży. Swą działalność rozpocznie też wesołe miasteczko. O godz. 18. w Centrum Informacji Turystycznej pokazany będzie film „Lato z Radiem" 2016 w Miastku". Natomiast w sobotę, 5 sierpnia Polskie Radio zawładnie Miastkiem. Od 9. do 12. posłuchamy audycji Lato z Radiem na żywo z parku miejskiego. Wywiady z ciekawymi ludźmi prowadzone będą w parku przy fontannie. W tle w parku grać będzie zespół akordeonistów Fantango z MGOK, a o godz. 11. w parku pojawią się motocykle z Miasteckiego Stowarzyszenia Motocyklowego GRYF. Dodatkowo w parku realizowany będzie program „Po zdrowie z jedynką", gdzie do dyspozycji mieszkańców będzie co najmniej 20 rowerów, a specjaliści od rowerowych rajdów udzielą porad, jak zdrowo spędzać czas na dwóch kółkach. Od 10.30 do 12.30 w parku obecne będzie Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. Wszyscy chętni będą mogli wykonać bezpłatne W godzinach od 10.30 do 12.30 w parku obecne będzie Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. Wszyscy chętni będą mogli wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem. O godz. 16. usłyszymy sygnał Lata z Radiem czyli popularną polkę dziadek i rozpocznie się wielki koncert, który poprowadzą dziennikarze radiowej Jedynki. Na początek ze specjalnym programem dla dzieci wystąpi słynny iluzjonista Maciej Pol wraz ze swoim zespołem. Jest on laureatem wielu międzynarodowych festiwali sztuki iluzji i występuje na renomowanych scenach i estradach całego świata. Po iluzjoniście na miastecką scenę wkroczy grupa wokalno - rozrywkowa Szafa Gra, która powstała w 2002 roku. Kiedy „Szafa" skończy grać rozpocznie się ostre rockowe brzmienie. To zespół HLA. Największymi gwiazdami miasteckiego koncertu będą: zespół De Mono i Maryla Rodowicz. Artystka wystąpi jako pierwsza, a po niej na scenie wkroczy zespół De Mono. Właśnie w Miastku będzie obchodził swe 30-lecie istnienia na krajowych i zagranicznych estradach. Andrzej Krzywy - solista zespołu obiecuje wielkie show - widowisko typu światło i dźwięk. De Mono to jedna z najpopularniejszych formacji muzycznych w Polsce. Tegoroczny koncert Lata z Radiem zakończą pokazy fajerwerków. W niedzielę na kąpielisku nad jeziorem Lednik, gdzie już o 7. odbędą się zawody wędkarskie, a o godz. 10.00 zacznie się turniej siatkówki plażowej, a godzinę później - biegi - Miastecka Mila i w samo południe - Miastecki Triathlon. O godz. 14. rozpocznie się część artystyczna i konkurencje rekreacyjne.

Parchowo

A już za tydzień (12.08) w Parchowie Motofolk Kaszuby. Impreza rozpocznie się o godzinie 17. Organizatorzy przygotowali szereg atrakcji. Wśród nich m.in. korowód motocykli, konkursy dla dzieci i dorosłych, jedzenie pierogów z jagodami na czas, gwiazdy estrady oraz fireshowO szczegółach poinformujemy za tydzień. ●

ŁUKASZ BOYKE

PolskieRadio.pl PORTAL POLSKIEGO RADIA SA

Golec uOrkiestra zagrała w Stalowej Woli

Ostatnia aktualizacja: 12.08.2017 16:41
Ciesząca się ogromną popularnością impreza po raz kolejny odwiedziła Stalową Wolę. Na scenie pojawili się: iluzjonista Maciej Pol, Mateusz Mijal, Varius Manx i Kasia Stankiewicz oraz gwiazda wieczoru - zespół Golec uOrkiestra.

Golec uOrkiestra w Stalowej Woli
Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski/Jedynka

Sobotni koncert można było obejrzeć dzięki transmisji wideo. Obszerne relacje z tych wydarzeń - w postaci galerii zdjęć i filmów znalazły się również w naszym serwisie.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

PolskieRadio.pl PORTAL POLSKIEGO RADIA SA

Kolejne koncerty "Lata z Radiem" już w najbliższy weekend

Ostatnia aktualizacja: 08.08.2017 16:41

W najbliższy weekend 12-13.08 "Lato z Radiem" odwiedzi Stalową Wolę i Tomaszów Lubelski. Na scenie wystąpią: Golec uOrkiestra, Mateusz Mijal, Varius Manx i Kasia Stankiewicz, Bum Bum Orkestar, Jary Oddział Zamknięty, Ania Dąbrowska i Tercet czyli Kwartet.

"Lato z Radiem" co roku gromadzi tysiące widzów

Foto: Sebastian Gołoś/PR

W wakacyjne soboty i niedziele, dzięki transmisji wideo, każdy będzie mógł zobaczyć występy gwiazd "Lata z Radiem". Obszerne relacje z tych wydarzeń - w postaci galerii zdjęć i filmów - również znajdą się w naszym serwisie.

Multimedialny serwis **latozradiem.pl** umożliwia zapoznanie się z "Latem z Radiem 2017" od A do Z. Internauci znajdą w nim m.in. szczegóły dotyczące koncertów, artystów, audycji, zespołu "Lata z Radiem", konkursów i wiele innych ciekawostek.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Echo Dnia

Przebadaj słuch na Lecie z Radiem

● Mobilne Centrum Słuchu będzie badało słuch w parku miejskim przy Szkole Muzycznej

Stalowa Wola

Zdzisław Surowaniec
stalowa23@wp.pl

12 sierpnia do Stalowej Woli zawitają atrakcje związane z trasą koncertową Lata z Radiem, podczas której, podobnie jak w roku ubiegłym, w każdym koncertowym mieście będą się odbywać bezpłatne przesiewowe badania słuchu przeprowadzone przez lekarzy specjalistów z resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

Jest to jednocześnie początek społecznego programu „Po Pierwsze Zdrowie", który jest realizowany przez Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów oraz Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk we współpracy z zespołem Lata z Radiem oraz Telewizją Polską. W ramach Programu odbywać się będą bezpłatne badania profilaktyczne pozwalające na wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych.

W Stalowej Woli zapraszamy na badania słuchu, które będzie można wykonać w Mobilnym Centrum Słuchu w Parku Miejskim przy ulicy Popiełuszki w godzinach od 9 do 15.

FOT. INTERNET

▶ Mobilne Centrum Słuchu to specjalny bus, w którym można zbadać słuch i uzyskać poradę w sprawie leczenia

- Z naszych ubiegłorocznych doświadczeń wynika, że z możliwości wykonania bezbolesnych, nieinwazyjnych oraz przede wszystkim trwających tylko kilka minut badań, korzystali najchętniej seniorzy - mówi profesor Henryk Skarżyński pomysłodawca Programu oraz dyrektor Instytutu. - Należy jednak pamiętać, że sprawny słuch jest podstawą komunikacji we współczesnym społeczeństwie, więc należy go sprawdzać w każdym wieku. Od końca lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku zespół Instytutu zorganizował i przeprowadził szereg programów wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń słuchu u dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Wyniki wskazują, że około 16-19 procent dzieci w Polsce może mieć różnego rodzaju problemy związane ze słuchem, które mogą utrudniać prawidłowy rozwój mowy oraz rozwój społeczny.

Mobilnemu Centrum Słuchu będzie towarzyszyło stoisko informacyjne Instytutu, przy którym będzie można porozmawiać o tym, jakie schorzenia leczą specjaliści i z jakimi problemami można się zgłaszać Instytutu. ●©℗

Echo Dnia

Wygraj rower na Lecie z Radiem!

Stalowa Wola

Zdzisław Surowaniec
stalowa23@wp.pl

12 sierpnia do Stalowej Woli zawitają atrakcje związane z trasą koncertową Lata z Radiem.

Podobnie jak w roku ubiegłym w Parku Miejskim będą się odbywać bezpłatne przesiewowe badania słuchu przeprowadzone przez lekarzy specjalistów z resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Druga atrakcja to Zdrapmania, czyli wielka gra miejska w godzinach od 9 do 19. Nagrodą jest rower Kross Flex 2.0. - Wystarczy, że pobierzesz aplikację „Zdrapmania" ze sklepu Google Play lub Apple Store i rozpoczniesz poszukiwanie wlepek A5 ze zdrapką z unikalnymi kodami, które zostaną ukryte w Twoim mieście w dniu eventu Lato z Radiem w Stalowej Woli - radzą organizatorzy.

FOT. INTERNET

▶ Rower Kross Flex 2.0 wart około 1300 złotych będzie można wygrać w konkursie Zdrapmanii

Gdzie? Aplikacja naprowadzi Cię na odpowiednie lokalizacje. Posługując się mapką w aplikacji będziesz miał za zadanie znaleźć jak najwięcej zdrapek i wpisać kod ze zdrapki do aplikacji. Osoba, która odnajdzie ich jak najwięcej wygrywa rower miejski. Kolejne pięć osób otrzymuje nagrody pocieszenia - zdrapki o wartości 20 złotych. Szukaj, zdrapuj i wygrywaj! Gra przeznaczona jest dla osób pełnoletnich.●©℗

09:21
Home News Zbadaj słuch podczas Lata z Radiem

Zbadaj słuch podczas Lata z Radiem

Dodane przez: Redaktoron: Sierpień 09, 2017 11:59W: News, Stalowa Wola

12 sierpnia do Stalowej Woli zawitają atrakcje związane z trasą koncertową Lato z Radiem, podczas której, podobnie jak w roku ubiegłym, w każdym koncertowym mieście będą się odbywać bezpłatne przesiewowe badania słuchu przeprowadzone przez lekarzy specjalistów z resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Jest to jednocześnie początek społecznego programu „Po Pierwsze Zdrowie", który jest realizowany przez Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów oraz Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk we współpracy z zespołem Lata z Radiem oraz Telewizją Polską. W ramach Programu odbywać się będą bezpłatne badania profilaktyczne pozwalające na wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych.

Bezpłatne badanie słuchu

09.08.2017

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
zaprasza na
bezpłatne badania słuchu

13 sierpnia do Tomaszowa Lubelskiego zawitają atrakcje związane z trasą koncertową Lata z Radiem, podczas której, podobnie jak w roku ubiegłym, w każdym koncertowym mieście będą się odbywać bezpłatne przesiewowe badania słuchu przeprowadzone przez lekarzy specjalistów z resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Jest to jednocześnie początek społecznego programu „Po Pierwsze Zdrowie", który jest realizowany przez Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów oraz Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk we współpracy z zespołem Lata z Radiem oraz Telewizją Polską. W ramach Programu odbywać się będą bezpłatne badania profilaktyczne pozwalające na wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych.

W Tomaszowie Lubelskim zapraszamy na **badania słuchu, które będzie można wykonać w Mobilnym Centrum Słuchu w Parku Miejskim, na tyłach Domu Kultury ul. Lwowska 72 w godzinach 9.00 - 15.00.**

- Z naszych ubiegłorocznych doświadczeń wynika, że z możliwości wykonania bezbolesnych, nieinwazyjnych oraz przede wszystkim trwających tylko kilka minut badań, korzystali najchętniej seniorzy – mówi prof. Henryk Skarżyński pomysłodawca Programu oraz dyrektor Instytutu – *Należy jednak pamiętać, że sprawny słuch jest podstawą komunikacji we*

Tomaszów Lubelski: Bezpłatne badania słuchu podczas Lata z Radiem

- Dzisiaj, 09:00

fot. freeimages.com

W niedzielę (13 sierpnia) w Tomaszowie Lubelskim odbędzie się impreza Lata z Radiem. Będzie niezła zabawa, bo zaplanowano mnóstwo koncertów, konkursów i innych atrakcji. Przy okazji tego wydarzenia prowadzone też będą bezpłatne badania słuchu. Warto z tej okazji skorzystać.

Akcję organizuje Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu. Badania prowadzone będą w Parku Miejskim, na tyłach Tomaszowskiego Domu Kultury przy ul. Lwowskiej 72. Mobilne Centrum Słuchu czynne będzie od godz. 9 do 15.

Będzie to jednocześnie początek społecznego programu „Po Pierwsze Zdrowie", który jest realizowany przez Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów oraz Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk we współpracy z zespołem Lata z Radiem oraz Telewizją Polską. W ramach Programu odbywać się będą bezpłatne badania profilaktyczne pozwalające na wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych.

Mobilnemu Centrum Słuchu będzie towarzyszyło stoisko informacyjne Instytutu, przy którym mieszkańcy będą mogli również porozmawiać o tym, jakie schorzenia leczą nasi specjaliści z interdyscyplinarnych zespołów i z jakimi problemami można się zgłaszać Instytutu.

"Lato z Radiem" i olimpijczykami

Spotkanie z olimpijczykami Tadeuszem Mytnikiem lub Mieczysławem Nowickim, rowerowa wycieczka oraz przesiewowe badania słuchu - to wszystko już w niedzielę (20.08) podczas imprezy „Lata z Radiem" radiowej „Jedynki".
Trasa "Lata z Radiem" to nie tylko koncerty i zabawa, ale także profilaktyka i dbanie o zdrowie. Przy tej okazji w Piotrkowie Trybunalskim zostaną zorganizowane dwie akcje promujące zdrowy styl życia. (…)

Z kolei w ramach wielospecjalistycznego programu profilaktycznego „Po pierwsze zdrowie" Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzi dla mieszkańców Piotrkowa bezpłatne badania przesiewowe, które pozwalają na wczesne wykrywanie wad słuchu oraz chorób cywilizacyjnych.
Badania będą odbywać się w godzinach 9.00 – 15.00, również w okolicy studia plenerowego.

Koncert "Lata z Radiem" w Piotrkowie Trybunalskim

Ostatnia aktualizacja: 20.08.2017 20:00
"Lato z Radiem" zagrało w Piotrkowie Trybunalskim. Wystąpili iluzjonista Maciej Pol, HLA 4 Transplant, Szafa gra, Tomasz Kamiński, Zakopower i zespoł IRA.

Sebastian Karpiel-Bulecka i Zakopower w Piotrkowie Trybunalskim
Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski

W niedzielę (20.08) "Lato z Radiem" gościło w Piotrkowie Trybunalskim. Od godziny 16.00 na terenie Lotniska przy Areoklubie trwał koncert i imprezy towarzyszące tegorocznej trasie.

Niedzielny koncert można było oglądać dzięki transmisji wideo. Obszerne relacje z tych wydarzeń - w postaci galerii zdjęć i filmów znajdą się również w naszym serwisie.

Multimedialny serwis **latozradiem.pl** umożliwia zapoznanie się z tegoroczną edycją od A do Z. Internauci znajdą w nim m.in. szczegóły dotyczące artystów, zespołu "Lata z Radiem", konkursów i wiele ciekawostek związanych z trasą koncertową.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Koncert "Lata z Radiem" w Rabce Zdroju

Ostatnia aktualizacja: 19.08.2017 21:00
W Rabce Zdroju wystąpili: Mateusz Mijal, Szafa Gra, IRA, Varius Manx z Kasią Stankiewicz.

Kasia Stankiewicz i zespół Varius Manx w Rabce Zdroju
Foto: Marcin Nowak vel Nowakowski

W sobotę (19.08) "Lato z Radiem" zawitało do Rabki Zdrój. Już od godziny 16.00 na terenie Placu Targowego przy ul. Orkana zapraszaliśmy na koncerty i imprezy towarzyszące tegorocznej trasie.

Koncert można było oglądać dzięki transmisji wideo. Obszerne relacje z tych wydarzeń - w postaci galerii zdjęć i filmów znajdują się również w naszym serwisie.

Multimedialny serwis **latozradiem.pl** umożliwia zapoznanie się z tegoroczną edycją od A do Z. Internauci znajdą w nim m.in. szczegóły dotyczące artystów, zespołu "Lata z Radiem", konkursów i wiele ciekawostek związanych z trasą koncertową.

Podczas wszystkich koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 11.30-13.30 wszyscy chętni będą mogli wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Ostatnie koncerty na trasie "Lata z Radiem"

Ostatnia aktualizacja: 25.08.2017 14:30
Dobiega końca koncertowa trasa "Lata z Radiem". W ten weekend (26-27.08) dwa ostatnie koncerty w Łomży i Augustowie. Na scenie wystąpią: Maciej Pol, Magda Steczkowska, Papa D, Lady Pank, Maleo Reggae Rockers, Afromental i Feel

Roman Czejarek podczas przygotowań do audycji, która zostanie nadana w niedzielę 27.08 z ASugustowa
Foto: Roman Czejarek/Polskie Radio

Ostatnimi przystankami na koncertowej trasie "Lata z Radiem" będą Łomża (26.08) i Augustów (27.08). Na scenie różnorodność gatunkowa. Nie zabraknie gwiazd. Koncerty uświetnią Magda Steczkowska, Papa D, Lady Pank, Maleo Reggae Rockers, Afromental, Feel. Słuchaczy w obu miastach zaczaruje Maciej Pol. (…)

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

Augustów zatopiony w jeziorach

Ostatnia aktualizacja: 27.08.2017 15:56

W czasach PRL-u o tym mieście pisało się romantyczne piosenki. To tu do dziś działa słynny lokal Albatros, w którym na dancingu bawiło się siedem dziewcząt, a wśród nich ta jedyna, 17-letnia Beata. Czym dziś kuszą augustowskie noce zatopione w jeziorach?

Marta Januszewska i Roman Czejarek w Augustowie
Foto: Jedynka

Augustów to ostatni przystanek na tegorocznej trasie "Lata z Radiem". My wycieczkę po tym mieście rozpoczęliśmy od Kanału Augustowskiego i śluzy Przewięź łączącej jeziora Białe i Studzieniczne. - Konstruktor Ignacy Prądzyński skonstruował ten kanał w sposób bardzo ekonomiczny, wytyczył tę trasę splatając jeziora i rzeki, a między nimi, tam gdzie były różnice poziomów, zaplanował śluzy, których jest 18 - mówi przewodniczka Krystyna Korzeniewska. Opowiada też o statku Serwy, którym po augustowskich jeziorach w 1990 roku pływał Jan Paweł II. Przekonuje także, że śluzowanie na kajaku jest zupełnie innym przeżyciem niż na większej jednostce. (…)

Podczas wszystkich tegorocznych koncertów "Lata z Radiem" obecne jest Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Centrum jest wyposażone w gabinet laryngologiczny oraz specjalistyczną kabinę do badania słuchu. W godzinach 9:00 – 15:00 wszyscy chętni mogą wykonać bezpłatne badanie i skonsultować się z laryngologiem.

„Lato z Radiem" już w sobotę w Łomży!

W tym roku mieszkańcy Łomży i okolic nie mieli okazji pobawić się na „Gościńcu Łomżyńskim", który zdążył już wrosnąć w letni pejzaż miasta. Jednak nie ma co się martwić! Natura nie znosi próżni, a muzyka ciszy. Po kilkunastoletniej przerwie ponownie będziemy mieli okazję uczestniczyć w koncercie zorganizowanym przez Program I Polskiego Radia.

Jedna z najpopularniejszych audycji radiowych w historii polskiej radiofonii obchodzi w tym roku swoje 45-lecie. „Lato z Radiem" nadawane jest w miesiącach letnich na antenie programu I. Reporterzy wędrują po Polsce, opowiadają o historii i kulturze różnych zakątków kraju, rozmawiają z mieszkańcami. Od 1 lipca 1992 roku „Latu z Radiem" towarzyszy trasa koncertowa. W tym roku zagości w 20 miastach, czyli jest największym cyklem imprez plenerowych w Polsce. (…)

Radiowcy chcą ponadto pokazać jak dbają o swoich słuchaczy. Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzi dla mieszkańców Łomży bezpłatne badania przesiewowe w ramach wielospecjalistycznego programu profilaktycznego „Po pierwsze zdrowie". Badania te pozwalają na wczesne wykrywanie wad słuchu oraz chorób cywilizacyjnych. Realizowane będą na Starym Rynku w Łomży w godz. 9:00 – 15:00, podczas trwania Studia Plenerowego Lata z Radiem. Organizowane są wspólnie z Komitetem Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk.

Lato z Radiem już w sobotę

Już w najbliższą sobotę, na terenach zielonych przy ul. Zawadzkiej, obok Parku Jana Pawła II, po kilkunastoletniej przerwie, ponownie zagości w Łomży Lato z Radiem. W trakcie koncertu wystąpią: iluzjonista Maciej Pol, Magdalena Steczkowska oraz zespół Papa De. Gwiazdą wieczoru będzie legenda polskiego rocka Lady Pank.

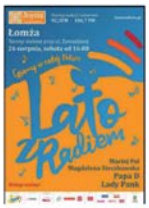

Początek głównej imprezy "Lata z Radiem" zaplanowano na godz. 16.00, ale już od 9.00 trwać będzie nadawane ze Starego Rynku w Łomży, prowadzone przez red. Małgorzatę Raduchę, Studio Plenerowe Lata z Radiem, które zakończy pracę na godzinę przed koncertem.

Ponadto w ramach audycji Lato z Radiem Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzi dla mieszkańców Łomży bezpłatne badania przesiewowe w ramach wielospecjalistycznego programu profilaktycznego „Po pierwsze zdrowie". Badania te pozwalają na wczesne wykrywanie wad słuchu oraz chorób cywilizacyjnych. Realizowane będą na Starym Rynku w Łomży w godz. 9:00 – 15:00, podczas trwania Studia Plenerowego Lata z Radiem. Organizowane są wspólnie z Komitetem Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk.

Bezpłatnie przebadali słuch w Garwolinie i Górznie

2017-09-19 09:02:20 Artykuł czytany 367 razy

17 września mieszkańcy gminy Garwolin i Górzno mogli bezpłatnie przebadać słuch. Przed urzędami gmin, przez pięć godzin parkował specjalistyczny samochód wyposażony w pełnoprofilowy gabinet otolaryngologiczny i kabinę do przesiewowych badań słuchu.

Zainteresowanie tą formą badań było dosyć duże, jak na panujące tego dnia warunki atmosferyczne. „Gabinet na kółkach" w Górznie odwiedziło dosyć liczne grono mieszkańców, a w Garwolinie zdecydowało się na badanie słuchu ponad 30 osób.

- Akcja przesiewowych badań słuchu przeprowadzona w Garwolinie, cieszyła się dość dużym zainteresowaniem, biorąc pod uwagę kiepskie warunki pogodowe. Wszystkie przebadane przez nas w dniu dzisiejszym dzieci miały normę słuchową. Wśród osób dorosłych dominował niedosłuch odbiorczy zmysłowo-nerwowy w zakresie tonów wysokich, który jest najczęściej fizjologicznym ubytkiem słuchu związanym z wiekiem - powiedziała Aleksandra Panasiewicz, lekarz z Kliniki Audiologii i Foniatrii Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Kajetanach.

Badania profilaktyczne słuchu zorganizowali: Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Kajetanach, Fundacja Podlaskie Centrum Radiowe i Katolickie Radio Podlasie, pod patronatem Marszałek Senatu Marii Koc. Do akcji włączyli się wójtowie gminy Garwolin Marcin Kołodziejczyk oraz Górzna Waldemar Sabak.

Prof. Henryk Skarżyński: Mobilne Centrum Słuchu to w pełni wyposażony gabinet lekarski

Ostatnia aktualizacja: 19.09.2017 09:51
- Wszyscy, którzy przyjdą dziś pod budynek Polskiego Radia będą mogli skorzystać z konsultacji lekarskiej audiologicznej, otolaryngologicznej czy foniatrycznej - mówi w "Sygnałach dnia" prof. Henryk Skarżyński, dyrektor Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Kajetanach.

We wtorek, w godzinach 8-15, na parkingu przed budynkiem Polskiego Radia w Warszawie (Al. Niepodległości 77/85) działa Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

- To w pełni wyposażony gabinet lekarski. Kabina ciszy taka jak w warunkach klinicznych, a zatem możemy wykonywać badania przesiewowe, takie które wykonujemy w szkołach i innych miejscach, ale również w pełni profesjonalne badania kliniczne. Będzie więc można dowiedzieć się, w jakim kierunku powinna iść dalsza diagnostyka bądź skorygować leczenie zaproponowane wcześniej w jakimś innym miejscu - tłumaczy prof. Henryk Skarżyński.

W tym samym czasie, przed budynkiem Telewizji Polskiej (Woronicza 17), w podobnych mobilnych gabinetach lekarskich jak ten Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu w Kajetanach, bezpłatnych porad udzielać będą: okuliści, kardiolodzy, dermatolodzy i periodontolodzy.

Gość Jedynki podsumował również w audycji akcję "Po pierwsze zdrowie", jaka towarzyszyła tegorocznej trasie "Lata z Radiem" oraz opowiedział o stanie słuchu Polaków.

WYSZKOWIAK

Bezpłatne badania słuchu oraz porady

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu zaprasza 8 lipca na plac przy ul. Sowińskiego

Mobilne Centrum Słuchu będzie dostępne przy fontannie w godzinach 9.00-15.00. Bezpłatne badania słuchu oraz porady period ontologów (którzy będą sprawdzać stan przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej), kardiologów i okulistów odbędą się w ramach trasy koncertowej Lata z Radiem
W każdym koncertowym mieście będą się odbywać bezpłatne przesiewowe badania słuchu przeprowadzone przez lekarzy specjalistów z resortowego Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu. Jest to jednocześnie początek społecznego programu „Po Pierwsze Zdrowie", który jest realizowany przez Światowe Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu, Instytut Narządów Zmysłów oraz Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk we współpracy z zespołem Lata z Radiem oraz Telewizją Polską. W ramach Programu odbywać się będą bezpłatne badania profilaktyczne pozwalające na wczesne wykrywanie chorób cywilizacyjnych.
- Z naszych ubiegłorocznych doświadczeń wynika, że z możliwości wykonania bezbolesnych, nieinwazyjnych oraz przede wszystkim trwających tylko kilka minut badań, korzystali najchętniej seniorzy – mówi prof. Henryk Skarżyński pomysłodawca Programu oraz dyrektor Instytutu. – Należy jednak pamiętać, że sprawny słuch jest podstawą komunikacji we współczesnym społeczeństwie, więc należy go sprawdzać w każdym wieku. Od końca lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku zespół Instytutu zorganizował i przeprowadził szereg programów wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń słuchu u dzieci w wieku wczesnoszkolnym. Tylko w latach 2007-2015 wykonano ponad milion badań przesiewowych słuchu w ramach kilkudziesięciu programów i projektów zarówno samorządowych, ogólnopolskich, jak i międzynarodowych. Wyniki wskazują, że ok 16-19 proc. dzieci w Polsce może mieć różnego rodzaju problemy związane ze słuchem, które mogą utrudniać prawidłowy rozwój mowy oraz rozwój społeczny – dodaje prof. Skarżyński.
Mobilnemu Centrum Słuchu będzie towarzyszyło stoisko informacyjne Instytutu, przy którym mieszkańcy będą mogli również porozmawiać o tym, jakie schorzenia leczą specjaliści z interdyscyplinarnych zespołów i z jakimi problemami można się zgłaszać Instytutu.
Lato z Radiem to także muzyka i koncerty. W Wyszkowie, na letniej scenie wystąpią: Maryla Rodowicz, Maciej Pol, Viola Brzezińska, Dawid Kwiatkowski oraz zespół Szafa Gra.
J.P.

PortalPOLSKA.pl Powrót do strony głównej

Kreatywna agencja marketingowa FRESHCOMPANY.pl tel: 607 518 783

Lato z Radiem zabrzmi z Łomży

Data: 2017-08-19 08:07:00 **Czytano:** 64 razy

26 sierpnia, po kilkunastoletniej przerwie, Lato z Radiem ponownie zagości w Łomży. Impreza odbędzie się na terenach zielonych przy ul. Zawadzkiej, obok Parku Jana Pawła II – Papieża Pielgrzyma. W jej trakcie wystąpią: iluzjonista Maciej Pol, Magdalena Steczkowska oraz zespół Papa De. Gwiazdą wieczoru będzie legenda polskiego rocka Lady Pank. Początek wydarzenia zaplanowano o godz. 16:00.

Lato z Radiem obchodzi w tym roku 45-lecie istnienia i jest jedną z najpopularniejszych audycji radiowych w Polsce. Nadawana jest w miesiącach letnich na antenie Programu I Polskiego Radia. Od roku 1992 towarzyszy jej trasa koncertowa. Dzięki niepowtarzalnej atmosferze, wielu atrakcjom i wysokiemu poziomowi artystycznemu stanowi atrakcyjną propozycję spędzania wolnego czasu dla całych rodzin. W tym roku Lato z Radiem gości w 20 miastach, stając się największą imprezą plenerową w Polsce. - Przystąpienie do współorganizacji trasy koncertowej gwarantuje naszemu miastu szeroko zakrojoną promocję Łomży oraz regionu – informuje Prezydent Łomży Mariusz Chrzanowski, jednocześnie zapraszając wszystkich mieszkańców do wzięcia udziału w wydarzeniu. Towarzyszyć mu będzie Studio Plenerowe Lata z Radiem prowadzone przez red. Małgorzatę Raduchę, nadające w godz. 9:00 – 15:00 ze Starego Rynku.
Ponadto w ramach audycji Lato z Radiem Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzi dla mieszkańców Łomży bezpłatne badania przesiewowe w ramach wielospecjalistycznego programu profilaktycznego „Po pierwsze zdrowie". Badania te pozwalają na wczesne wykrywanie wad słuchu oraz chorób cywilizacyjnych. Realizowane będą na Starym Rynku w Łomży w godz. 9:00 – 15:00, podczas trwania Studia Plenerowego Lata z Radiem.
Organizowane są wspólnie z Komitetem Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk

POZNAJ POLSKĘ I JEJ SĄSIADÓW Z POLĄ NEIS

Lato z Radiem zabrzmi z Łomży

Już 26 sierpnia, po kilkunastoletniej przerwie, Lato z Radiem ponownie zagości w Łomży. Impreza odbędzie się na terenach zielonych przy ul. Zawadzkiej, obok Parku Jana Pawła II – Papieża Pielgrzyma. W jej trakcie wystąpią: iluzjonista Maciej Pol, Magdalena Steczkowska oraz zespół Papa De. Gwiazdą wieczoru będzie legenda polskiego rocka Lady Pank. Początek wydarzenia zaplanowano o godz. 16:00. (…)

Ponadto w ramach audycji Lato z Radiem Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadzi dla mieszkańców Łomży bezpłatne badania przesiewowe w ramach wielospecjalistycznego programu profilaktycznego „Po pierwsze zdrowie". Badania te pozwalają na wczesne wykrywanie wad słuchu oraz chorób cywilizacyjnych. Realizowane będą na Starym Rynku w Łomży w godz. 9:00 – 15:00, podczas trwania Studia Plenerowego Lata z Radiem. Organizowane są wspólnie z Komitetem Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk.

Koncert Lata z Radiem zastąpił w tym roku organizowaną w naszym w naszym mieście imprezę plenerową pod nazwą Gościniec Łomżyński. Jest także imprezą zamykającą tegoroczny cykl wydarzeń kulturalno – rozrywkowych pn. „Łomżyńskie wakacje".

Najnowsze-wiadomosci.eu

Prof. Henryk Skarżyński: Mobilne Centrum Słuchu to w pełni wyposażony gabinet lekarski

We wtorek, w godzinach 8-15, na parkingu przed budynkiem Polskiego Radia w Warszawie (Al. Niepodległości 77/85) działa Mobilne Centrum Słuchu Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu.

- To w pełni wyposażony gabinet lekarski. Kabina ciszy taka jak w warunkach klinicznych, a zatem możemy wykonywać badania przesiewowe, takie które wykonujemy w szkołach i innych miejscach, ale również w pełni profesjonalne badania kliniczne. Będzie więc można dowiedzieć się, w jakim...
źródło: Polskie Radio

Wpisy dotyczące Programu „Po pierwsze – zdrowie" zamieszczone na dwóch profilach Światowego Centrum Słuchu na Facebooku miały ponad 43 650 odbiorców.

Słyszę
Opublikowane przez: NaszeMiasto.pl [?] · 3 sierpnia ·

A Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu zaprasza mieszkańców Miastka na badania słuchu, które będzie można wykonać w Mobilnym Centrum Słuchu w Parku Miejskim przy ul. Dworcowej w godzinach 9.00 - 15.00.
Mieszkańcy będą mogli ponadto skorzystać z porad periodontologów, którzy będą sprawdzać stan przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej.

De Mono i Rodowicz na Dni Miastka (program)

MIASTKO.NASZEMIASTO.PL

Odbiorcy: 428

Promuj post

Słyszę udostępnił(a) zdjęcie użytkownika Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 28 czerwca ·

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
w ramach corocznej akcji Programu I Polskiego Radia
organizuje bezpłatne badania słuchu dla mieszkańców Wyszkowa

Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 3 lipca ·

Mobilne Centrum Słuchu tez było w Świeradowie.

"Lato z Radiem" w Świeradowie-Zdroju

W niedzielę 2 lipca na trasie "Lata z Radiem" 2017 jest Świeradów-Zdrój. Zagrają Jary Oddział Zamknięty, Blue Cafe i gwiazda wieczoru grupa T-Love. Wcześniej będzie pokaz magii w wykonaniu Maćka Pola.

POLSKIERADIO.PL

Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
udostępnił(a) link.
Opublikowane przez: MUZOTAKT.pl [?] · 21 czerwca ·

Promuj post

Rusza Lato z Radiem 2017. Na scenie plejada gwiazd (szczegóły trasy)

22 czerwca na antenie Radiowej Jedynki zabrzmi „Polka Dziadek" – melodia rozpoczynająca najsłynniejszą audycję w Polsce – Lato z Radiem 2017.

MUZOTAKT.PL

Odbiorcy: 537

Promuj post

Słuchu/ World Hearing Center
ijęcie.
gata Szczygielska [?] · 7 lipca ·
kowie! Czekamy przy fontannie przy ul.
9.00.

itologii Słuchu
akcji Programu I Polskiego Radia
idania słuchu dla mieszkańców Wyszkowa
to skorzystać z porad periodontologów, którzy będą spraw
jamy ustnej oraz z porad kardiologów i okulistów.
/yszków, godz. 9.00-15.00
Sowińskiego
Zapraszamy!

chu/ World Hearing Center
gata Szczygielska [?] · 6 lipca ·
zimy się w Wyszkowie. Poza badaniami sł
ad periodontologów, kardiologów i okulistó
ul. Sowińskiego.

ostępnił(a) zdjęcie użytkownika Świat
uchu/ World Hearing Center.
ne przez: Agata Szczygielska [?] · 28 c

ii i Patologii Słuchu
znej akcji Programu I Polskieg
tne badania słuchu dla mieszka
, Cieszyn, godz. 9.00-15
Zapr

chu/ World Hearing Center
gata Szczygielska [?] · 28 czerwca
ilne Centrum Słuchu jedzie do
adania słuchu.

luchu/ World Hearing Center
ycie.
ata Szczygielska [?] · 7 lipca ·
owie! Czekamy przy fontannie przy ul.
.00.

ologii Słuchu
ej akcji Programu I Polskiego Radia
badania słuchu dla mieszkańców Wyszkowa
onadto skorzystać z porad periodontologów, którzy będą sprawdzać
zowej jamy ustnej oraz z porad kardiologów i okulistów.
., Wyszków, godz. 9.00-15.00
ul. Sowińskiego
Zapraszam

n Słuchu/ World Hearing Center
ez: Agata Szczygielska [?] · 6 lipca ·
tę widzimy się w Wyszkowie. Poza badaniami
z porad periodontologów, kardiologów i okulis
annie ul. Sowińskiego.

Komentarze
Udostępnij

Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
udostępnił(a) link.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 6 lipca ·

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
w ramach corocznej akcji Programu I Polskiego Radia
organizuje bezpłatne badania słuchu dla mieszkańców Wyszkowa
Mieszkańcy będą mogli ponadto skorzystać z porad periodontologów, którzy będą sprawdzać stan przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej oraz z porad kardiologów i okulistów.

Wydarzenia - Nowy Wyszkowiak

Najświeższe informacje z Wyszkowa i okolic.Strona tygodnika Nowy Wyszkowiak

Słyszę udostępnił(a) post użytkownika Urząd Miejski Płońsk.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 27 czerwca ·

Tak było w Płońsku

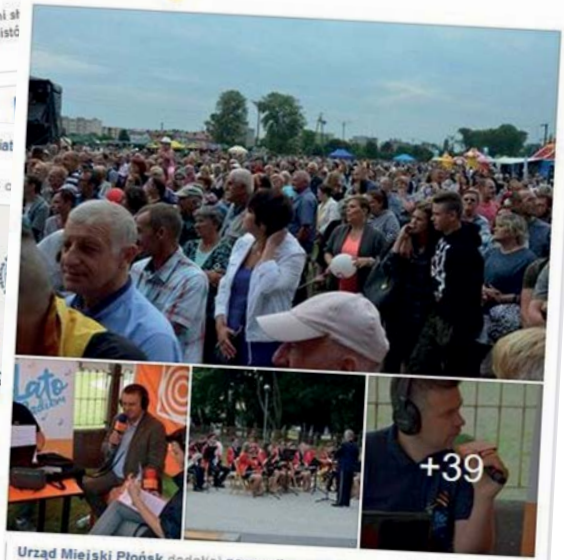

Urząd Miejski Płońsk dodał(a) nowe zdjęcia (42).
25 czerwca ·

Polub stronę

Czegoś takiego jeszcze nie było. Tysiące płońszczan powitały lato z radiową Jedynką i "Latem z Radiem".

Audycji nadawanej bezpośrednio z Płońska można było słu...
Zobacz więcej

rad kardiologa. Czekamy

WIE
jologii i Patologii Słuchu
corocznej akcji Programu I Polskiego Radia
bezpłatne badania słuchu dla mieszkańców Siemiatycz
ędą mogli ponadto skorzystać z porad kardiologów.
017 r., Siemiatycze, godz. 9.00-15.00
Pawła II (przy fontannie)
Zapraszamy!

Słyszę udostępnił(a) link.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 21 czerwca ·

PolskieRadio.pl - serwis informacyjny Polskiego Radia

Polskie Radio online: Najświeższe wiadomości, muzyka, kultura, nauka, historia. Nowości antenowe w Jedynce, Dwójce, Trójce i Czwórce. Z nami jesteś zawsze na bieżąco.

POLSKIERADIO.PL

Odbiorcy: 143

Promuj post

Lubię to!
Komentarze
Udostępnij

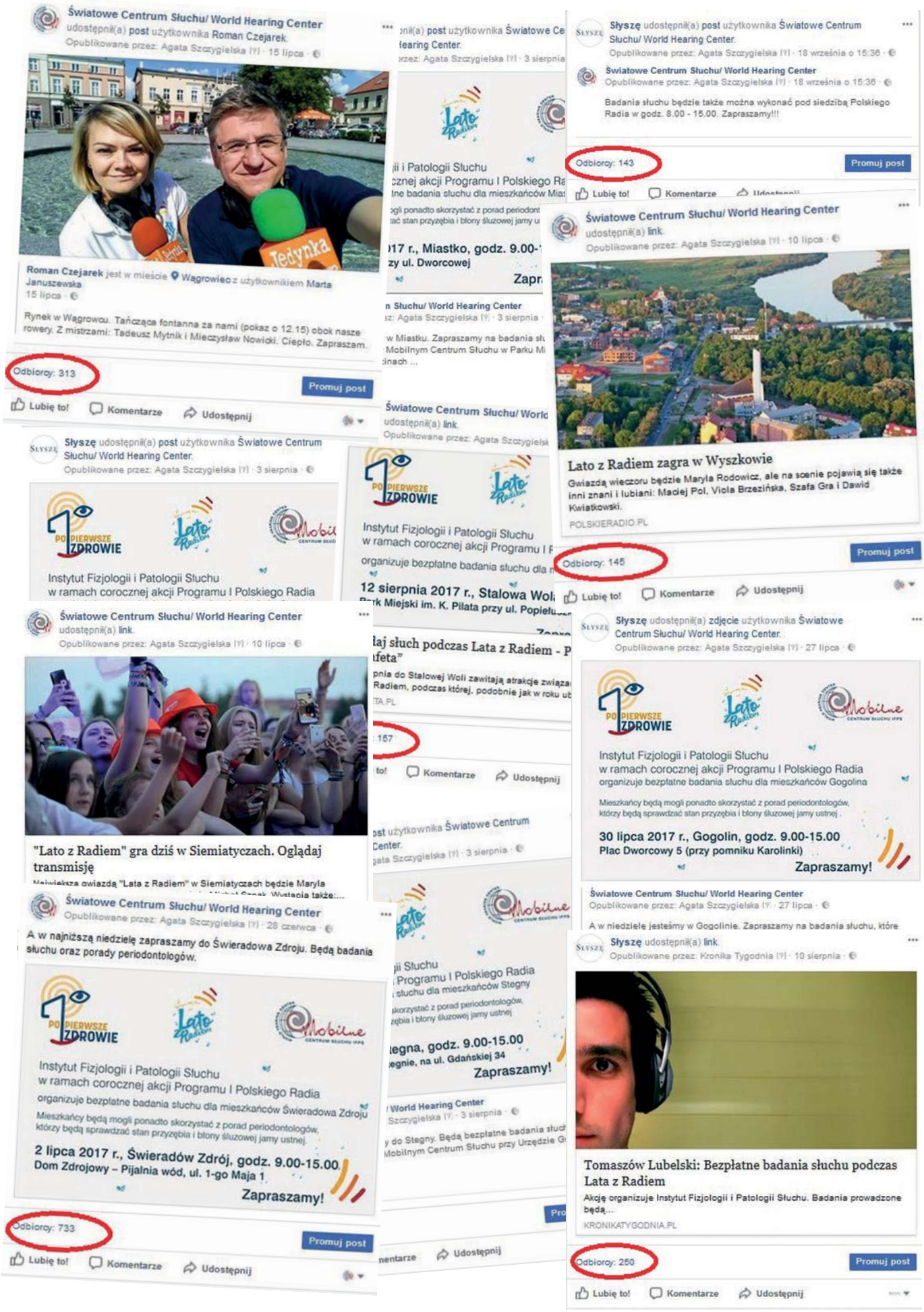
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
udostępnił(a) post użytkownika Roman Czejarek.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 15 lipca ·
Roman Czejarek jest w mieście Wągrowiec z użytkownikiem Marta Januszewska
15 lipca ·
Rynek w Wągrowcu. Tańcząca fontanna za nami (pokaz o 12.15) obok nasze rowery. Z mistrzami: Tadeusz Mytnik i Mieczysław Nowicki. Ciepło. Zapraszam.
Odbiorcy: 313
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij
Słyszę udostępnił(a) post użytkownika Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 3 sierpnia ·
Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
w ramach corocznej akcji Programu I Polskiego Radia
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
udostępnił(a) link.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 10 lipca ·
"Lato z Radiem" gra dziś w Siemiatyczach. Oglądaj transmisję
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 28 czerwca ·
A w najniższą niedzielę zapraszamy do Świeradowa Zdroju. Będą badania słuchu oraz porady periodontologów.
Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
w ramach corocznej akcji Programu I Polskiego Radia
organizuje bezpłatne badania słuchu dla mieszkańców Świeradowa Zdroju
Mieszkańcy będą mogli ponadto skorzystać z porad periodontologów, którzy będą sprawdzać stan przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej.
2 lipca 2017 r., Świeradów Zdrój, godz. 9.00-15.00
Dom Zdrojowy – Pijalnia wód, ul. 1-go Maja 1
Zapraszamy!
Odbiorcy: 733
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij
Słyszę udostępnił(a) post użytkownika Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 18 września o 15:36 ·
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 18 września o 15:36 ·
Badania słuchu będzie także można wykonać pod siedzibą Polskiego Radia w godz. 8.00 - 15.00. Zapraszamy!!!
Odbiorcy: 143
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
udostępnił(a) link.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 10 lipca ·
Lato z Radiem zagra w Wyszkowie
Gwiazdą wieczoru będzie Maryla Rodowicz, ale na scenie pojawią się także inni znani i lubiani: Maciej Pol, Viola Brzezińska, Szafa Gra i Dawid Kwiatkowski.
POLSKIERADIO.PL
Odbiorcy: 145
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij
Słyszę udostępnił(a) zdjęcie użytkownika Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 27 lipca ·
Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
w ramach corocznej akcji Programu I Polskiego Radia
organizuje bezpłatne badania słuchu dla mieszkańców Gogolina
Mieszkańcy będą mogli ponadto skorzystać z porad periodontologów, którzy będą sprawdzać stan przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej.
30 lipca 2017 r., Gogolin, godz. 9.00-15.00
Plac Dworcowy 5 (przy pomniku Karolinki)
Zapraszamy!
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 27 lipca ·
A w niedzielę jesteśmy w Gogolinie. Zapraszamy na badania słuchu, które
Słyszę udostępnił(a) link.
Opublikowane przez: Kronika Tygodnia [?] · 10 sierpnia ·
Tomaszów Lubelski: Bezpłatne badania słuchu podczas Lata z Radiem
Akcję organizuje Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu. Badania prowadzone będą...
KRONIKATYGODNIA.PL
Odbiorcy: 250
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij

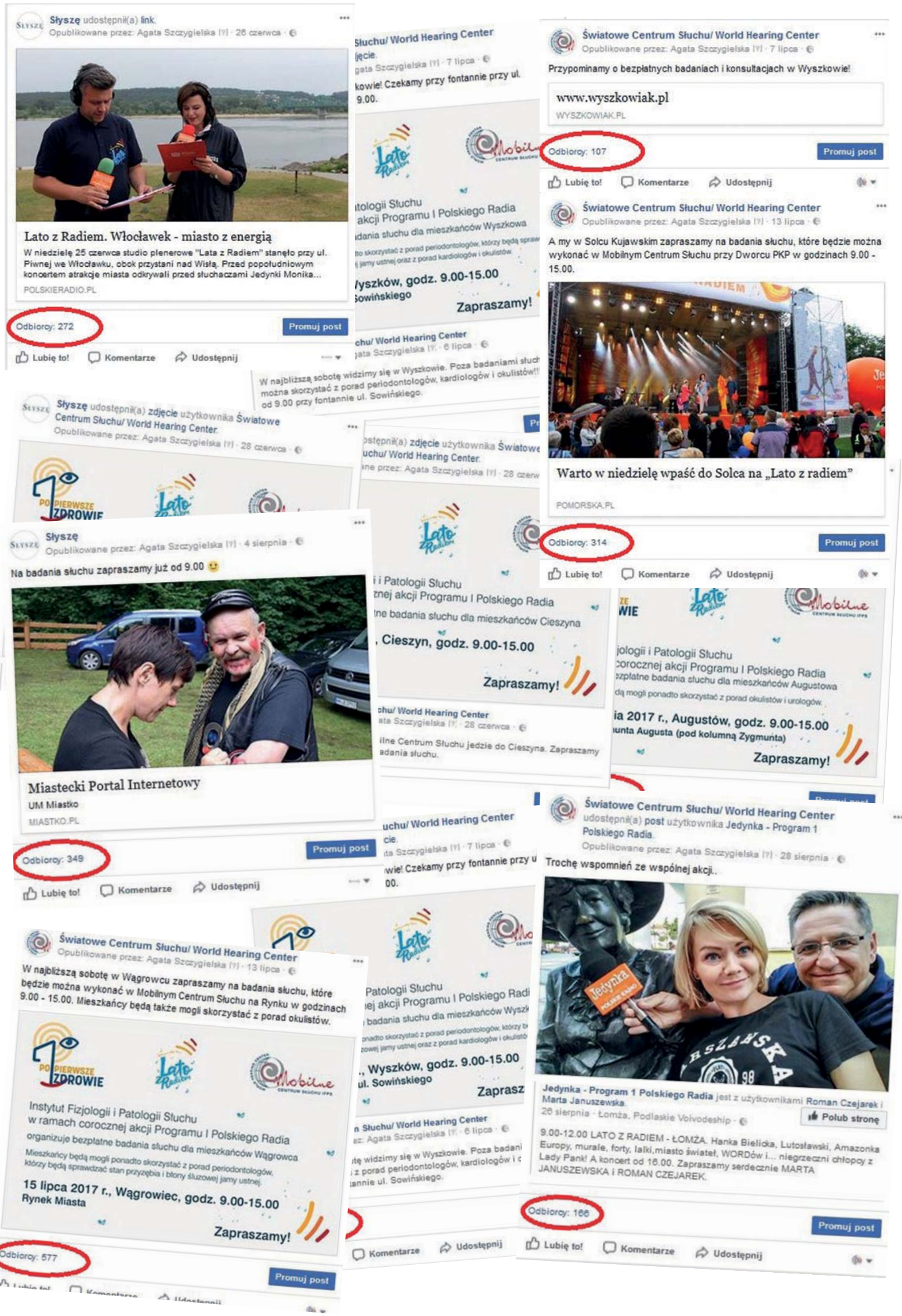
Słyszę udostępnił(a) link.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 26 czerwca ·
Lato z Radiem. Włocławek - miasto z energią
W niedzielę 25 czerwca studio plenerowe "Lata z Radiem" stanęło przy ul. Piwnej we Włocławku, obok przystani nad Wisłą. Przed popołudniowym koncertem atrakcje miasta odkrywali przed słuchaczami Jedynki Monika...
POLSKIERADIO.PL
Odbiorcy: 272
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 7 lipca ·
Przypominamy o bezpłatnych badaniach i konsultacjach w Wyszkowie!
www.wyszkowiak.pl
WYSZKOWIAK.PL
Odbiorcy: 107
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 13 lipca ·
A my w Solcu Kujawskim zapraszamy na badania słuchu, które będzie można wykonać w Mobilnym Centrum Słuchu przy Dworcu PKP w godzinach 9.00 - 15.00.
Warto w niedzielę wpaść do Solca na „Lato z radiem"
POMORSKA.PL
Odbiorcy: 314
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij
Słyszę udostępnił(a) zdjęcie użytkownika Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 28 czerwca ·
Słyszę
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 4 sierpnia ·
Na badania słuchu zapraszamy już od 9.00
Miastecki Portal Internetowy
UM Miastko
MIASTKO.PL
Odbiorcy: 349
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 13 lipca ·
W najbliższą sobotę w Wągrowcu zapraszamy na badania słuchu, które będzie można wykonać w Mobilnym Centrum Słuchu na Rynku w godzinach 9.00 - 15.00. Mieszkańcy będą także mogli skorzystać z porad okulistów.
Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu
w ramach corocznej akcji Programu I Polskiego Radia
organizuje bezpłatne badania słuchu dla mieszkańców Wągrowca
Mieszkańcy będą mogli ponadto skorzystać z porad periodontologów, którzy będą sprawdzać stan przyzębia i błony śluzowej jamy ustnej.
15 lipca 2017 r., Wągrowiec, godz. 9.00-15.00
Rynek Miasta
Zapraszamy!
Odbiorcy: 577
Promuj post
Światowe Centrum Słuchu/ World Hearing Center
udostępnił(a) post użytkownika Jedynka - Program 1 Polskiego Radia.
Opublikowane przez: Agata Szczygielska [?] · 28 sierpnia ·
Trochę wspomnień ze wspólnej akcji..
Jedynka - Program 1 Polskiego Radia jest z użytkownikami Roman Czejarek i Marta Januszewska.
26 sierpnia · Łomża, Podlaskie Voivodeship ·
Polub stronę
9.00-12.00 LATO Z RADIEM - ŁOMŻA. Hanka Bielicka, Lutosławski, Amazonka Europy, murale, forty, lalki,miasto świateł, WORDów i... niegrzeczni chłopcy z Lady Pank! A koncert od 16.00. Zapraszamy serdecznie MARTA JANUSZEWSKA i ROMAN CZEJAREK.
Odbiorcy: 166
Promuj post
Lubię to!
Komentarze
Udostępnij

Po pierwsze ZDROWIE

PO PIERWSZE ZDROWIE

Badania przesiewowe podstawą realnej profilaktyki zdrowotnej

Celem debaty w Senacie RP jest podsumowanie pierwszej części badań przesiewowych prowadzonych w ramach zainicjowanego przez **prof. Henryka Skarżyńskiego** Programu „Po pierwsze – zdrowie". Przedstawione dane stanowić będą punkt wyjścia do prac nad programem całorocznej, wielospecjalistycznej pomocy o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym. Podsumowaniu dotychczasowych wyników Programu towarzyszyć będą wykłady specjalistów z różnych dziedzin, którzy dostrzegają pilną potrzebę poszerzenia działań związanych z profilaktyką zdrowotną w Polsce. Podczas wystąpień odniosą się oni m.in. do zaburzeń narządów zmysłów, słuchu i wzroku, oraz mowy, mających decydujący wpływ na jakość komunikacji. Prelegenci poruszą także temat niepokojącego wzrostu liczby zachorowań m.in. na choroby nowotworowe oraz przedstawią możliwości zapobiegania tym chorobom poprzez badania przesiewowe. Podczas debaty omówiona zostanie znacząca rola Polskiego Radia i Telewizji Polskiej w edukacji zdrowotnej.

PROGRAM DEBATY

11:00 **Otwarcie debaty**
senator Waldemar Kraska
Przewodniczący Senackiej Komisji Zdrowia

11:05 **Wystąpienie Marszałka Senatu RP**
Stanisław Karczewski

11:15 **Wykład wprowadzający „Po pierwsze – zdrowie" we współpracy z Polskim Radiem PR1 i TVP**
prof. Henryk Skarżyński

11:30 **Edukacyjna rola Polskiego Radia w profilaktyce chorób cywilizacyjnych**
dyr. Rafał Porzeziński
Polskie Radio

11:35 **Działania prozdrowotne TVP na przykładzie ogólnopolskiego programu „Po pierwsze zdrowie"**
dyr. Marcin Stefaniak
TVP

11:40 **Wystąpienie Dziekana Wydziału Nauk Medycznych Polskiej Akademii Nauk**
prof. Witold Rużyłło

11:45 **Badania przesiewowe w profilaktyce periodontologicznej**
prof. Renata Górska, prof. Tomasz Konopka

11:55 Komentarz – *red. Jadwiga Kamińska*
Dziennikarski Klub Promocji Zdrowia

12:00 **Działania Polskiego Towarzystwa Okulistycznego na rzecz profilaktyki w okulistyce**
prof. Iwona Grabska-Liberek, lek. Anna Plichta, lek. Aleksandra Opala, lek. Ewelina Czapka, lek. Małgorzata Rembińska, lek. Renata Tomaszewska, lek. Wojciech Suda, optometrysta Izabella Baranowska, optyk Aneta Michałowska, optyk Izabela Węglicka, Agnieszka Hacz

12:10 Komentarz – *red. Justyna Wojteczek*
Serwis Zdrowie PAP

12:15 **Badania przesiewowe w urologii**
prof. Piotr Radziszewski

12:25 Komentarz – *red. Dariusz Dewille*
TVP3

12:30 Przerwa

12:50 **Ocena i zarządzanie ryzykiem sercowo-naczyniowym**
prof. Grzegorz Opolski

13:00 Komentarz – *red. Agnieszka Pochrzęst-Motyczyńska*
Serwis Zdrowie PAP

13:05 **Współczesne możliwości profilaktyki neurologicznej**
prof. Maria Barcikowska, prof. Grzegorz Opala, prof. Jarosław Sławek

13:15 Komentarz – *red. Artur Wolski*
Polskie Radio PR1

13:20 **Profilaktyka raków skóry**
prof. Sławomir Majewski

13:30 Komentarz – *red. Katarzyna Pinkosz*
Do Rzeczy

13:35 **Profilaktyczne badania przesiewowe w chirurgii naczyniowej**
prof. Piotr Andziak, dr Witold Cieśla

13:45 Komentarz – *red. Paweł Kruś*
Świat Lekarza

13:50 **Profilaktyka raka i otyłości jest możliwa. Mamy na to dowody**
prof. Mirosław Jarosz

14:00 Komentarz – *red. Ewa Gwiazdowicz-Włodarczyk*
Puls

14:05 **Badania przesiewowe słuchu**
prof. nadzw. Krzysztof Kochanek, prof. nadzw. Piotr H. Skarżyński, mgr Maciej Ludwikowski, dr Renata Korneluk

14:15 Komentarz – *red. Henryk Szrubarz*
Polskie Radio PR1

14:20 **Podsumowanie debaty**
Marszałek Senatu Stanisław Karczewski, senator Waldemar Kraska, prof. Henryk Skarżyński, red. Krzysztof Jakubiak

Moderatorzy: *Prof. Henryk Skarżyński*, Przewodniczący Komitetu Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk
Krzysztof Jakubiak, Redaktor Naczelny „Pulsu Medycyny"

WYSTĄPIENIA

Prof. Renata Górska[1], Prof. Tomasz Konopka[2]

[1] Zakład Chorób Błony Śluzowej i Przyzębia WUM, Konsultant Krajowy w dziedzinie Periodontologii, prezes Polskiego Towarzystwa Periodontologicznego (PTP)

[2] Katedra i Zakład Periodontologii, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu

Badania przesiewowe w profilaktyce periodontologicznej

Zapalenie dziąseł lub przyzębia to jedna z chorób najczęściej występujących w populacji osób dorosłych. Wyniki badań epidemiologicznych przeprowadzonych w Polsce pod kierownictwem prof. Górskiej w 2014 r. są alarmujące. Odsetek osób ze zdrowym przyzębiem oscyluje pomiędzy 1,6 proc. w grupie 35–44 lata i 0,8 proc. w grupie 65–74 lata. Wraz z wiekiem wzrastał także odsetek pacjentów wymagających leczenia specjalistycznego: z 18,8 do 27,6 proc., zaś w grupie osób po zawale mięśnia sercowego przy średniej wieku 55,2 lata odsetek ten wzrastał do 40,5 proc. Te dane oraz inne doniesienia o wzrastającej liczbie zachorowań na raka jamy ustnej wskazują na dużą potrzebę leczenia stomatologicznego, w tym periodontologicznego, obejmującego pacjentów zabiegami profilaktyczno-leczniczymi, jak również ukierunkowanego na „czujność onkologiczną".

Choroby przyzębia wywierają także bezpośredni wpływ na stan ogólny pacjentów. Związek zapaleń przyzębia z chorobami ogólnoustrojowymi jest od lat tematem doniesień naukowych. Powikłaniem nieleczonych schorzeń przyzębia jest nie tylko utrata uzębienia, bowiem istotą stanu zapalnego jest także ogólny wzrost poziomu mediatorów zapalnych, będących czynnikiem ryzyka wielu chorób, takich jak cukrzyca, miażdżyca, udar mózgu, choroby sercowo-naczyniowe, przedwczesne porody, niska waga urodzeniowa, rak trzustki, choroba Parkinsona.

W świetle przytoczonych wyników badań epidemiologicznych i klinicznych niezwykle ważna jest zatem profilaktyka nie tylko chorób przyzębia, ale wszystkich chorób występujących w jamie ustnej. W profilaktyce chorób jamy ustnej istotne znaczenie ma mechaniczna i chemiczna kontrola biofilmu płytki nazębnej oraz eliminacja czynników ryzyka, uwzględniająca walkę z nikotynizmem, kontrolę przebiegu cukrzycy oraz zmniejszenie masy ciała i zmianę zachowań żywieniowych.

Prof. dr hab. n. med. Iwona Grabska-Liberek, lek. Anna Plichta, lek. Aleksandra Opala, lek. Ewelina Czapka, lek. Małgorzata Rembińska, lek. Renata Tomaszewska, lek. Wojciech Suda, optometrysta Izabella Baranowska, optyk Aneta Michałowska, optyk Izabela Węglicka, Agnieszka Hacz

Klinika Okulistyki Samodzielnego Szpitala Klinicznego im. prof. W. Orłowskiego Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego w Warszawie, Polskie Towarzystwo Okulistyczne

Działania Polskiego Towarzystwa Okulistycznego na rzecz profilaktyki w okulistyce

Choroby okulistyczne są istotnym problemem polskiej medycyny. Dane udostępnione przez Główny Urząd Statystyczny wskazują, że nieprawidłowości narządu wzroku występują u ponad 35 proc. osób niepełnosprawnych. Istnieją liczne publikacje naukowe donoszące o skuteczności działań profilaktycznych w zapobieganiu chorobom narządu wzroku. Autorzy prezentują wyniki badań, które wskazują, że wiek, styl życia i dieta mają istotny wpływ na rozwój chorób okulistycznych.

Badania przesiewowe umożliwiają identyfikację osób zagrożonych rozwojem danej choroby, co daje możliwość podjęcia

działań mających na celu zapobieganie jej progresji. Pozwalają również na zdiagnozowanie choroby na wczesnym etapie, kiedy jeszcze nie zaburza ona funkcjonowania pacjenta. W takich przypadkach dzięki odpowiedniemu leczeniu można zatrzymać postęp choroby lub spowolnić jej rozwój.

Wiele chorób narządu wzroku przez długi czas nie wywołuje odczuwalnych dla pacjenta symptomów. Z tego powodu choroby te często zostają zdiagnozowane zbyt późno, kiedy dokonały się już nieodwracalne uszkodzenia, a możliwości leczenia są znacznie ograniczone. Dlatego też jednym z priorytetów nowoczesnej okulistyki jest profilaktyka chorób oczu. Osoby w każdym wieku, w tym dzieci, powinny mieć dostęp do informacji dotyczących profilaktyki chorób narządu wzroku oraz badań profilaktycznych.

Akcje przesiewowych badań wzroku przeprowadzone pod patronatem Polskiego Towarzystwa Okulistycznego ukazały, jak wiele jest do zrobienia w tym obszarze.

Prof. Maria Barcikowska-Kotowicz

Instytut Medycyny Doświadczalnej i Klinicznej im. Mirosława Mossakowskiego PAN

Współczesne możliwości profilaktyki neurologicznej

Zapobieganie chorobom neurologicznym wieku podeszłego, takim jak: udar mózgu i otępienie, ażeby było skuteczne, powinno rozpoczynać się już w wieku średnim. Udar mózgu stanowi bezpośrednie zagrożenie życia i jest najgroźniejszym wyzwaniem dla neurologa leczącego chorych w oddziałach szpitalnych, otępienie natomiast jako stan przewlekły jest trudnym wyzwaniem cywilizacyjnym dla służb medycznych i opiekuńczych współczesnych państw. Działania profilaktyczne paradoksalnie są takie same w obydwu przypadkach. Polegają na przeciwdziałaniu naczyniopochodnym czynnikom ryzyka już w wieku średnim. Wczesne zdiagnozowanie i wczesne farmakologiczne leczenie nadciśnienia tętniczego, cukrzycy, patologicznych przesunięć gospodarki tłuszczowej, zaburzeń rytmu serca czy operacyjne usuwanie zmian miażdżycowych w tętnicach domózgowych może zapobiec zarówno udarom, jak i otępieniu typu alzheimerowskiego i naczyniopochodnego. W krajach o rozwiniętej świadomości społecznej i dobrze zorganizowanej służbie zdrowia (USA, Niemcy, Szwecja, Wielka Brytania) liczba osób otępiałych spadła z 10 proc. populacji powyżej 65 roku życia do 8 proc. Przekłada się to na wiele milionów ludzi, którzy unikną otępienia. Wynika to nie tylko z działań medycznych, lecz także ze skutecznego propagowania zdrowego trybu życia; przestrzegania właściwego odżywiania się, kultywowania aktywności fizycznej i budowania rezerwy poznawczej.

Prof. Grzegorz Opolski

I Katedra i Klinika Kardiologii, Samodzielny Publiczny Centralny Szpital Kliniczny w Warszawie

Ocena i zarządzanie ryzykiem sercowo-naczyniowym

Profilaktyka chorób sercowo-naczyniowych (ChSN) opiera się na ocenie/wykrywaniu i modyfikacji/eliminacji czynników ryzyka sercowo-naczyniowego. Wczesne podjęcie odpowiedniej interwencji może zmniejszyć ryzyko wystąpienia incydentów sercowo-naczyniowych. Po wyznaczeniu ryzyka sercowo-naczyniowego można nim odpowiednio zarządzać poprzez modyfikację czynników ryzyka takich jak: nadciśnienie tętnicze, hipercholestorelemia, nikotynizm, mała aktywność fizyczna czy otyłość. Bardzo istotny jest czas podjęcia interwencji.

Prof. Piotr Radziszewski

Klinika Urologii Ogólnej, Onkologicznej i Czynnościowej Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego

Uroonkologia – jak zmniejszyć śmiertelność?

XXI wiek to triumf uroonkologii. Umiemy już sprawić, że rak nerki, pęcherza, prostaty czy też jądra jest chorobą przewlekłą. Nowe techniki operacyjne, nowe leczenie systemowe (w tym tzw. celowane na konkretny nowotwór) pozwalają na całkowite wyleczenie nowotworu ograniczonego do narządu lub też na skuteczną kontrolę choroby rozsianej.

Niestety pomimo tego postępu w Polsce nadal umierają nasi pacjenci i to zdecydowanie częściej niż w innych krajach Europy. Jest to spowodowane kilkoma czynnikami. Najważniejszy z nich to wczesna wykrywalność na etapie choroby narządowej. Wczesna wykrywalność jest możliwa dla większości nowotworów, a polega na prostych i tanich badaniach. Ultrasonografia jamy brzusznej pozwala rozpoznać nowotwór nerki, cystoskopia – nowotwór pęcherza, samobadanie – nowotwór jądra, a celowane badania przesiewowe – nowotwór prostaty. Jednakże brak jest stosownych programów prozdrowotnych oraz wdrożenia stosownych standardów diagnostycznych. W przypadku nowotworów pęcherza moczowego sytuacja wygląda najgorzej. Wprowadzenie już choćby obowiązkowej cystoskopii w przypadku bezbolesnego krwiomoczu radykalnie zmieniłoby sytuację. W odniesieniu do raka prostaty badania specyficznego antygenu prostaty (PSA) są co prawda wykonywane, ale nadal nie jest respektowana zasada, że każde takie badanie musi być zweryfikowane przez urologa. Samobadanie jąder, które zaczyna powoli być akceptowanym badaniem, już istotnie poprawiło wykrywalność nowotworów jąder, ale nadal jest zbyt rzadko wykonywane.

Leczenie nowotworów w stadium rozsianym to kolejny punkt do poprawy. Mamy co prawda liczne programy terapeutyczne, które już istotnie ograniczyły śmiertelność, ale nadal nowe leki pozwalające na uzyskanie znacznie dłuższych okresów przeżycia są wprowadzane w Polsce bardzo późno w porównaniu z Europą. To skutkuje tym, że terapia personalizowana, która jest obecnie standardem, jest bardzo trudno osiągalna w Polsce dla pacjentów uroonkologicznych. Tymczasem wprowadzenie nowych terapii to nie tylko koszty z nimi związane, lecz także zysk finansowy, ponieważ pacjenci nimi leczeni są w stanie aktywnie pracować, mniej czasu spędzają na zwolnieniach lekarskich, a ich jakość życia (oraz całkowite przeżycie) ulegają poprawie.

Prof. Sławomir Majewski

Klinika Dermatologii i Wenerologii, Warszawski Uniwersytet Medyczny

Profilaktyka raków skóry

Raki skóry należą do najczęstszych nowotworów u człowieka i szacuje się, że w ciągu następnych 20 lat ich liczba się podwoi. Ze względu na dużą częstość występowania, bezpośrednie i pośrednie globalne koszty leczenia chorych z rakami skóry są znaczące, stąd ogromna rola szeroko rozumianej profilaktyki. Głównymi środowiskowymi czynnikami ryzyka raków skóry są: ekspozycja na promieniowanie ultrafioletowe (UV), palenie tytoniu, nadwaga i inne. Przeprowadzone badania ankietowe w połączeniu z oceną stanu skóry, jak również nasze wcześniejsze badania o podobnym charakterze, potwierdziły rolę wymienionych powyżej czynników ryzyka rozwoju raka skóry. Ważnym czynnikiem warunkującym nasilenie uszkodzenia skóry wywołane przez UV jest także tzw. fototyp skóry (rodzaj karnacji). Dodatkowe analizy wykazały szczególnie niekorzystne działanie sztucznych źródeł UV (solaria). Interesujące jest, że osoby, które w badaniach wykazały większy stopień ogólnej, popularnej wiedzy medycznej (*health literacy*), mimo iż częściej stosują zewnętrzne preparaty ochronne przeciw UV, częściej również korzystają z solariów. Badania wykazały, że wiedza na temat innych czynników ryzyka raków skóry (takich jak: niewłaściwa dieta zawierająca potencjalne substancje fotouczulające, niektóre leki, przewlekły stres) nie jest wystarczająca. Wydaje się, że konieczna jest ciągła edukacja społeczeństwa w zakresie profilaktyki raków skóry, nie tylko przez lekarzy, lecz także poprzez różnego rodzaju środki masowego przekazu.

Prof. Piotr Andziak

Klinika Chirurgii Ogólnej i Naczyniowej CSK MSWiA w Warszawie

Badania przesiewowe w chirurgii naczyniowej (chorobach tętnic i żył obwodowych)

Zgodnie z definicją badanie przesiewowe przeprowadza się wśród osób niedemonstrujących objawów choroby, w celu jej wykrycia i wczesnego leczenia, dla zapobieżenia poważnym następstwom choroby w przyszłości. Schorzenie poddawane badaniu przesiewowemu powinno stanowić istotny problem zdrowia publicznego, a w jego naturalnym przebiegu powinna występować wczesna, bezobjawowa faza. Ponadto dla badanego schorzenia powinien istnieć uznany standard leczenia oraz dowody na to, że jego leczenie we wczesnej, bezobjawowej fazie ma wpływ na losy chorego w odległej przyszłości.

W chirurgii naczyń obwodowych można wskazać zaledwie kilka obszarów, w których badania przesiewowe spełniają w całości wymagane kryteria. Do najważniejszych należą tętniaki aorty brzusznej i zwężenia tętnic szyjnych. U większości chorych tętniaki aorty brzusznej powstają i powiększają się, nie dając żadnych objawów klinicznych. Dlatego nierzadko pierwszym objawem choroby jest pęknięcie tętniaka, stanowiące bezpośrednie zagrożenia życia. Wyniki badań oraz doświadczenie kliniczne wykazały, że średnica tętniaka przekraczająca 5,5 cm u mężczyzn i 5,2 cm u kobiet istotnie zwiększa ryzyko pęknięcia. Dysponując sprawdzonymi metodami leczenia operacyjnego, do operacji kwalifikujemy chorych z bezobjawowymi tętniakami aorty brzusznej, aby zapobiec ich pęknięciu. Tak więc uzasadnieniem dla prowadzenia badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej jest zmniejszenie liczby osób, które będą operowane z powodu pęknięcia tętniaka, a zwiększenie liczby chorych operowanych planowo.

Drugą ważną grupą chorych, którzy spełniają kryteria konieczne do prowadzenia badań przesiewowych, są osoby ze zwężeniem tętnic szyjnych. Zwężenie tętnicy szyjnej wewnętrznej w odcinku przedczaszkowym przekraczające 70 proc. stanowi istotny czynnik ryzyka udaru niedokrwiennego. Ryzyko wystąpienia udaru rośnie proporcjonalnie do stopnia zwężenia tętnicy szyjnej wewnętrznej. Obecnie udrożnienie bezobjawowego zwężenia tętnicy szyjnej jest uznaną metodą pierwotnej profilaktyki udaru niedokrwiennego. Dlatego prowadzenie badań przesiewowych w kierunku wykrycia bezobjawowych zwężeń tętnic szyjnych również wydaje się uzasadnione.

Prof. nadzw. Krzysztof Kochanek, prof. nadzw. Piotr. H. Skarżyński, mgr Maciej Ludwikowski, dr Renata Korneluk

Światowe Centrum Słuchu, Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Warszawa/Kajetany

Badania przesiewowe słuchu

Częstość zaburzeń słuchu rośnie wraz z wiekiem. Wrodzone zaburzenia słuchu występują u 1–2 noworodków na 1000 urodzeń, natomiast problemy związane ze słyszeniem dotyczą co 5–6 ucznia oraz prawie 75 proc. populacji osób w wieku powyżej 65 roku życia. Jedyną metodą, która w zdecydowany sposób przyspiesza procesy diagnozy i terapii, są badania przesiewowe słuchu, które powinny być wykonywane w różnym wieku.

Od kilku lat prowadzone są w Polsce działania na rzecz wdrażania programów badań przesiewowych słuchu u dzieci w wieku szkolnym oraz upowszechniania w społeczeństwie idei badań przesiewowych w każdym wieku. W ramach dotychczasowych programów prowadzono edukację zdrowotną uczniów i kadry pedagogicznej, w tym m.in. promocję zachowań prozdrowotnych mającą na celu ograniczenie nawyków, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniają się do podwyższania zagrożenia wystąpienia zaburzeń słuchu w różnych okresach życia. Popularyzacja badań przesiewowych słuchu przyniosła wymierne rezultaty. W wielu miastach i miejscowościach uruchomiono lokalne programy profilaktycznych badań przesiewowych słuchu, a w kilku województwach (m.in. w woj. mazowieckim) uruchomiono w ramach regionalnych programów zdrowotnych programy badań przesiewowych słuchu, które mają na celu przebadanie całej populacji dzieci przystępujących do obowiązku szkolnego oraz wdrożenie tych badań na stałe w środowisku szkolnym.

Istotnym wkładem Polski w zakresie upowszechniania idei badań przesiewowych słuchu u dzieci w wieku szkolnym w Europie było doprowadzenie przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu do podpisania w Warszawie w 2011 roku Europejskich Konsensusów Naukowych nt. badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy oraz przyjęcie 2.12.2011 r. konkluzji dotyczącej badań przesiewowych u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym przez Parlament Unii Europejskiej.

Najważniejsze programy badań przesiewowych słuchu prowadzone w Polsce w ostatnich latach to:

- badania przesiewowe w szkołach wiejskich i małych miastach realizowane przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu we współpracy z Funduszem Składkowym Ubezpieczeń Społecznych Rolników oraz KRUS-em (ponad 470 000 dzieci),
- warszawski program badań przesiewowych słuchu u dzieci z klas I i VI szkół podstawowych (badaniami objęto ponad 164 000 dzieci),
- programy przesiewowe realizowane we współpracy z samorządami różnych gmin i małych miast oraz Fundacją McDonalda,
- badania przesiewowe słuchu w różnych rejonach Polski z wykorzystaniem Mobilnego Centrum Słuchu IFPS na trasie „Lata z Radiem" (2016 r. i 2017 r.),
- badania przesiewowe słuchu w ramach programu „Po pierwsze – zdrowie".

Łącznie badaniami przesiewowymi słuchu w latach 1999–2017 objęto ponad 1 mln osób.

Prof. Mirosław Jarosz
Instytut Żywności i Żywienia

Profilaktyka raka i otyłości jest możliwa. Mamy na to dowody

W okresie transformacji ustrojowej i nasilonych działań edukacyjnych (m.in. Program Zapobiegania Nadwadze i Otyłości oraz Przewlekłym Chorobom Niezakaźnym poprzez Poprawę Żywienia i Aktywności Fizycznej POL-HEALTH opracowany i realizowany przez Instytut Żywności i Żywienia) istotnie zmniejszyła się zachorowalność na wiele nowotworów złośliwych. Przede wszystkim tendencja ta dotyczyła raka żołądka, wątroby, trzustki, przełyku, płuca (mężczyźni). Jednocześnie bardzo istotnie zmniejszyło się tempo wzrostu zachorowalności na raka jelita grubego.

Instytut Żywności i Żywienia wykazał, że w latach 1994–2014 313 000 Polaków uniknęło zachorowania na nowotwory przewodu pokarmowego i płuca, co łącznie dało 9,4 mld zł oszczędności. Udało się to przede wszystkim ze względu na istotny spadek spożycia mięsa czerwonego i jego przetworów, zmianę struktury spożycia tłuszczów (spadek spożycia tłuszczów zwierzęcych na rzecz wzrostu spożycia tłuszczów roślinnych), spadek spożycia cukrów prostych i soli, przy jednoczesnym wzroście spożycia kawy, warzyw i owoców (witamin antyoksydacyjnych) oraz zmniejszeniu palenia tytoniu. W badaniach IŻŻ wykazał również, że w profilaktyce nowotworów nadal dużym problemem jest wzrost rozpowszechnienia otyłości w polskiej populacji oraz wzrost częstości palenia tytoniu wśród kobiet, wzrost spożycia alkoholu i nadal wysokie spożycie mięsa czerwonego i przetworzonego oraz soli i słodyczy, a jednocześnie niskie spożycie produktów mlecznych, błonnika i ryb.

Walka z otyłością jest jednak możliwa, co udowodniła realizacja przez Instytut Żywności i Żywienia projektu „Zachowaj równowagę" w ramach Szwajcarsko-Polskiego Programu Współpracy. W czasach gdy wszelkie programy w krajach UE powodują spowolnienie narastania otyłości wśród dzieci, największym sukcesem tego projektu było doprowadzenie w latach 2013–2015 do spadku o 1 proc. występowania nadwagi i otyłości w 1600 przedszkolach i szkołach objętych programem certyfikacji placówek edukacyjnych. Daje to imponujący wynik 8000 uczniów „uratowanych" od otyłości dzięki działaniom IŻŻ, a także setki tysięcy po prostu zdrowszych uczniów.

W ramach projektu nie tylko udało się spowolnić narastanie otyłości wśród dzieci, lecz także w pewnym stopniu odwrócić tendencję jej wzrostu. Jeśli zawęzimy krąg szkół objętych programem certyfikacji do szkół podstawowych, ten efekt był jeszcze większy – tam udało się bowiem doprowadzić do spadku występowania nadwagi i otyłości o 3 proc. wśród dzieci objętych działaniami. Świadczy to o tym, że skierowanie programu do dzieci w młodszym wieku daje większe efekty, a zarazem buduje prawidłowe nawyki na dalsze, coraz dorośleJsze życie.

Dzięki projektowi „Zachowaj równowagę" spośród dzieci objętych działaniami programu certyfikacji w szkołach podstawowych i gimnazjach:

- 14 proc. dzieci objętych programem zjada mniej słodyczy dziennie,
- 20 proc. dzieci objętych programem pije mniej słodkich napojów,

a zarazem:

- o 19 proc. więcej dzieci objętych programem przed wyjściem do szkoły zjada śniadanie,
- o 50 proc. więcej dzieci objętych programem regularnie pije wodę,
- o 33 proc. więcej dzieci objętych programem zjada minimum 5 posiłków dziennie.

20 lat od ba do ba we wcze

PO PIERWSZE ZDROWIE

dań pilotażowych dań powszechnych

snym wykrywaniu zaburzeń słuchu

W ciągu ostatnich 20 lat badaniami przesiewowymi słuchu prowadzonymi przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu (IFPS) objęto ponad 1 mln dzieci. We współpracy z KRUS-em przebadano wszystkie rozpoczynające naukę dzieci z gmin wiejskich, a we współpracy z władzami samorządowymi stolicy – ponad 163 tysiące uczniów klas I i VI szkół podstawowych.

Wyniki prowadzonych badań pokazały, że co piąte–szóste dziecko może mieć różnego rodzaju problemy ze słuchem, które mogą negatywnie wpływać na tempo jego rozwoju i utrudniać naukę. Statystycznie, dziecko ze znacznym niedosłuchem ma trzykrotnie gorsze wyniki w nauce niż prawidłowo słyszący rówieśnicy. Wczesne wykrywanie zaburzeń słuchu u dzieci ma ogromne znaczenie dla wdrożenia programu wczesnej interwencji, którego celem jest usprawnienie komunikacji. Dlatego od początku działalności Instytutu jednym z priorytetów w aktywności naukowej i organizacyjnej były programy wczesnej interwencji słuchowej.

Pionierskie badania przesiewowe słuchu

W roku 1997 zespół Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu we współpracy z Brigham Young University z Provo ze Stanów Zjednoczonych przeprowadził prace przygotowawcze, a następnie, włączając przedstawicieli Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie, badania przesiewowe słuchu w 84 szkołach, w różnych regionach kraju na grupie ok. 6 tys. dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Wykazały one, że u co 5 dziecka w wieku 7–19 lat występują różnego rodzaju problemy związane ze słuchem.

W latach 2000–2006 w ramach różnych programów realizowanych przez IFPS we współpracy z kilkudziesięcioma ośrodkami z całego kraju (m.in. Program Opieki nad Osobami z Uszkodzeniami Słuchu w Polsce Ministerstwa Zdrowia, program Mazowieckiej Regionalnej Kasy Chorych, program Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego) opracowano we współpracy z zespołem prof. Andrzeja Czyżewskiego z Politechniki Gdańskiej nowoczesne narzędzia multimedialne do badań przesiewowych słuchu („Słyszę...", Audiometr AS), a następnie wzroku („Widzę") i mowy („Mówię"). W tym samym czasie przeszkolono ponad 3500 osób w zakresie badań przesiewowych z zastosowaniem programu „Słyszę..." oraz wykonano ogółem ponad 280 tys. badań przesiewowych słuchu. Programy multimedialne dotarły do kilkudziesięciu krajów świata.

Od 2007 r. realizowany jest w Warszawie program badań przesiewowych słuchu u dzieci klas VI, przy czym od 2011 r. obejmuje on również dzieci z klas pierwszych. W dotychczasowych programach uczestniczyło 163 766 dzieci.

Zaburzenia te, nawet jeśli są niewielkie, mogą mieć negatywny wpływ zarówno na rozwój komunikacji językowej, jak i rozwój ogólny dziecka, w tym jego wyniki w nauce. Im wcześniej zostaną one wykryte, tym większa jest szansa na ich skuteczne wyleczenie.

W latach 2007–2010 realizowano również programy badań przesiewowych we współpracy z samorządami różnych gmin i małych miast. W programach tych wzięło udział ponad 10 tys. dzieci.

Badanie słuchu za pomocą multimedialnego programu „Słyszę", opracowanego w IFPS we współpracy z Politechniką Gdańską.

Badania przesiewowe słuchu prowadzone przez IFPS w latach 2007–2010 objęły ponad 10 tys. dzieci.

W ramach programu realizowanego od 10 lat w Warszawie przebadano słuch ponad 160 tys. dzieci.

Wysoki odsetek – ok. 18–20 proc. dzieci z wynikami wskazującymi na obecność różnych zaburzeń słuchu uzyskany w programie potwierdza wyniki wcześniejszych badań, a tym samym skalę problemu zaburzeń słuchu u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Należy podkreślić, że skala tego problemu, jeżeli chodzi o odsetek dzieci z zaburzeniami słuchu w wieku szkolnym, jest absolutnie nieporównywalna z liczbą 1–2 noworodków z wadami słuchu na tysiąc urodzeń.

W roku 2008 opracowano pod kierunkiem prof. Skarżyńskiego nowoczesne narzędzie multimedialne do badań przesiewowych pod nazwą „Platforma Badań Zmysłów" oraz wdrożono lokalne programy badań przesiewowych, w ramach współpracy z Ministerstwem Edukacji Narodowej. Między innymi przeszkolono personel z ponad 500 poradni psychologiczno-pedagogicznych w całym kraju.

W latach 2008–2017 realizowany był „Program badań przesiewowych słuchu u dzieci ze szkół podstawowych zamieszkałych na terenach gmin wiejskich", którego partnerami byli: Fundusz Składkowy Ubezpieczenia Społecznego Rolników, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Stowarzyszenie Przyjaciół Osób Niesłyszących i Niedosłyszących „Człowiek – Człowiekowi". Honorowy patronat nad Programem sprawował Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, zaś patronat naukowy objął Komitet Nauk Klinicznych Polskiej Akademii Nauk. W sumie w ramach tej współpracy w Programie uczestniczyły 24 244 szkoły w 6900 gminach wiejskich całej Polski. Przebadano 469 207 dzieci.

Badanie przesiewowe słuchu przeprowadzane za pomocą narzędzia multimedialnego - Audiometru S.

Broszura informacyjna opracowana na potrzeby programu badań realizowanego wspólnie z KRUS-em.

Fot. arch. IFPS

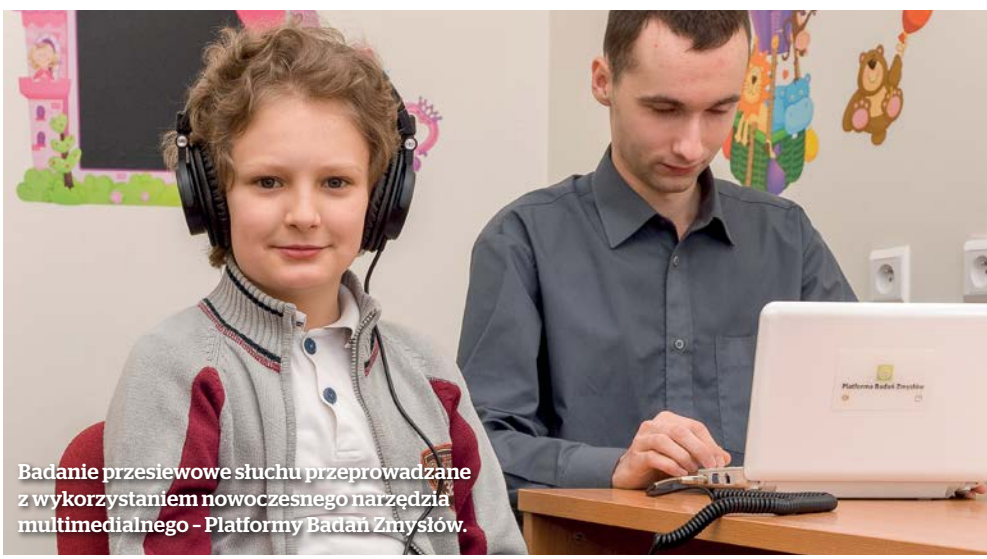

Badanie przesiewowe słuchu przeprowadzane z wykorzystaniem nowoczesnego narzędzia multimedialnego - Platformy Badań Zmysłów.

Instytut promuje badania przesiewowe słuchu w Europie

Wieloletnie starania i osiągnięcia zespołu Instytutu zostały zauważone i docenione także w Europie. Zgłoszony i koordynowany przez prof. Skarżyńskiego, we współpracy z Departamentem Matki i Dziecka w Ministerstwie Zdrowia, temat „Wyrównywanie szans edukacyjnych dzieci z zaburzeniami komunikacyjnymi" został przyjęty jako priorytet z obszaru zdrowia publicznego na czas prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej.

John Dalli, Komisarz Europejski ds. Zdrowia i Ochrony Konsumentów w Komisji Europejskiej w owym czasie, odwiedzając Polskę i Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, wyraził duże zadowolenie z wyboru właśnie tego zagadnienia na priorytet prezydencji i zapewnił o swoim poparciu dla promowania i wdrażania programów badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy w całej UE.

Wizyta Johna Dallego, Komisarza Europejskiego ds. Zdrowia i Ochrony Konsumentów (drugi z lewej), w Instytucie Fizjologii i Patologii Słuchu.

Prof. Henryk Skarżyński prezentuje podczas kongresu EFAS w 2011 r. w Warszawie ideę konsensusów naukowych dotyczących badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy u dzieci.

Uroczyste podpisanie Europejskiego Konsensusu Naukowego „Badania przesiewowe słuchu, wzroku i mowy u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym".

Podczas prezydencji udało się zwrócić uwagę polityków unijnych i przedstawicieli państw członkowskich na dużą skalę występowania zaburzeń słuchu, wzroku i mowy wśród dzieci w Europie, na konsekwencje nieleczenia tych zaburzeń, a także przedstawić rozwiązania, które pozwalają na ograniczenie występowania tego zjawiska. Jako najskuteczniejsze wskazane zostały powszechne programy badań przesiewowych u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym.

Wynikiem prac zespołu IFPS i negocjacji prowadzonych podczas prezydencji było przyjęcie przez ministrów zdrowia wszystkich krajów Unii Europejskiej, podczas posiedzenia Rady EPSCO w dniu 2 grudnia 2011 r. w Brukseli, Konkluzji Rady UE nt. wczesnego wykrywania i leczenia zaburzeń komunikacyjnych u dzieci, z uwzględnieniem zastosowania narzędzi e-Zdrowia i innowacyjnych rozwiązań (2011/C 361/04). Było to kluczowe wydarzenie kończące działania realizowane podczas prezydencji Polski w Radzie UE w zakresie zagadnienia wyrównywania szans dzieci z zaburzeniami komunikacyjnymi, stanowiącego integralną część priorytetu z obszaru zdrowia publicznego. Działania te koordynowane były przez prof. Henryka Skarżyńskiego i realizowane przez zespół Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu we współpracy z Departamentem Matki i Dziecka Ministerstwa Zdrowia.

Wynegocjowana podczas posiedzeń Grupy Roboczej ds. Zdrowia Publicznego, a następnie przyjęta w Brukseli Konkluzja jest dokumentem, który zwraca uwagę społeczną na problem zaburzeń

Wystąpienie prof. Henryka Skarżyńskiego podczas spotkania ministrów zdrowia krajów UE w 2011 r. w Sopocie.

komunikacyjnych oraz ich konsekwencje dla prawidłowego rozwoju intelektualnego i emocjonalnego dzieci, co w następstwie ma wpływ na ich sytuację społeczną i ekonomiczną w życiu dorosłym. Konkluzja zachęca przedstawicieli rządów w krajach członkowskich UE oraz odpowiednie instytucje do podjęcia działań na rzecz wykrywania i leczenia zaburzeń słuchu, wzroku i mowy u dzieci, m.in. poprzez skuteczne i ekonomicznie uzasadnione programy badań przesiewowych oraz wykorzystanie możliwości, jakie dają nowoczesne technologie i narzędzia e-zdrowia. Podkreśla rolę profilaktyki, monitorowania, a także aktywnego zaangażowania rodziców, opiekunów i nauczycieli. Konkluzja kładzie także nacisk na wzmocnienie współpracy międzynarodowej w obszarze zaburzeń komunikacyjnych. Zachęca też państwa członkowskie i Komisję Europejską do uwzględnienia tematu zaburzeń komunikacyjnych w przygotowaniach do utworzenia Europejskich Sieci Referencyjnych. Niepowtarzalny klimat dla prac służących przygotowaniu i przyjęciu Konkluzji Rady UE został stworzony w latach poprzedzających prezydencję Polski w Radzie UE. Zainicjowana przez Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu współpraca z ekspertami reprezentującymi europejskie środowiska audiologów, otolaryngologów, okulistów, foniatrów i terapeutów mowy została przypieczętowana podpisaniem – z inicjatywy prof. Skarżyńskiego i w związku z realizacją priorytetu polskiej prezydencji – w Warszawie w dniu 22 czerwca 2011 r. dwóch Europejskich Konsensusów Naukowych podczas 10. Kongresu Europejskiej Federacji Towarzystw Audiologicznych (EFAS). Kongres, w którym wzięło udział 870 osób z zagranicy, po raz pierwszy odbył się w Polsce. Pierwszy z konsensusów pn. „Badania przesiewowe słuchu u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym" został podpisany przez reprezentantów wszystkich krajów członkowskich i stowarzyszonych, natomiast drugi konsensus pn. „Badania przesiewowe słuchu, wzroku i mowy u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym" podpisali: prezydent Kongresu oraz przedstawiciele ww. środowisk naukowych. To międzynarodowe wsparcie naukowe, o niespotykanej skali i zasięgu, było i jest niezwykle ważne dla kolejnych działań na rzecz tworzenia programów oraz projektów na skalę europejską i przy wsparciu instytucji państwowych oraz unijnych. Przyjęcie przez środowiska europejskie Konsensusu Naukowego na temat badań przesiewowych słuchu, wzroku i mowy u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym było bardzo ważnym wydarzeniem, również w kontekście prezydencji Polski w Radzie UE.

Posiedzenie Grupy Roboczej ds. Zdrowia Publicznego w 2011 r. w Brukseli – negocjacje treści konkluzji Rady UE.

Spotkanie ministrów zdrowia krajów UE w Sopocie podczas polskiej prezydencji w 2011 roku.

Fot. arch. IFPS

Podpisanie umowy dot. badań przesiewowych słuchu na Mazowszu. Prof. Henryk Skarżyński, dyrektor IFPS, i Elżbieta Szymanik, zastępca dyrektora ds. EFS w Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych.

Nowy program: badania słuchu na Mazowszu

Z początkiem roku szkolnego 2017/2018 Instytut rozpoczął kolejne programy badań przesiewowych słuchu, które tym razem obejmą Mazowsze. Będzie to pierwszy w świecie region, w którym badaniami objęta zostanie cała populacja dzieci rozpoczynających edukację szkolną. Badania te odbędą się w ramach 37 projektów bedących elementem „Programu badań przesiewowych słuchu dla uczniów klas pierwszych szkół podstawowych z województwa mazowieckiego w roku szkolnym 2017/2018 oraz 2018/2019". Z badań będzie mogło skorzystać ponad 81 tys. uczniów, a przeszło 67 tys. rodziców, opiekunów i pracowników szkół objętych zostanie działaniami edukacyjnymi. Zasadniczym celem tego Programu jest wczesne wykrycie zaburzeń słuchu u dzieci przystępujących do obowiązku szkolnego. Program realizowany jest w 4 miastach na prawach powiatu oraz 33 powiatach.

Instytut promuje badania przesiewowe słuchu na czterech kontynentach

Idea badań przesiewowych słuchu u dzieci promowana jest przez zespół Instytutu Fizjologii i Patologii Słuchu nie tylko w Europie, lecz także w innych regionach świata. Szczególnie dotyczy to krajów rozwijających się, charakteryzujących się niższym poziomem rozwoju medycyny i profilaktyki, które najwięcej mogą skorzystać z przekazywanej im przez polskich specjalistów wiedzy, doświadczeń oraz najlepszych praktyk.

Broszura informacyjna dla rodziców dzieci rozpoczynających edukację szkolną,w woj. mazowieckim.

2013 r. Badania przesiewowe realizowane w szkołach w Rumunii.

Światowe Centrum Słuchu IFPS od wielu lat prowadzi szeroką współpracę naukowo-kliniczną z ośrodkami medycznymi niemal ze wszystkich kontynentów. Idea badań przesiewowych słuchu u dzieci promowana jest przez zespół IFPS nie tylko w Europie, lecz także w wielu innych krajach i regionach świata. Szczególnie dotyczy to krajów rozwijających się, charakteryzujących się niższym poziomem rozwoju medycyny i profilaktyki, które najwięcej mogą skorzystać z przekazywanej im przez specjalistów z Instytutu wiedzy, doświadczeń oraz naj-

Prof. nadzw. Piotr Skarżyński i prof. Henryk Skarżyński podczas badań przesiewowych słuchu u dzieci w Rwandzie.

lepszych praktyk. W wyniku współpracy pomiędzy IFPS i lokalnymi instytucjami oraz centrami medycznymi, pilotażowe badania przesiewowe słuchu w szkołach zorganizowane zostały również m.in.: w Mołdawii, Rumunii, Rosji (Syberia Zachodnia), na Ukrainie, w Tadżykistanie, Turkmenistanie, Uzbekistanie, Kirgistanie, Azerbejdżanie, Armenii, a także w Senegalu i Wybrzeżu Kości Słoniowej, Ghanie, Rwandzie, Tanzanii i Kolumbii.

W ciągu ostatnich lat konsekwentnie rozwija się współpraca IFPS z jednostkami medycznymi z krajów Azji Środkowej i Afryki. Dotychczas odbyły się liczne dwustronne konferencje naukowe, a lekarze – otolaryngolodzy i audiolodzy – z tych krajów mieli możliwość uczestniczenia w konferencjach, szkoleniach i stażach organizowanych w Światowym Centrum Słuchu w Kajetanach. □

W 2015 r. Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu przeprowadził badania przesiewowe słuchu u dzieci w Rwandzie.

Fot. arch. IFPS

Badania przesiewowe słuchu u dzieci w wieku szkolnym w Mołdawii.

Spis treści

6 PO PIERWSZE – ZDROWIE. PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA CHOROBOM CYWILIZACYJNYM

12 **Więcej troski o zdrowie!** Wywiad z prof. Henrykiem Skarżyńskim

16 PIERWSZY ETAP BADAŃ **czerwiec – październik 2017**

24 **Badania przesiewowe słuchu i konsultacje otolaryngologiczne**

30 **Porady periodontologiczne**

33 **Od zapalenia dziąseł do zawału.** Wywiad z prof. Renatą Górską

35 **W trosce o zdrowe zęby Polaków.** Wywiad z prof. Tomaszem Konopką

36 **Badania wzroku i konsultacje okulistyczne**

40 **Konsultacje neurologiczne**

42 **Badania i konsultacje kardiologiczne**

44 **Konsultacje chirurga naczyniowego**

46 **Konsultacje urologiczne**

47 **Jak budować świadomość pacjenta?** Wywiad z prof. Piotrem Radziszewskim

48 **Konsultacje dermatologiczne.** Wywiad z prof. Sławomirem Majewskim

50 **Po pierwsze – zdrowie. Zakończenie pierwszego etapu badań**

52 PO PIERWSZE – ZDROWIE W MEDIACH

82 PO PIERWSZE – ZDROWIE. BADANIA PRZESIEWOWE PODSTAWĄ REALNEJ PROFILAKTYKI ZDROWOTNEJ

90 20 LAT OD BADAŃ PILOTAŻOWYCH DO BADAŃ POWSZECHNYCH WE WCZESNYM WYKRYWANIU ZABURZEŃ SŁUCHU